

ŽELEZAR

TEJEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 29. JUNIJA 1978

ŠTEVILKA: 25. LETO: XXVII

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ — Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

ODSOTNOST Z DELA JE PREVIŠOKA

Na XI. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije so govorili tudi o produktivnosti, zato se je lotimo tudi mi, samo z nekoliko drugega zornega kota — z vidika odsotnosti z dela.

Večina avtorjev se nagiba k tezi, da je odsotnost bolj reakcija delavcev na razmere v delovni organizaciji kot navada. Ravno tako menijo, da jo manj pogujejo zunanji dejavniki, kot pa pogoji v delovnem

okolju. Raziskovalci te nezaželjene reakcije v industriji pogosto omenjajo naslednje vzroke:

— stil vodenja (delavci, ki so pogosto izostajali z dela, so izjavili, da z neposrednim vodjem dela ne morejo razpravljati o vseh problemih svojega dela, medtem ko je druga skupina, ki ni imela izostankov, menila, da se z vodjem lahko o vsem pogovori),

— neustrezna usposobljenost (za ta dejavnik govori naslednji poskus: skupino 70 delavcev so usposobili za delo, ki ga je potem opravljala, drugo skupino, ravno tako 70 delavcev, izenačenih po ostalih kriterijih, ki bi utegnili vplivati na odsotnost, pa so »poslali« direktno na delo. Delavci prve skupine so imeli v prvem mesecu povprečno 2,5 dneva iz-

NA JESENICAH BODO USTAVILI PLAVŽE...?

Pred nekaj tedni je šla ta novica po televiziji in najbrž tudi po radiu. Moj namen ni zagovarjati obstoj plavžev na Jesenicah za vsako ceno, ampak opozoriti na izrabo časa in prostora ter način, torej strategije in taktike. Kot plavžar z določenimi izkušnjami si ne morem dovoliti brezkompromisnega vztrajanja, da plavžarstvo nadaljujemo samo zaradi določene zgodovine in podobno ali če hočemo tradicije.

Plavžarstvo je v Jugoslaviji na takšnem nivoju, da so vse besede o tem le izguba časa. Če v tolikih letih po vojni ni našlo svojega mesta, dvomim, da ga bo v naslednjih letih. Kot najosnovnejši tehnološki postopek v črni metalurgiji je plavžarstvo edino, ki se ni moglo spremeniti v tehnologiji. Spremenile so se kapacitete in vključila matematika. Proces je ostal isti ob uporabi dodatnih goriv ali reducentov mazuta, plina in trdih goriv (v prahu).

Tej tehnologiji izdelave surovega železa se ni našla še nobena nova, ki bi jo ogrožala, če to lahko tako imenujemo.

Postavili so nov plavž v Zenici, ki se ne obratuje, v Smederevu, ki obratuje. V krajši bodočnosti predvidevajo nov plavž v Skopju. Ob pričetku obratovanja nove koksarne v

Bakru bi moral biti plavž v Sisku praktično že gotov, vendar je do se-

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

PLANIRANJE V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA

V pogojih socialističnega samoupravljanja je cilj, naloga in vloga planiranja v tem, da delavci s planiranjem na vseh ravneh — v samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih skupnostih — opravljajo ekonomsko in družbeno kontrolo nad celotno družbeno reprodukcijo, da usklajujejo odnose v razvoju gospodarstva in družbe, da usmerjajo družbenoekonomске, socialne in druge samoupravne odnose in interese delovnih ljudi.

V sredini srednjeročnega obdobja, za katero smo prvič planirali na podlagi zakona o temeljih sistema druž-

benega planiranja in družbenem planu Jugoslavije, gotovo ne moremo trditi, da so cilji in vloga planiranja uresničeni. Delavcem z odnosi v sistemu planiranja še ni zagotovljeno, da bi odločali o celotnem dohodku in nadzirali razpolaganje z dohodkom na vseh stopnjah in v vseh oblikah njegovega združevanja. Družbeni pravobranilci samoupravljanja v SR Sloveniji v svojem poročilu Skupščini SR Slovenije, centralnemu komiteju ZKS, SZDL in sindikatom ugotavljajo, da je takšno stanje v veliki meri posledica dejstva, da v organizacijah združenega dela zelo kasnijo pri pripravljanju in sprejemanju planskih dokumentov, skladnih z zakonom o temeljih sistema družbenega planiranja in zakona o združenem delu.

Od 90 velikih delovnih organizacij s TOZD, ki jih družbeni pravobra-

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 3. strani)

PLINIFIKACIJA SLOVENSKE ŽELEZARNE

Uvedba zemeljskega plina v naših železarnah pomeni pridobitev novega važnega vira energije za proizvodnjo in predelavo jekla. Potem ko so bile sklenjene pogodbe z dobavitelji zemeljskega plina v Sovjetski zvezi in se je pričela gradnja primarnega omrežja po naši republiki, so tudi železarne Jesenice, Ravne in Štore že leta 1975 pristopile k načrtovanju in delovnim pripravam za ureditev notranjega omrežja ter prilagoditev gorilnega sistema na zemeljski plin in možnost kombinirane uporabe plinskih — energetskih medijev.

Z željo, da bi bile priprave za izvedbo plinifikacije pravočasno opravljene, je bila maja 1975 for-

mirana komisija, ki je usklajevala stanje priprav, angažiranje zunanjih sodelavcev ter med drugim tudi vprašanja unifikacije opreme. V železarni Ravne in železarni Štore je bila dosežena soglasnost o poeno-

(Nadaljevanje na 2. strani)

SOLIDARNOSTNA AKCIJA DELAVCEV TOZD ŽIČARNA

V našem vsakdanju je stalno in vedno bolj prisotna izredna solidarnostna zavest delavcev in drugih delovnih ljudi ter občanov, tako da človek v nesreči nikdar ne ostane sam. To zavest so izpričali tudi delavci temeljne organizacije združenega dela Žičarna ob nesreči svojega sodelavca, ko mu je do tal pogorela stanovanjska hiša.

Pobudo za solidarnostno akcijo je dal odbor osnovne organizacije sindikata, ki so jo za tem obravnavali na sestankih vseh samoupravnih delovnih skupin. Na teh sestankih se je od 307 delavcev 210 delavcev odločilo za denarno pomoč od 30 do 300,00 din, kar skupno znese 25.680 din ali poprečno 122 din na enega delavca. Dva delavca pa sta se odločila za pomoč v obliki opreme, oziroma obleke. Denar je zbran v blagajni osnovne organizacije sindikata, oziroma žiro računu in ga bo prizadeti delavec koristil na osnovi naročil oziroma računov.

Ta izredno humana solidarnostna akcija delavcev TOZD Žičarna je veliko dejanje, na katerega so lahko ponosni in iz katerega bodo črpali spodbudo tudi drugi delavci ob takih ali podobnih primerih.

SKUPŠČINA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA JESENICE O FINANČNI SITUACIJI V PRVEM TROMESEČJU

Delegati obeh zborov skupščine zdravstvenega varstva Jesenice so na drugi redni seji razpravljali o problemih, s katerimi se srečujemo vsak dan pri izvajanju politike zdravstvenega varstva. Tako je tekla beseda o gibanju finančnih sredstev v prvih treh mesecih, o finančnem načrtu za leto 1978, o radiofotografiranju ter o programu dela izvršnega odbora in skupščine v letu 1978. O vseh teh problemih je razpravljal že izvršni odbor na dveh sejah.

V prvih treh mesecih je imela skupnost zdravstvenega varstva skupno vseh prihodkov 33.347.720 dinarjev, istočasno pa kar za 34.028.439 dinarjev vseh odhodkov, ali za 680.719 din več kakor prihodkov.

Glavni viri odhodkov so podeljeni v tri kategorije, in sicer:

1. Zdravstveno varstvo je v treh mesecih porabilo 26.602.248 din ali 29,7% glede na porabo v letu 1977.

(Nadaljevanje na 7. strani)

ZELENA LUČ ZA CELODNEVNO OSNOVNO ŠOLO NA JESENICAH

V zadnji, to je 24. številki našega glasila je bila objavljena obsežna informacija o gradnji šolskega centra na Plavžu, s čimer bo dana možnost postopnega prehoda na celodnevno osnovno šolo tudi obema jeseniškima osnovnima šolama, to je osnovni šoli Prežihov Voranc, ki bo ostala v sedanjih šolskih stavbi in osnovni šoli Tone Čufar, ki se bo postopoma preselila v novo šolo na Plavžu.

Kako potekajo priprave za prehod na celodnevno osnovno šolo, smo se pogovarjali s predsednikom koordinacijskih odborov za celodnevno osnovno šolo pri krajevnih skupnostih Plavž in Sava Jožem Kusom in Maksom Dimnikom, ravnateljico

osnovne šole Tone Čufar Iliko Smidov in njenim pomočnikom Tinom Sodjem ter vršilec dolžnosti ravnatelja osnovne šole Prežihov Voranc Jožem Berčeto.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Sodelavec — žerjavovodja

Vsem nekdanjim borbem narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov ob dnevu borca — 4. juliju

iskreno čestitamo k njihovem prazniku in jim želimo osebnega zadovoljstva, zdravja in sreče v življenju.

Samoupravne in družbenopolitične organizacije ter poslovodni organi TOZD, DS in Železarne

V JUNIJU LE TRI TOZD POD DRUŽBENIM PLANOM

Proizvodni rezultati za mesec junij kažejo, da bodo mesečne operative programe skupne proizvodnje dosegle ali presegle naslednje temeljne organizacije združenega dela:

Plavž, Livarna, Valjarna bluming-štel, Valjarna debele pločevine, Hladna valjarna Jesenice, Žičarna, Profilaria, Vratni podboji, Jeklovlek, Elektrode in Žebeljarna.

Mesečnega operativnega programa skupne proizvodnje verjetno ne bodo dosegle temeljne organizacije združenega dela:

Jeklarna, Valjarna žice in profilov in Hladna valjarna Bela.

V TOZD Jeklarna bo martinarna verjetno dosegla z družbenim planom predvideno proizvodnjo. Precej pa bo zaostala elektrojeklarna zaradi predora raztaljenega jekla na ASEA peči skozi dno. Zato je bilo osem dni obratovalnega zastoja.

V TOZD Valjarna žice in profilov valjarna žice zaradi okvare na peči za ogrevanje blumov ni obratovala 45,35 ur. Valjarna profilov bo planirano proizvodnjo predvidoma presegla.

V TOZD Hladna valjarna Bela so bile težave zaradi pomanjkanja delavcev, posebno v adjustazi.

K

OB DNEVU BORCA — OB DNEVU BORCA

REVOLUCIONARNE TRADICIJE — NEUSAHLJIV VIR BORBENE MORALE

»Vse dosedanje izkušnje je potrebno marksistično osvetliti in ovrednotiti z jasnim ciljem, da se preteklost ne proučuje zaradi preteklosti, pridobitve in vrednote preteklosti zaradi pridobitev in vrednot, temveč da bi bolje pojmovali in uvideli našo sedanjost, da bi se bolje osvetlila pot v bodočnost.« (Tito)

Negovanje revolucionarnih tradicij in pridobitev predstavlja močan vrelc borbenih navdihov. Te plemenite vrline naše preteklosti morajo biti stalno prisotne v našem celovitem družbenopolitičnem, kulturnem in javnem življenju, umetniškem in znanstvenem ustvarjanju, še posebno pa pri vzgoji in izobraževanju naše mlade generacije. Pri soočanju vplivov borbenih in revolucionarnih tradicij na borbeno moralo moramo stalno izhajati iz naših temeljnih pridobitev, ker le-te z vsemi svojimi družbenopolitičnimi, ekonomskimi in drugimi notranjimi ter zunanjimi

vplivi — reperkusijami vplivajo na našo sedanjost in prihodnost. Pri soočanju s tem kompleksom vprašanj vsekakor oboroženi del naše revolucije v vseh svojih razsežnostih predstavlja nov in izviran prispevek k razvoju marksistične misli in prakse, našega socialističnega samoupravljanja, politike neuvrščenosti in k izvirnosti koncepcije ljudske obrambe in družbene samozaščite. Vse to predstavlja najbolj zanesljivo jamstvo odpora proti vsakemu morebitnemu napadalcu. Vrednost ne-

(Nadaljevanje na 12. strani)

Teorija in praksa sta neločljivi od človeka kot družbenega bitja. Zato tudi znanost in na znanosti utemeljene strokovne službe predstavljajo sestavni in neločljivi del celotne prakse političnega sistema. Znanost in strokovne službe bi morale biti prisotne na vseh ravneh delegatskega sistema, biti bi morale podlagi za delo delavskih svetov, delegatskih skupščin, izvršnih organov, administracije, zveze komunistov, socialistične zveze in drugih socialističnih sil naše družbe. (Edvard Kardelj: Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja).

Na drugem mestu pa Edvard Kardelj v istem delu pravi: »S subjektivnim faktorjem socialistične družbe razumem ne samo zvezo komunistov in druge družbenopolitične organizacije, kot so socialistična zveza delovnega ljudstva, sindikati, zveza socialistične mladine itd., ampak tudi vse tiste družbene organizacije raznovrstnega tipa, ki imajo svoj interes in vpliv v družbenih odnosih in ki na različne načine vplivajo na družbeno zavest in na reševanje družbenih problemov. Tu mislim tudi na državne organe, znanost, strokovne službe in vse druge organizirane faktorje idejnega, političnega, strokovnega, materialnega, znanstvenega in kulturnega ustvarjanja. In končno, čeprav ne na zadnjem mestu, razumem s subjektivnim faktorjem socialistične družbe tudi spontano socialistično zavest, iniciativo in akcijo najširših množic ljudstva kot izraz elementarnih družbenih hotenj delovnega človeka in njegovih izkušenj. Skratka, s subjektivnim faktorjem socialistične družbe razumem vso socialistično in demokratično ustvarjalno silo družbe, ki se mora svobodno in v polni meri izraziti.«

In nazadnje še tretjo misel, ki jo navaja Edvard Kardelj v tem svojem delu in ki se nanaša na naše današnje razmišljanje: »Potemtakem si moramo prizadevati, da bodo zveza komunistov in druge družbenopolitične organizacije kakor tudi strokovne službe, znanost in drugi faktorji organizirane socialistične zavesti in ustvarjanja sestavni del delegatskega sistema in da bodo vsi ti z vsemi delegacijami samoupravnih skupnosti in v ustreznih demokratičnih odnosih solidarno odgovorni za sprejemanje odločitev v delegatskem sistemu...«

Že ti uvodni citati iz študije Edvarda Krdelja dovolj razumljivo in konkretno označujejo široko odgovornost pri samoupravnem odločanju. In zategadelj je popolnoma utemeljeno opozorilo odbora samoupravne delavske kontrole Železarne na zadnji seji tako strokovnim službam, kakor poslovnim organom in pristojnim samoupravnim organom na nepravilnosti, ki so se dogajale v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, oziroma delovni organizaciji kot celoti, v zvezi z izplačevanjem osebnih dohodkov in zakonske neustreznosti nekaterih postavk v pravilnikih o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in dela sklada skupne porabe.

ODGOVORNOST STROKOVNIH DELAVCEV IN SLUŽB PRI SAMOUPRAVNEM ODLOČANJU

S posameznimi nepravilnostmi smo se srečevali tudi v skupščinskem delegatskem odločanju v občini, na primer, pri različni razlagi plačevanja davka na osebni dohodek, čeprav je kristalno jasno, da se za nazaj ne sme obračunavati, ali pri dveh različnih stopnjah prispevka za telesnokulturno skupnost Jesenice in podobno. Vendarle tu ne gre za naštevane nepravilnosti, temveč predvsem na poudarek odgovornosti, ki jo prvenstveno nosijo strokovne službe kot predlagateljice in sestavljalk različnih predlogov.

Večina delegatov ne more, niti nima možnosti spremljati v celoti razvoja naše zakonodaje, predpisov, sporazumov, družbenih dogovorov in podobno, temveč ta naloga prvenstveno pripada strokovnim službam, ki ne bi smele dovoljevati, da se stvari, ki niso v skladu z zakonom ali drugimi določili predlagajo delegatom v odločanje, če pa jih predlagajo drugi, so strokovne službe prve dolžne opozoriti delegate na nepravilnosti ali celo nezakonitosti, ki jih vsebujejo posamezni predlogi.

Najbolj direktno zakonsko odgovornost nosijo poslovodni organi, ki imajo v pogledu odgovornosti drugačen položaj kot delegati, pa vendarle v mnogih primerih zaradi značaja njihovega dela, kompleksnosti dela in odgovornosti nimajo možnosti tekoče spremljati vseh zakonskih predpisov in številnih zakonskih sprememb. Vendar to ni in ne more biti opravičilo, ker po zakonu o združenem delu za zakonitost dela in za izpolnjevanje z zakonom predpisanih obveznosti temeljne organizacije odgovarjajo tudi družbeni skupnosti, poleg tega da zapadejo pod določene zakonske sankcije. S to njihovo odgovornostjo pa ponovno lahko povezujemo odgovornost strokovnih služb ali posameznih strokovnjakov, ki pripravljajo posamezne predloge ali dokumente. V tem pa je poudarjena solidarnostna odgovornost, ki jo navaja Edvard Kardelj.

Seveda pa tako solidarnostna odgovornost zahteva visoko družbeno zavest, marsikoli kritičnost, trajno idejno-politično in družbenoekonomsko usposabljanje ter tekoče spremljanje vsega kar se dogaja na konkretnem strokovnem področju na katerem posameznik dela in zanj odgovarja. Danes je najbrž vsem nam jasno, da strokovne službe niso nekaj izven našega političnega sistema, izven delegatskega sistema in odločanje, temveč sestavni del vsega tega, sestavni del organizirane socialistične zavesti in ustvarjanja. Zato so tudi solidarnostno odgovorne za odločitve v delegatskem sistemu. Seveda, če bi bilo že danes vsemu temu tako, potem bi mnogokrat lahko govorili o mnogo bolj kvalificiranih odločitvah delegatov in se ne bi srečevali s takimi nepravilnostmi kot smo jih nekaj navedli.

Ob teh vprašanjih pa moramo še enkrat poudariti celovito odgovornost subjektivnega faktorja socialistične družbe, kakor ga razglaga Edvard Kardelj in njegovega stalnega usposabljanja. Doslej smo to mnogokrat le preveč podcenjevali, vendar pa odgovornost, ki jo nalaga naš delegatski sistem tega ne dovoljuje več. Kajti odgovornost ne izhaja samo iz zakonov in odlokov temveč iz celovitosti naše idejno-politične opredelitve političnega sistema, za katerega smo se v veliki večini zavestno odločili in za katerega nam daje idejno-politično usmeritev zveza komunistov. Kajti slabosti in napake ter odgovornost zaradi neznanja in nepoznavanja stvari bodo vsa, kar manj opravičljive ob dejstvu, da imamo tako kot strokovni delavci, kakor kod delegati izredne možnosti kontinuiranega izobraževanja in usposabljanja skozi vse življenje. Inertnost in neodgovornost pa ne moreta biti opravičilo za ničesar.

ODSOTNOST Z DELA JE PREVISOKA

(Nadaljevanje s 1. strani)

ostankov z dela, druge pa povprečno 5,1 dneva).

— slabe možnosti napredovanja, — nezanimivo, ponavljajoče se in dolgočasno delo, slabi ekološki delovni pogoji,

— če delavci menijo, da se osebni dohodek deli nepravilno (s tega vidika je problematično, če se delavci veliko pogovarjajo o delitvi dohodka, ker ob tem, tako kot pri vsakem pripovedovanju od ust do ust, potvarjajo dejstva),

— malo samostojnosti in odgovornosti pri delu,

— nejasna opredelitev dela in nalog,

— slaba pripadnost kolektivu,

— neizpolnjevanje pričakovanja v zvezi z delom,

— mladost delavcev,

— stopnja družinske odgovornosti (najmanj solidni so že nekoliko starejši samski delavci).

Odsotnost se kaže v različnih oblikah: redni dopust, izredno plačani

oziroma neplačani dopust, neopravičeni izostanki, zamujanje in bolezenska odsotnost. Znano je, da so našete oblike odsotnosti v medsebojni zvezi. Najbolj se povezujejo zamujanje in neopravičeni izostanki. Ta zveza znaša 0,74 (maksimalni količnik je 1,00), pa tudi med bolezensko odsotnostjo in zamujanjem smo našli pomembno povezanost 0,32. V že nekoliko zastareli analizi, ki pa ima verjetno splošno veljavnost, smo ugotovili, da slabše dosega normo delavci, ki zamujajo, neopravičeno izostajanje, pogosto »jemljejo« letni dopust in delavci, ki so veliko bolezensko odsotni.

V Železarni je odsotnost z dela, predvsem nekatere oblike, tako visoka, da že moti redno delo in je ena od glavnih ovir za slabše izpolnjevanje načrtanih nalog. Domnevamo, da je ravno zaradi tolikšne odsotnosti prisoten večji pritisk na zaposlovanje novih delavcev.

Naslednja razpredelnica prikazuje odstotek odsotnosti po posameznih kategorijah za prve štiri mesece letos:

Kategorije oblike odsot.	Redni dopust	Izredno plač.	Neopravič. izostanki	bolezenska odsotnost	ostalo	Skupaj
odstotek	7,17	0,22	0,33	8,45	0,04	16,21

V pogledu izredno plačanih dopustov (v glavnem so bili odobreni za študij, kulturo in šport) smo naredili korak naprej. Kljub temu, da neprestano širimo te dejavnosti, smo za letošnje leto znižali kvoto za 50 dni. Za leto 1977 je odbor za kadre in družbeni standard odobril 4.600 dni izredno plačanega dopusta; za leto 4.550 dni, kar pomeni 0,69 % vse odsotnosti. Ker smo v prvi tretjini leta porabili skoraj tretjino kvote, pomeni, da nam je tovrstni dopust že uspelo porazdeliti skozi vse leto. Od vseh naštetih oblik odsotnosti pa je ta edina svetla točka.

Letnih dopustov še zmeraj ne zmerno enakomerno porazdeliti po mesecih. V prvih štirih mesecih smo za skoraj 2 % pod planom. Porabili bi morali 9,12 % kvote, porabili smo jo le 7,17 %. Menimo, da bomo kmalu prisiljeni razmišljati o kolektivnih letnih dopustih po posameznih oddelkih, obratih, temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih, saj bi z njimi lahko odpravili precejšen del kadrovske rezerve, ki zdaj znaša 12,5 %, pa tudi druge motnje bi s tem odpravili.

Neopravičeni izostanki, v prvih štirih mesecih smo jih naredili 2.171, tudi kažejo naš odnos do dela. Vsak tretji delavec je imel neopravičeni izostanek in več delovnih ur smo izgubili z neopravičenimi izostajanjem, kot smo jih porabili za študij, kulturo in šport skupaj.

Omenili smo že, da obstaja med neopravičeni izostanki in bolezensko odsotnostjo pomembna statistična povezanost. To v grobem potrjujejo tudi letošnji podatki. Pomembno sta se namreč povečali obe kategoriji odsotnosti: neopravičeni izostanki in bolezenska odsotnost. Slednja je dosegla v obdobju zadnjih devetnajstih let celo rekord. V letih 1960 do 1977 se je namreč gibala med 4,95 % in 7,18 %, njeno povprečje pa je bilo 6,29 %. V prvih štirih mesecih letošnjega leta pa znaša 8,45 %.

Bomo zaradi visokega odstotka odsotnosti z dela sklepali nova delovna razmerja? Ne priporočamo tovrstne reakcije. To bi namreč pomenilo popraviljanje napake z napako, oziroma korigiranje reakcije z neustrezno reakcijo. Zmanjšati moramo odsotnost, s povečevanjem zaposlovanja pa bi jo le še povečali. Če bi namreč hoteli povečati število zaposlenih, bi morali kršiti družbeni dogovor o minimalnih standardih pri zaposlovanju (stanovanje, prehrana, rekreacija itd.), ki jih moramo omogočiti novim delavcem. Še bolj bi bili vezani na »uvoze«, vemo pa, da delavci iz drugih republik 4,76-krat pogosteje fluktuirajo kot domači delavci. (Verjetno prav zaradi tega, ker jim ne omogočamo dovolj dobrih delovnih in življenjskih pogojev). No, fluktuacija in odsotnost sta sestrski. Obe sta pogojeni z nezadovoljstvom delavcev pri delu in z delom.

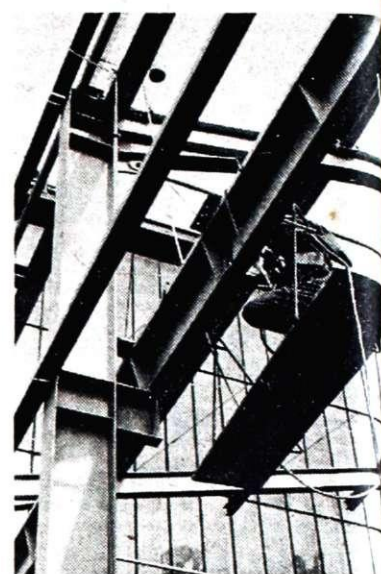
Prav tako bi morali znižati kriterije pri sklepanju delovnih razmerij, ker je v SFR Jugoslaviji kar precej visoka stopnja rasti zaposlenosti — 4,4 %. Precejšnje možnosti za zaposlitev v domačem kraju povzročajo to, da prideka k nam že večkrat »presejan« kader. Vsi letošnji sprejemni dnevi to potrjujejo. Proti zniževanju kriterijev, predvsem šolske izobrazbe, pa govori srednjeročni program razvoja Železarne, v katerem predvidevamo veliko povečanje kadrov s poklicno šolo in zmanjšanje kadrov ozkih profilov (profil I, s 13,9 % na 7,2 % in profila II, s 17,2 % na 13,5 %). Ker poznamo demografsko statistiko svojega kraja, ta ni ugodna, bomo prestrukturiranje kadrov lahko dosegli le z intenzivnim izobraževanjem ob delu. Za to pa so potrebne vsaj minimalne sposobnosti za učenje.

Da ta varianta — sklepanje novih

ukinjanju starih obratov ne bomo smeli biti tako neodločni.

Ce se povrnemo na začetek, kje ugotavljamo, da je odsotnost zelo kompleksen problem z različnimi vzroki, in to teorijo povežemo z našo prakso, z našimi številkami, moramo zaključiti, da je najlažje dobro gospodariti v tisti delovni organizaciji, kjer obstoja skladnost med vsemimi tremi elementi proizvodnega procesa: delovnimi sredstvi, predmeti dela in živim delom. In za tako skladnost se moramo boriti.

J. T.

Konstrukcija novega dela jeklenke

V PETIH TOZD USPEL PONOVI REFERENDUM

V dne 16., 20., 21. in 22. junija so v temeljnih organizacijah združenega dela: Valjarna bluming-štel, Valjarna žice in profilov, Hladna valjarna Bela, Remontne delavnice in Vzdrževanje ponovili referendum za sprejem pravilnikov o merilih in osnovah za delitev osebnih dohodkov in dela sklada skupne porabe. Kakor je znano, delavci navedenih temeljnih organizacij združenega dela pravilnikov na prvem referendumu, ki je bil 14. aprila niso sprejeli in je bilo potrebno postopek ponoviti. Seveda so v tem času potekale intenzivne razprave o tistih delih pravilnikov, ki so jih delavci zavračali in bile izvršene ustrezne korekture in dopolnitve.

Na zadnjih referendumih so delavci na referendumih glasovali takole:

	Vplivnost v volni izmeti	Glasovalo skupaj	Glasovalo "da"	Glasovalo "ne"	Glasovalo "ne vem"	Neveljavne glasovalnice			
T O Z D VZDRŽEVANJE	534	473	89,58	2,10	54,12	163	30,52	20	0,11
T O Z D VALJARNA MARTIN ŠTEKEL	425	393	91,29	333	74,35	55	12,94	53	12,47
T O Z D REMONTNE DELAVNICE	514	441	87,16	342	60,54	100	19,46	0	0,00
T O Z D VALJARNA ŽICE IN PROFIL	299	241	83,30	212	73,36	27	9,34	50	17,39
T O Z D VALJARNA BELA PLOČNINA	105	172	89,21	147	75,38	15	8,23	7	3,55

PLINIFIKACIJA SLOVENSkih ŽELEZARN

(Nadaljevanje s 1. strani)

tenju opreme in dela so pravočasno stekla, v železarni Jesenice pa so se zaradi obsega in vpeljanega sistema stvari bolj zapletle.

V članku o plinifikaciji v Železarni z dne 22. junija avtor Podrekar ugotavlja, da železarna Jesenice pri plinifikaciji in notranji ureditvi sistema za uporabo zemeljskega plina zaostaja. Pri tem ne omenja subjektivnih vzrokov, temveč izključno le objektivne ovire, med katerimi naj bi bil tudi delavski svet SOZD SŽ, ki je z zapoznelostjo obravnaval in odobril projekt plinifikacije železarne Jesenice. Za objektivno presojo stanja so potrebne dodatne informacije.

Poznano je, da bo zemeljski plin zaradi smeri, iz katere prihaja in po kateri se tudi vrši montaža primarne vode, prej dostopen železarni Store in železarni Ravne, zato je bilo potrebno tam z delom bolj pihoteti. Obe ti dve železarni sta se odločili za enak sistem reducirno-mešalnih postaj in gorilcev ter sodelovanja z isto inozemsko firmo Combusto. Učinek je tak, da bo železarna Ravne 4. julija že izvršila prekop na nove naprave in vode, kar pomeni, da se po prihodu takoj lahko vključi na uporabo zemeljskega plina. Podobno je tudi v železarni Store, kjer bodo tudi vsa dela pravočasno do konca julija izvršena. Sistem uporabe zemeljskega plina pa bo v obeh dveh železarnah enak. Železarna Jesenice pa je pri pripravi kasnila in šele 2. marca 1978 na republiški sekretariat za mednarodno sodelovanje vložila dokončen predlog za dodelitev devizne kvote opreme za plinifikacijo. Ker je ta projekt prevelik finančno konstrukcijo s sovlaganjem v okviru SOZD Slovenske železarne in skupnosti za

jeklo v skupni višini 30 milijonov din ali 33,3 % naložbe, je bil potreben daljši postopek odobravanja.

Železarna Jesenice je letos aprila SOZD predložila v obravnavo investicijski program, strokovna komisija je 5. maja program potrdila, poslovni odbor skupnosti za jeklo je sofinanciranje odobril 8. maja. Interna banka SŽ na zboru 31. maja, delavski svet SOZD SŽ pa ga potrdil 14. junija. Delavski svet se na žalost ne more sestajati za vsak projekt posebej, kar pa v konkretnem primeru ni pomembno vplivalo na podaljšanje priprave za začetek gradnje.

Iz te informacije se vidi, da administrativni postopek in sistem združevanja, odobravanja in nalaganja sredstev v SOZD SŽ niso bili ovira pri pripravi za preureditev plinifikacije železarne Jesenice na uporabo zemeljskega plina.

Prepričani smo, da tudi železarna Jesenice zamujeno lahko nadoknadi, pravočasno izvrši gradbeno in montažna dela in pripravljena čaka na dan, ko bo zemeljski plin pritekel na Jesenice.

Gregor Klančnik

OBVESTILO DELAVCEM — BRALCEM

Zaradi praznika — dneva borca, oziroma prostega dneva v torek, je uredništvu nemogoče pripraviti naslednjo številko prihodnji teden. Zaradi tega bo naslednja številka Železarja izšla šele 13. julija.

Uredništvo Železarja

(Nadaljevanje s 1. strani)

nilci samoupravljanja bolj sistematično spremljajo, jih 20. marca 1978 51 % ni imelo samoupravnega sporazuma o temeljnih plana delovne organizacije, v osnutku ali zasnovi je imelo te sporazume 10 % delovnih organizacij, 39 % pa sporazumov o temeljnih planov še ni začelo pripravljati. Od 47 doslej organiziranih SOZD jih samoupravnih sporazumov o temeljnih planov ni imelo 22 ali 47 %. Še slabše je stanje v nad 700 TOZD, ki so združene v teh 90 delovnih organizacijah, saj jih kar 60 % nima sprejetih planov, ki bi bili usklajeni z zakonom o združenem delu. Podatki o sprejetih planih se razlikujejo in kažejo na bistveno slabše stanje od podatkov zbranih od delovnih organizacij z nekaterimi anketami. Zato kaže pojasniti, da so podatki o planih, s katerimi razpolagajo družbeni pravobranilci samoupravljanja, zbrani tako, da so bili individualni poslovnih organi dolžni poleg odgovorov na vprašalnik predložiti pravobranilcem tudi samoupravne akte (sprejete in v osnutkih). Očitno je, da odgovorni delavci v OZD z odgovori na različne ankete ne prikazujejo dejanskega stanja. Kjer bodo pravobranilci to ugotovili, bodo zoper odgovorne delavce terjali disciplinske postopke.

Ze ti podatki kažejo, da družbeno-ekonomski položaj delavcev še ni tak, da bi lahko vedno vplivali na usmeritev in uresničevanje razvojne politike in gospodarjenja. Ta ugotovitev bi se potrdila še bolj, če bi podrobneje analizirali vsebino samoupravnih sporazumov o osnovnih planov delovnih organizacij, SOZD in drugih skupnosti ter postopke njihovega sprejemanja. Družbeni pravobranilci samoupravljanja si doslej niso mogli ustvariti celovitega pregleda nad vsebino planskih aktov organizacij združenega dela. Iz vpogleda v del le-teh pa nedvomno izhaja:

- Da ni uresničeno načelo sočasnega in kontinuiranega planiranja, kar pomeni, da vsi nosilci planiranja - niti znotraj SOZD in delovnih organizacij - niso sprejeli samoupravnih sporazumov o temeljnih planov, niti svojih planov ne pripravljajo sočasno ob potrebnem usklajevanju. Samoupravnih sporazumov o osnovnih skupnih planov in skupnih planov med trgovskimi in proizvodnimi organizacijami (ki na podlagi zakona obvezno združujejo delo in sredstva) je doslej po zakonitem postopku in z ustreznimi vsebino sklenjenih le malo;

- Ni letnih analiz uresničevanja plana, na osnovi katerih bi sprejeli ukrepe za izvajanje plana v naslednjem letu, oziroma skladno z načelom kontinuiranega planiranja v objektivnih primerih pristopili k spremembi in dopolnitvi planskih dokumentov;

- Vse organizacije združenega dela ne sprejemajo planov, kot jih določa zakon o temeljnih planiranja, tj. srednjeročni plan kot temeljni plan in dolgoročni plan in zlasti TOZD sprejemajo namesto teh letne plane proizvodnje, prodaje itd.;

- Postopki sprejemanja samoupravnih sporazumov o osnovnih planov pogosto niso v skladu z določili členov 28 in 34 zakona o temeljnih sistema planiranja. Pri tem je veliko nejasnosti v zvezi s tem, kaj so elementi za sklepanje samoupravnih sporazumov o osnovnih planov delovnih organizacij, SOZD itd. (ki jih po zakonu sprejemajo delavci TOZD z osebnim izjavljanjem) in kaj je vsebina samoupravnih sporazumov o osnovnih plana delovnih organizacij, SOZD itd. (ki jih sklepajo delavski sveti TOZD). Delovnih programov pripravljajo planov v smislu 32. člena zakona največkrat ni, zato je tudi delo v zvezi s pripravljanjem in sprejemanjem planov neorganizirano in neodgovorno;

- V planih TOZD praviloma niso določene medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev, ki se nanašajo na združevanje dela in sredstev v TOZD, na pridobivanje dohodka in njegovo razporejanje, na zagotavljanje sredstev za uresničevanje sprejetih nalog, na obveznosti do drugih organizacij in skupnosti in na druge elemente določene v 77. členu zakona o temeljnih sistema planiranja. Plani TOZD so praviloma projekcije količinske proizvodnje in realizacije, brez ukrepov in programov uvajanja nove tehnike in tehnologije, organizacije in delitve dela, izrabe delovnega časa, produktivnosti dela, učinkovitosti poslovanja, združevanje dela in dohodka kot pogojev za doseganje planirane proizvodnje. V planih TOZD praviloma tudi ni določil o obveznostih TOZD do drugih, širših organizacij združenega dela, v katerih je TOZD združena ali jo povezujejo skupni interesi in cilji.

Posebno problematična pa je neskladnost med samoupravnimi splošnimi akti, ki jo ugotavljamo, ko akte med seboj primerjamo. Tako v številnih samoupravnih sporazumih o združevanju TOZD v delovno organizacijo, določajo, da bodo osnove

in merila (četudi naj bi bil to poseben sporazum) za udeležbo v skupnem prihodku določali v planih. V planih, pa naj bo srednjeročnih ali letnih, teh osnov in meril ni. Tu in tam v takih primerih določijo odstotno udeležbo TOZD v skupnem prihodku. Pri tem ni mogoče ugotoviti, od kod »planirani« odstotki, verjetno so to izkustvena razmerja, ki zagotavljajo vsem TOZD primeren dohodek neodvisno od uspešnosti gospodarjenja.

Plani delovnih organizacij in SOZD pa so praviloma zbirniki količinskih planov TOZD, povezanih v delovno organizacijo in SOZD. Le malo pa je takih planov delovnih organizacij in SOZD, ki bi vsebovali npr. elemente delitve dela med združenimi TOZD, ukrepe za povečanje produktivnosti skupnega dela, za urejanje odnosov v skupnem prihodku, obseg in način združevanja dohodka in osnove za delitev skupaj ustvarjenega dohodka, način financiranja tistih TOZD, ki iz objektivnih razlogov dosegajo nižji dohodek ipd.

Vzrokov za stanje na področju planiranja je gotovo več. Odgovorni delavci v organizacijah združenega dela navajajo kot pomemben razlog, da še nimamo republiškega zakona o planiranju, da je zakon o temeljnih sistema planiranja pomanjkljiv, sistem pa kompliciran, da ni dovolj

zunanje strokovne pomoči, da metodologija planiranja ni dodelana ipd. Seveda pa ne kaže prezreti dejstva, da gre za odločno premajhno zavzetost in odgovornost, predvsem pa slabo seznanjenost odgovornih strokovnih delavcev in služb z bistvom družbenega planiranja v pogojih socialističnega samoupravljanja.

Po 620. členu zakona o združenem delu se šteje, da je organizacija združenega dela oškodovala družbene interese, če v zakonitem roku ne sprejme plana. To pa je med drugimi tudi lahko razlog, da skupščina družbenopolitične skupnosti nastopi zoper organizacijo združenega dela z začasnimi ukrepi družbenega varstva, ki jih določa 622. člen zakona o združenem delu.

Družbeni pravobranilci samoupravljanja dajejo organizacijam združenega dela pobude, da takoj prične s pripravo planskih dokumentov in da v realnem roku plane sprejmejo. Zoper organizacije združenega dela, ki bi pobude zavrnile, ali pa plana v določenem roku ne bi sprejele, bodo družbeni pravobranilci samoupravljanja na podlagi 623. člena zakona o združenem delu predlagali začasne ukrepe družbenega varstva, zoper odgovorne delavce pa uvedli postopke.

Silva Baumna
(Gospodarski vestnik
štev. 23 - 15. junija)

BODO USTAVILI PLAVŽE...?

(Nadaljevanje s 1. strani)

daj še na papirju. Problemu plavžarstva je dosedaj pri nas posvečeno premalo pozornosti, čeprav vemo, da daje osnovni polprodukt za vso jeklarsko industrijo.

V svetu so nam znani primeri, da so se ukinjali mnogi plavži manjših kapacitet in da so jih nadomestili z novimi - večjimi kapacitetami.

Vendar to na območjih, kjer je koncentrirana industrija in ni bilo vprašanja prevoza. Tu mislim tekočega v torpedo-poncivah ali trdega. Radius je majhen, mogoče od 100 do 300 km. Aktivne torpedo poncive zahtevajo svoj način transportiranja z vsem zavarovanjem.

Število plavžev v svetu z majhnim premerom se bistveno zmanjšuje, nadomeščajo pa jih novi, z večjimi kapacitetami.

Takšnih ali podobnih kombinacij iz transportnega vidika železarna Jesenice ne more reševati na običajen način, zaradi prevelikih oddaljenosti in predpisov (v primeru tekočega grodlja). Pri nas pride v poštev samo nabava trdega grodlja tako iz Siska kot iz Smedereva, oziroma Zenice. Skopje najbrž izpade iz kombinacije.

Znano nam je, da Japonska, Zahodna in Vzhodna Evropa nimajo doma zadostnih količin rude za proizvodnjo surovega železa. Odstotek domače rude se giblje nekje v mejah od 20 do 30 % celotne porabljene količine. Seveda različno po deželah. Tu moram izvesti skandinavске dežele, od katerih pa tudi Švedska svoje rude ne izkorišča, ampak je investirala v razvoj in dobavo rude iz nerazvitih dežel.

Morda bi se mi lahko kaj naučili od njih in to s pridom uporabili v našem železarstvu. Še vedno sem prepričan, da je nujno za poplmenjenje vsipa za plavže, da uvažamo železovo rudo. Pri znani politiki do nerazvitih dežel, najbrž to ne bi smelo biti tako težko. V zadnjem času, po združitvi rudnikov Ljubija in metalurškega kombinata Zenica, naletimo vedno pogosteje na težave z dobavo domačih rud, ker Zenica nastopa kot proizvajalec in uporabnik rude iz »svojih« rudišč.

Kljub vsem tehničnim prepričevanjem in dokazovanjem popuščamo neki »imaginarni« politiki in dobivamo rudo v odnosu, ki je za nas nesprejemljiv.

Tu gre v bistvu za komponento rudnega vsipa - rudo Tomašica. Ta ruda je v svetu nepoznana iz enostavnega razloga - ker je neuporabljiva! Kvaliteta in granulacija ne dopuščata normalne uporabe in neugodno vplivata na sintranje.

Ce se dotaknem še rudnikov železove rude v Ljubiji in Vreški, moram potrditi samo ugotovitev, da sta ta dva rudnika na takšni stopnji opremljenosti, ki ustrežata najmanj razvitim deželam na svetu. Minimalno število drobilnic in sit. Investicije v to smer bi bile minimalne ob istočasnem zmanjšanju porabe koksa v plavžih. Šele v zadnjem času so začeli razmišljati o modernizaciji rudnikov. Istočasno moramo povedati, da ima rudnik Ljubija izenačevalno napravo za rudo, ki pa do danes še ni obratovala.

Izjave o ukinitvi plavžev na Jesenicah morajo imeti neko osnovo. Poučevanje ekonomičnosti ali onesnaževanja okolice mora imeti tudi svoj dokaz. V primeru seveda, da ne dokazujemo odvisnosti od dobave grodlja.

Znano je, da je cena grodlja največja tajnost vsake železarne. Mi razmetavamo s temi izjavami kot sodelavci nekega humorističnega lista. Zato trdim, da cene, s katerimi

nastopajo določene delovne organizacije v državi kot zunanja podjetja, niso prave in se prilagajajo trgu, oziroma povpraševanju. Res, trenutno dobivamo grodlj po ceni, ki je nižja od našega grodlja za jeklarno. Vendar je to relativno. Ko bodo te organizacije imele jeklarne, ne bodo več proizvajale grodlja, ampak jeklo in tako naprej.

Z eventualno ukinitvijo plavžev prihajamo v določeno odvisnost, ki pa ima lahko enkrat porazne posledice za jeseniško železarno. V razgovorih s tujimi strokovnjaki je bilo vedno slišati izjave, da so naši plavži majhni, toda zadovoljni moramo biti, da jih imamo. Kombinacije v tehnološkem postopku železarne takšnih kapacitet kot je naša, v primerjavi s podobnimi na svetu, zahtevajo plavže. Posebno kar zadeva kvaliteto.

Ekološko vprašanje je na plavžih rešeno in tako aglomeracijo kot plavže lahko štejemo med ene najčistejših v Evropi. Zmotno je mnenje nekaterih ljudi, da prah in smrad na Jesenicah povzročajo plavži.

Kdor redno sledi delu plavžarjev, lahko v zadnjih letih ugotovi nenehen napredek v produktivnosti, varnosti in izboljšanju delovnih pogojev.

Ob izjavah o ustavitvi plavžev se pojavlja več vprašanj, ki bi pa morala biti že rešena pred dajanjem takih izjav. Le-ta so:

1. Cene koksa in rude nihajo minimalno.
2. Cene grodlja in starega železa močno.
3. Zakaj nam ni uspelo na Jesenicah dosedaj dodajati tekočega grodlja v elektropeči.
4. Kaj smo dosegli pri naših dobaviteljih rude ali kaj smo poizkušali.
5. Kako zagovarjati dejstvo, da bodo rudniki Jesenicam prekinili dobavljanje rude v količini nekaj 100.000 ton.
6. Odpade vsa dobava koksa od 100 do 130.000 ton.
7. Odpade dobava granularne žlindre Cementarni Anhovo (od 60 do 70.000 ton letno) in v obratni smeri apnenec okoli 40.000 ton letno.
8. Naši energetiki nadomestijo 60 % goriva za centrale s plavžnim plinom.
9. Podajamo se na pot popolne odvisnosti od dobavitelja grodlja.

In na vse zadnje, kar je velike važnosti, imamo tu okoli 250 delavcev, katere bo treba preusmeriti na drugo delo.

Izjava, da bomo plavže ukinitili, zveni tako kot, da bo s tem rešeno železarstvo na Jesenicah. Morda bi bilo tudi dobro pregledati in izračunati vpliv »nerentabilnih« plavžev na izgubo v določenih TOZD železarne.

Ponovno poudarjam, da morajo biti argumenti za ustavitve plavžev in izjave usklajene predno gredo v javnost. Mislim in prepričan sem, da se bomo v zadnji najtežji odločitvi, kakšno jeklarno bomo imeli na Jesenicah, odločili ali bomo enkrat ukinitili železarno in ne samo plavže, kot je to predvideno v tem časovnem obdobju.

Do ukinitve plavžev bo preteklo še nekaj let, ravno tako do zgradnje nove jeklarne. Kakšne bodo zahteve, kakšen bo razvoj vsega tega metalurškega dogajanja tako tehnološkega kot ekonomskega danes nihče ne ve. Lahko pa trdim eno, če je odločitev o ukinitvi plavžev ekonomsko in tehnološko utemeljena, da bo tudi TOZD Plavž s svojo privolitvijo podprla napore za dvig kvalitete, produkcije in ekonomike ter boljše bodočnost jeseniških železarjev.

Lado Šketa

OBVESTILA KOLEKTIVU - OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK - 3. 7.	SITAR ANTON	BURJA ANTON, st.
TOREK - 4. 7.	ZUPAN ALOJZ	KRAPEŽ BERTI
SREDA - 5. 7.	ARNEŽ FRANC	KAVČIČ IVAN
ČETRTEK - 6. 7.	ISKRA BRANE	ZUPAN MIRKO
PETEK - 7. 7.	KAVČIČ EDO	RAVNIHAR PETER
SOBOTA - 8. 7.	VEHAR JANEZ	MENCINGER STANE
NEDELJA - 9. 7.	BERNIK FRANC	SLIVNIK ALOJZ

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 3. do 8. julija bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: III. obratna ambulanta - dr. med. Želimir Cesarec.
Popoldan: I. in II. obratna ambulanta - dr. med. Branimir Čeh.
V soboto, 8. julija, samo dopoldan I. obratna ambulanta - dr. med. Branimir Čeh.

Zobna ambulanta:
dopoldan: II - zobna ambulanta - dr. stom. Alojz Smolej,
dopoldan: I. zobna ambulanta v den. Viktor Stražišar
V soboto, 8. julija, samo dopoldan II. zobna ambulanta - dr. stom. Alojz Smolej.

V dneh od 10. do 15. julija bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: I. obratna ambulanta - dr. med. Branimir Čeh in II. obratna ambulanta - dr. med. Želimir Cesarec.
popoldan: III. obratna ambulanta - dr. med. Želimir Cesarec.
V soboto, 15. julija, samo dopoldan III. obratna ambulanta - dr. med. Želimir Cesarec.

V zobni ambulanti:
dopoldan: I. zobna ambulanta - v. den. Viktor Stražišar,
popoldan: II. zobna ambulanta - dr. stom. Alojz Smolej.
V soboto, 15. julija, samo dopoldan I. zobna ambulanta - v. den. Viktor Stražišar.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13., popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

RAZPIS REŠITVE TEHNIČNEGA PROBLEMA: UBLAŽITEV ROPOTA NA LINIJI REZANJA V VALJARNI BELA

Za teoretično tehnično rešitev navedenega problema so razpisane tri nagrade v višini:

- I. nagrada 4.000,00 din
- II. nagrada 2.500,00 din
- III. nagrada 1.000,00 din

Najboljša rešitev, ki jo bo izbrala posebna komisija pri odboru za gospodarstvo TOZD Valjarna bluming - štekel, bo realizirana. Po realizaciji pa bo tehnična izboljšava nagrajena na osnovi samoupravnega sporazuma o inovacijah Slovenskih železarn.

Novatorji, ki se bodo lotili reševanja tega tehničnega problema, dobijo vsa potrebna navodila pri vodstvu TOZD Valjarna bluming - štekel.

Odbor za gospodarstvo TOZD
Valjarna bluming - štekel

JUBILANTI 50-LETNIKI

V juliju bodo praznovali petdeset let življenja naslednji sodelavci: Franc PINTAR, remontne delavnice - 4. julija, Franc LIČEF, žičarna - 5. julija, Ciril GABERŠČEK, strojne delavnice - 5. julija, Martin LAKNER, varnostna služba - 6. julija, Anica VERGELJ, žičarna - 12. julija, Franc ŽELEZNIK, jeklarna - 12. julija, Anica OBID, valjarna debele pločevine - 12. julija, Jakob PESJAK, valjarna žice in profilov - 19. julija, Franc HLASTAN, jeklarna - 19. julija, Sonja ŠIFRER, FRS - 20. julija, Jakob MEDJA, OTK - 24. julija, Anica TALER, družbena prehrana - 26. julija, Viktor DOVŽAN, strojne delavnice - 28. julija, Janez ROBIČ, jeklarna - 31. julija, Ludvik Treven, žičarna - 31. julija, Marjan PAJŠER, plavž - 31. julija in Pero DANILOVIČ, livarna - 14. julija.

Vsem sodelavcem iskreno čestitamo k njihovem življenjskemu jubileju!

Prebod na plavžu

16. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DS ŽELEZARNE

Predsednik odbora za gospodarstvo Vitomir Gričar je za 16. sejo, ki je bila 15. junija, predložil naslednji dnevni red: poslovanje restavracije Železarne v prvih štirih mesecih leta 1978, problematika TOZD Vratni podboji, problematika TOZD Valjarna bluming-štekel, TOZD Hladna valjarna Bela in TOZD Valjarna žice in profilov, ugotovitev centra za proučevanje samoupravljanja in informiranje, prodajne cene na mali prodaji, osebni dohodek za mesec maj 1978 in razno.

O poslovanju v restavraciji Železarne v prvih štirih mesecih leta je poročala vodja TOZD Družbena prehrana Stanka Vulelija. Uvodoma je povedala, da je restavracija v tem obdobju poslovala z izgubo v višini 261.579,40 din.

Zaradi negativnega finančnega rezultata odbor priporoča odborom za gospodarstvo v temeljnih organizacijah, da sprejmejo sklep, po katerem vsaka temeljna organizacija združuje 3.000,00 din na mesec za pokrivanje dela stroškov vzdrževanja prostorov, s tem da ostane restavracija Železarne na razpolago predvsem delavcem Železarne za sestanke in druge aktivnosti.

Po razpravi o problematiki TOZD Vratni podboji, v kateri so sodelovali podpredsednik poslovnega odbora Ivan Arzenšek, vodja prodajnega sektorja Jernej Hočvar, sodelavec prodajnega sektorja Zdravko Smolej in predstavniki iz temeljne organizacije, so navzoči v zvezi z osvajanjem tržišča za vratne podboje sprejeli naslednje ukrepe:

- Osnuje se strokovna grupa iz sodelavcev prodajnega oddelka in temeljne organizacije Vratni podboji z nalogo, da izdela program aktivnosti za povečanje plasmaja vratnih podbojev in da redno zasluje izvrševanje tega programa. Odločbo o tem izda poslovodni odbor.

- V okviru fonda za reklame naj se za povečanja aktivnosti pri animiranju vratnih podbojev v letošnjem letu v te namene opredeli okrog milijon din z možnostjo prekoristitve planiranega fonda za 1978. leto.

- Za kreditiranje dvomesečne prodaje v okviru predvidene potrošnje preskrbi finančno računovodski sektor potrebno višino obratnih sredstev (približno 6 milij. din).

- Za večjo komunikativnost in sprotne reševanje problematike na terenu se predlaga nabava novega osebnega avtomobila, s katerim naj upravlja po potrebi in skladno s sprejetim pravilnikom odgovorni delavec prodajnega sektorja ali temeljna organizacija z dodatki, ki veljajo za redne soferje osebnih vozil.

- Na zahtevo kupcev je potrebno rešiti problem kvalitete korozijske zaščite, za kar odgovarja vodstvo raziskovalnega oddelka in temeljna organizacija vratni podboji.

- Do 31. julija je treba ponovno izdelati tržno analizo vratnih podbojev, ki naj bo osnova za operativni program do konca leta 1978. Vsako leto pa je pred sprejemom družbenega plana treba izdelati tržno ana-

lizo na osnovi metodologije izdelave tržnih analiz za takšne proizvode.

— Za boljšo oskrbo kupcev, posebno pa glede dobavnih rokov, odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne zadolžuje operativno pripravo dela, da uredi vse potrebno, da bodo predhodni obrati pravočasno dobavljali potreben vložek.

Vodje temeljnih organizacij Valjarna bluming-štekel, Hladna valjarna Bela in Valjarna žice in profilov so navzočim posredovali problematiko v teh treh temeljnih organizacijah. V razpravi je sodeloval tudi vodja temeljne organizacije Vzdrževanje, ki je spregovoril o vzdrževalnih storitvah v teh treh temeljnih organizacijah in celotni Železarni.

Na osnovi kritične razprave je odbor za gospodarstvo naročil poslovodnemu odboru, da do prihodnje seje odbora na podlagi zapisnika te seje, oziroma ugotovitev, pripravi skupaj z vodji teh treh temeljnih organizacij in vodjem vzdrževanja predlog ukrepov za boljše delo vseh

11. SEJA ODBORA ZA SPLOŠNE ZADEVE PRI DS ŽELEZARNE

V ponedeljek, 19. junija, je predsednik odbora za splošne zadeve Anton Dežman sklical 11. sejo, za katero je predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov zadnje seje; odbritev službenih potovanj v tujino; obravnavanje predloga pravilnika o organizaciji in delu poklicne gasilske in reševalne čete v železarni Jesenice in tekoče zadeve.

Najprej so obravnavali poročilo o pregledu sklepov zadnje seje, ki ga je podal vodja splošnega sektorja Dušan Stare in ugotovili, da so bili vsi sklepi izvršeni.

Službena potovanja v inozemstvo so odobrili naslednjim sodelavcem: Mihi Stojanu, vodju TOZD Elektrode v Zürich v Švico; Valentinu Erjavšku iz prodajnega sektorja v Katowice na Poljsko; Mirku Zupanu iz FRS v Moskvo in Sovjetsko zvezo in podpredsedniku poslovnega odbora Ivanu Arzenšku in vodju nabavnega sektorja Janezu Bidovcu k firmi Metalimpex na Madžarsko.

Obravnavali so predlog pravilnika o poklicni gasilski in reševalni četi železarne Jesenice, ki ga je obrazložil poveljnik Franci Bahun. Navzoči na predlog niso imeli pripomb in so predlog pravilnika sprejeli.

Aktiv ZB železarne Jesenice je obvestil odbor, da bo VI. srečanje nekdanjih borcev NOV SZ na planoti Sentanel blizu Raven na Koroškem 26. avgusta letos. Organizator tega srečanja je železarna Ravne. Iz železarne Jesenice bo odšlo na sreča-

treh temeljnih organizacij in s tem celotne Železarne.

V nadaljevanju seje je Milan Polak seznanil navzoče o ugotovitvah centra za proučevanje samoupravljanja in informiranje, da nekatere temeljne organizacije pravočasno ali pa sploh ne obravnavajo v samoupravnih organih predlogov, ki jih posreduje center v obravnavo na podlagi sklepov odbora za gospodarstvo. Zato so na seji sklenili, da naj center za proučevanje samoupravljanja in informiranje vse prizadete temeljne organizacije ponovno opozori, da to storijo čimprej, saj je dolžnost temeljnih organizacij, da upoštevajo roke obravnave.

Na predlog prodajnega sektorja je odbor razpravljal o novih cenah na mali prodaji Železarne in naročil poslovodnemu odboru, da ustrezna strokovna služba pripravi do naslednje seje poslovniki o delu male prodaje, oziroma o prodajnih cenah proizvodov Železarne v kvaliteti sekunda, terca in drugo.

Odbor za gospodarstvo je sprejel informacijo o osebnem dohodku za mesec maj 1978, ki jo je podal vodja SEO Martin Sketa in nanjo ni imel pripomb.

Sejo odbora so navzoči sklenili s tem, da so predlagali konferenci osnovnih organizacij sindikata Železarne, da do naslednje seje pripravi predlog za novega člana odbora za gospodarstvo, ker je enemu članu prenehal mandat zaradi imenovanja za vodjo sektorja.

DM

PREGLED SESTANKOV SDS

Minuli teden smo prejeli 13 zapisnikov s sestankov samoupravnih delovnih skupin. Vse delovne skupine, razen ene, ki je obravnavala vprašanje gradnje kulturnega doma na Jesenicah, so obravnavale ožje notranje probleme. Tako je na primer šest delovnih skupin iz hladne valjarne Bela obravnavalo vprašanje izgube tega TOZD v prvem četrtletju ter informacijo o proizvodnji in stroških v mesecih aprilu in maju.

SDS livna jama 1 je razpravljala o posledicah slabe discipline in o sankcijah, ki bi morale slediti. Dogaja se namreč, da kdo predčasno zapuša delo, oziroma da ga opravlja površno. Malomarno delo je dostikrat vzrok zastojev, vendar pa se taki prekrški ne obravnavajo po hitrem postopku.

SDS sendzimir 3 (Kramar) ugotavlja, da določene slabosti lahko odpravijo z boljšo delovno in tehnološko disciplino. Glede slabega izprena pri dinamno pločevini člani SDS vprašujejo, če ni mogoče poostriži kontrole pri štekel ogrojdju, saj morajo na njihovi liniji za pripravo kolobarjev odrezati tudi po 3 tone materiala, da je trak v mejah dovoljenih toleranc. Menijo, da bi bilo potrebno usluge vzdrževalnih obratov poceniti. Poostriži bi kazalo kontrolo nad uporabo čistilnih in zaščitnih sredstev.

Skupina postavlja tudi naslednja vprašanja: Kdaj se bo uredila ventilacija za odsesavanje plinov iz sušilne peči na CRNO liniji? Ali je možna nabava omare za shranitev orodja v regeneraciji? Zakaj se ne zveča grupa za delovni mesti pripravljalec kolobarja in snemalec kolobarja na CBL? Zakaj se ne povrnejo stroški za vožnjo na relaciji Jesenice-Gorje-Radovljica? Kdaj bodo na sendzimirju dobili sklopke za I. vmesne valje? Razen tega skupina sprašuje, zakaj ne bi imelo tudi vzdrževanje turnusa 4 + 1, kajti po njenem mnenju bi bilo na ta način moč občutno zmanjšati zastoj.

SDS lužilnica 1 sprašuje, kdaj bo montirano obešalo za povezovalni aparat ter kdaj bodo dobili v prvi izmeni manjkajočega snemalca in drugega lužilca. Na SSAP in SCAP liniji manjka delovna sila, zato skupina meni, da naj bi obratovala le ena linija. Delavci na SSAP liniji se pritožujejo, ker morajo delati po 12 ur, ko je na programu nerjavna pločevina. Obe liniji si tudi prizadevata, da bi varilec povečali grupo iz VI. na VII.

SDS lužilnica 3 je pripravljala o vzrokih izgube v hladni valjarni Bela (nizek izplen, previsoki stroški predelave, neprimerni vložek, prevelika poraba potrošnega materiala), meni pa, da na večino vzrokov, razen na prihranek potrošnega materiala, ne more vplivati. Delavci se pritožujejo tudi na delo kantine, ker na nočni dnini nikoli ni toplega obroka. Omenjeno je bilo tudi, da žerjavovodje želijo imeti priključek za zrak za čiščenje žerjavov ter da bi si morali žerjavovodje SCAP in CBL linije med seboj pomagati, da ne bi prihajalo do nepotrebnih zastojev.

SDS adjustaža 1 predlaga montiranje prezračevalcev nad dresirnim ogrojdjem ter naročilo večjega števila ročnih povezovalnih strojkov. Skupina je zadolžila gospodarja, da se dogovori z vzdrževanjem za redno vzdrževanje transportnega voza.

SDS adjustaža 2 v zvezi z izgubo meni, da bi morali temeljiteje raziskati vzroke. V primeru, da so vzrok slabega izprena slabe mehanske lastnosti materiala, bi morale del riziha prevzeti tudi predhodne TOZD. Predlaga tudi ostrejšo kontrolo porabe potrošnega materiala, predvsem rokavic. Menijo, da TOZD Vzdrževanje ne bi smela slabo opravljene dela zaračunavati po isti ceni kot dobro opravljeno (primer: oljnik na CTL liniji). Pritožuje se tudi nad delom kantine ter predlaga povečanje grupe za drugega rezalca.

SDS adjustaža 3 med drugim opozarja na pomanjkanje delavcev (drugi rezalec SSSL linije, strojni adjuster).

SDS RTA 2 opozarja, da je zaradi povečanega obsega del začelo nekoliko zaostajati preventivno vzdrževanje.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

Ob koncu seje so obravnavali vloge posameznih organizacij in društev in v zvezi s tem sprejeli ustrezne sklepe.

DM

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

TOZD Remontne delavnice

19. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja TOZD Remontne delavnice Janez Hočvar je 22. junija sklical 19. redno sejo odbora, na kateri so pri ugotavljanju izvajanja sklepov zadnje seje ugotovili, da so bili vsi sklepi realizirani, razen enega, ki je v reševanju.

Pri obravnavi kadrovske problematike je odbor obravnaval problematiko instalaterjev za vzdrževanje konti liva. Na objavo, ki jo je dala TOZD Vzdrževanje, se je prijavil samo en kandidat, zato so se odločili, da se instalaterje, ki bodo prišli iz šole, prvenstveno zaposli na delih za vzdrževanje konti liva. V kolikor to ne bo doseženo, pa bo potrebno vzdrževati ta objekt z instalaterji iz delavnice TOZD Remontne delavnice.

Nadalje je odbor potrdil šestim delavcem pridobitev lastnosti delavca TOZD Remontne delavnice in jim odredil dela in naloge, desetim delavcem spremenil zadolžitve za dela in naloge, odločil dela in naloge sedmim upokojencem, pri čemer je zahteval, da leti delajo samo na nalogah in opravilih, za katere je bila sklenjena pogodba.

Nato je odbor potrdil prijavitelja kandidata na objavljena dela in naloge I. ključavničarja tehničar, vendar mora za dokončno izvedbo imenovanja dobiti tudi soglasje odbora za delovna razmerja TOZD Strojne delavnice, kjer je prijavljeni kandidat zaposlen.

Odbor je tudi ugotovil, da se na objavljena prosta dela in naloge II. elektromehanika klimatskih naprav v obratu RTA ni prijavil nihče.

Odbor je v nadaljevanju seje dal soglasje dvema prosilcema za pridobitev lastnosti delavca ZJ ter dvema delavcema za prekinitve lastnosti delavca TOZD Remontne delavnice, eni delavki pa za prestop v delovno skupnost.

Na vlogo komiteja občinske konference ZKS — kadrovske komisije je odbor odobril vpis na srednjo politično šolo pri CK ZKS v Ljubljani Francu Tušarju iz montažnega od-

delka Javornik, na predlog občinske konference ZSMS, vodstva TOZD in družbenopolitičnih organizacij TOZD Remontne delavnice pa je

odobril trem delavcem udeležbo v mladinskih brigadah, in sicer Janezu Kržišniku za Kozjansko, Zvonku Kovačiču za Valjevo in Radivoju Radiču za Šamac-Sarajevo.

Ob koncu je odbor še potrdil potrebe po počitniškem delu in potrebe po rednih kadrih za TOZD Remontne delavnice. Izredno je pomanjkanje električarjev za elektro žerjavni oddelek, ključavničarjev za montažna dela in pa delavcev za vse vrste del gradbenih strok. NZ

TOZD Plavž

14. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet TOZD Plavž je pod vodstvom predsednika Janka Guzelja imel 23. junija 14. redno sejo. Pri pregledu sklepov so ugotovili, da so bili vsi izvršeni.

Obravnavali so in soglasno sprejeli predlog samoupravnega sporazuma o reguliranju medsebojnih odnosov v proizvodnji, potrošnji, prometu in merilih za samoupravno urejanje cen železove rude in koncentrata železove rude za čas 1978 — 1980.

Po obravnavi predloga o spremembah prodajnih cen za nerjavno pločevino so sprejeli naslednja dva sklepa:

1. Sektorju prodaje se odobri uporaba uvajalnega popusta za avstenitno vroče in hladno valjano pločevino do 20%, odvisno od tržnih razmer.

2. Uvajalni popust velja do preklica, ki ga bo predlagal poslovni odbor.

Samoupravne sporazume za železniški in luški promet je delavski svet sprejel že na prejšnjih sejah; predlagali so da zastopajo interese TOZD in Železarne v teh organih kot delegati, in sicer na nivoju SRS Maks Klinar, na nivoju regije pa Franc Kalan TOZD Transport, Franc Ambrožič TOZD Jeklarina in Peter Podlesnik DS za komercialne in finančne zadeve.

Obravnavali so predlog sprememb pravilnika o osnovah in merilih za

delitev osebnih dohodkov in dela sklada skupne porabe. Pri izračunu deleža OD na račun ocene delovnega prispevka so delegati soglašali s predlogom za določitev točk po I. varianti. Predlog so predhodno obravnavale tudi družbenopolitične organizacije v TOZD Plavž in zavzele enako stališče.

Sklep DS je bil, da je delavec upravičen do vrednostnega bona za malico za vsak opravljeni 8-urni delovni dan. Če je samovoljno predčasno zapustil delo, mu ta bon ne pripada, če je delo zapustil iz upravičenih razlogov (bolan, pozivi oblasti itd.), mu ta bon pripada.

Če delavec opravi vsaj štiri ali več nadur, ima pravico do vrednostnega bona. Če opravi manj kot štiri nadure, do bona ni upravičen.

Na seji so poudarili, da mora zaradi visoke proizvodnje grodlja, premajhne kapacitete ponvic in slabega odvzema tekočega grodlja v martinarni steci veliko grodlja na livno polje. Delo plavžarjev je zato zelo oteženo in veliko bolj nevarno. DS TOZD Plavž je zadolžil vodjo proizvodnje, da skupno s sektorjem za nagrajevanje pripravi primerno obliko dodatnega nagrajevanja za te delavce. AB

SKLEPI ODBORA SAMOUUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE ŽELEZARNE

Na seji odbora samoupravne delavske kontrole delovne organizacije Železarne, ki je bila 14. junija, so bili sprejeti naslednji sklepi:

I.

Samoupravna delavska kontrola ugotavlja, da obračun osebnega dohodka za mesec marec ni bil v skladu s takrat veljavnim pravilnikom o delitvi osebnega dohodka v železarni Jesenice. Nepravilno je bil izračunan osebni dohodek po novem pravilniku, ki se ni bil sprejet.

Osebni dohodek tako za mesec marec ni bil v skladu z zakonom in samoupravnimi predpisi in s tem v zvezi tudi niso bili zakoniti sklepi delavskih svetov v tistih temeljnih organizacijah, kjer referendum o sprejemu pravilnika o osnovah in merilih za delitev osebnega dohodka in dela sklada skupne porabe ni uspel.

II.

Samoupravna delavska kontrola ugotavlja, da sklep delavskega sveta Železarne o povečanju osebnega dohodka za osem odstotkov ni v skladu s pristojnostmi tega samoupravnega organa, ker je povečanje osebnega dohodka dohodka v izključni pristojnosti delavskih svetov temeljnih organizacij.

III.

Razprava kaže, da ocenjevanje delovnega prispevka na način, po katerem se ocenjuje osebna lastnost in disciplina delavca ni sprejemljiva in tudi ni v skladu z zakonom. S tem so kršeni veljavni predpisi o delitvi osebnega dohodka.

IV.

Samoupravna delavska kontrola opozarja odgovorne strokovne delavce, poslovodne organe in pristojne samoupravne organe na nepravilnosti, ki so se pojavile v Železarni pri izplačilu osebnega dohodka za marec, ter v zvezi s tem naroča, da takih nepravilnosti ne sme biti več. V nasprotnem primeru, pa bo morala samoupravna delavska kontrola proti vsakemu nezakonitemu postopku izvesti samoupravne in politične sankcije.

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

PROFILARNA

Deveta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila 7. junija. Razpravljali so o praznovanju dneva civilne zaštite in soglašajo s tem, da je treba še bolj poudariti pomen civilne zaštite.

V razpravi je bil predlog bodoče organiziranosti sindikata v občini Jesenice. Pripomb k novi organiziranosti, kakor tudi k bodočemu sestavu občinskega sindikalnega sveta, niso imeli. V nadaljevanju seje so bili seznanjeni s perspektivom za udeležbo jedilnice na Javorniku. Oprema naj bo razporejena tako, da je jedilnica ne bo prenatrpana.

Vodja TOZD tov. Gasar je izvršni odbor osnovne organizacije seznanil s težavami zaradi pomanjkanja vložka in razdrobljenosti asortimenta. TOZD Profilarna ima dovolj naročil do septembra in bi ob zadostnem vložku in ob številu kadra lahko delala še bolje.

Ob pregledu bolezenske odsotnosti z dela ugotavljajo, da je previsoka. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata meni, da je treba delavce, ki so zaradi bolezni dalj časa odsotni z dela, bolj pogosto nadzorovati in ukrepati, v kolikor bo ugotovljena neupravičena odsotnost z dela. Na seji so posredovali tudi ustrezno mnenje o delavcih, ki neupravičeno izostajajo z dela.

VZDRŽEVANJE

Šesta redna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila v četrtek, 8. junija. Predsednik osnovne organizacije sindikata tov. Pogačnik je povedal, da je bila takoj po neuspelem referendumu na izredni seji DS TOZD Vzdrževanje imenovana komisija z nalogo, da zbere pripombe, jih analizira in predloži delavskemu svetu TOZD Vzdrževanje v obravnavo. Na seji delavskega sveta so pripombe obravnavali in se strinjali s predlogom, da jih vnesejo v pravilnik, ki ga bodo razdelili članom kolektiva. Poleg pravilnika bodo delavci v TOZD Vzdrževanje prejeli tudi informacijo o sprejemanju popravkov.

Vodja TOZD Franc Brelih je navzočim seznanil z vsebino sestanka pristojnih iz TOZD, kjer je referendum ni uspel. Sestanka se je udeležil tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja v jeseniški občini.

Tov. Pretnar sprašuje, zakaj pred novim razpisom referenduma ni bilo zbora delavcev. Na vprašanje je odgovoril predsednik osnovne organizacije sindikata, in sicer da je bila komisija mnenja, da to ni potrebno, ker so bile pripombe obravnavane že na sestankih SDS in tudi upošteevane.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata je razpravljajal o predkongresnih aktivnostih sindikatov. V letošnjem letu bo v Mariboru deveti kongres slovenskih sindikatov. Zato bo treba opraviti dodatne naloge. Sklican je bil sestanek vseh predsednikov izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata, na katerem so se dogovorili za bolj dosledno uveljavljanje zakona o združenem delu ter za izpolnjevanje planskih nalog v posameznih TOZD. V predkongresnem obdobju bo treba poživiti inventivno dejavnost, ker v zadnjih letih na tem področju ne napredujemo. Sindikalna organizacija je odgovorna, da bo pri odborih za gospodarstvo v TOZD imenovana posebna komisija za to področje.

V predkongresnem obdobju bosta še dve konferenci organizirani z namenom, da bi uskladili nov statut sindikata. V železarni organizacijski sestav ne bo spremenjen, določene spremembe pa bodo uveljavljene v občinskem sindikalnem svetu, ki bo štel 45 članov. Tam bo tudi 13 članski izvršni odbor in 110 članska konferenca občinskega sveta ZSS. Prvotno je bilo rečeno, da naj bi imeli en odbor pri občinskem sindikalnem svetu, vendar so pozneje bili seznanjeni s predlogom predsednika Zveze sindikatov Slovenije Vinka Hafnerja, da bi ustanovili naslednje odbore: odbor kovinarjev, odbor gradbenikov, odbor za promet in zveze, odbor za gostinstvo in turizem ter odbor za področje trgovine. S takšno obliko organizacije sindikata v občini se strinjajo, vendar menijo, da je v predlaganem sestavu občinskega sindikalnega sveta premalo članov sindikata Železarne.

Ob koncu seje so sprejeli več sklepov. Disciplinski komisiji bodo posredovali ustrezno mnenje glede disciplinskih prekrškov iz TOZD vzdrževanje.

Namesto Janka Čelensnika so v izvršni odbor osnovne organizacije sindikata kooptirali Ivana Sušteršiča, ki prevzema tudi funkcijo člana odbora za delovna razmerja ter referenta za izlete na področju vzdrževanja HVZ. Namesto Branka Jeršina so za novega predsednika komisije za sport in rekreacijo imenovali Metoda Ličofa iz vzdrževanja Jeklarne. V TOZD Vzdrževanje že nekaj časa niso sodelavcem, odsotnim

zaradi bolezni z dela, dodeljevali denarne pomoči. Sekretariat izvršnega odbora bo zbral potrebne podatke in določil višino denarne pomoči, o čemer bo izvršni odbor osnovne organizacije sindikata razpravljajal na prihodnji seji.

HLADNA VALJARNA JESENICE

Na 22. seji izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata so razpravljali o brezplačnem letovanju sodelavcev v počitniških domovih. Skladno s predlogom sindikalnih skupin so za brezplačno letovanje predlagali sodelavko Marijo Zgaga iz odpreme in Jaka Piberčnika iz lužilnice.

DRUŽBENA PREHRANA

Četrta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila v sredo, 14. junija. Predsednica osnovne organizacije sindikata Tina Kernc je analizirala sklepe sprejete na prejšnji seji. Sklepi so bili izpolnjeni, razen sklepa, ki se nanaša na razpravo o izletih. V nadaljevanju seje je bila prebrana pritožba sodelavca Jožeta Mravleta, ki zahteva denarno pomoč, ker je že peti mesec odsoten zaradi bolezni. Dogovorili so se, da bodo sinu Joža Mravleta krili stroške letovanja v Novigradu, v višini, kolikor znaša denarna pomoč, ki jo dodeljujejo članom sindikata, ki jo potrebujejo in ni nujno, da so v bolnišniškem staležu. Denarno pomoč so dodelili tudi Danici Kopavnik in Jožu Kalanji, ki sta tudi dalj časa odsotna zaradi bolezni.

V septembru naj bi izvedli izlet v počitniški dom Crikvenica, v kolikor bodo samoupravne delavske skupine soglašale s predlagano varianto za izvedbo izleta. Sindikalnim skupinam bodo predlagali možne variante in sicer: dvodnevni izlet v Crikvenico, izlet na relaciji Vršič-Trenta-bolnica Franja in izlet Plitvice-Petrova gora-Kozara. V septembru naj bi organizirali dva izleta.

V TOZD Družbena prehrana je 38 sodelavcev, ki prejemajo manj kot 3.000 din osebnih dohodkov. Predsednica je izvršni odbor seznanila z poslovanjem v prvem tromesečju, o čemer pa so razpravljali tudi na se-

stankih SDS. Vodja TOZD Stanka Vulelija je poudarila, da so rezultati poslovanja boljši, toda pozitivni uspeh bo dosežen le ob prizadevanju vseh zaposlenih.

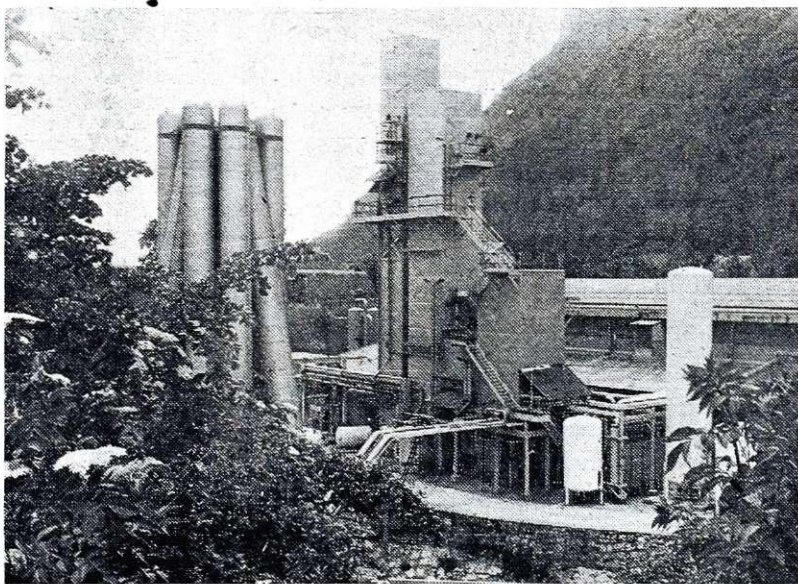
V zadnji točki dnevnega reda so razpravljali o bodoči organiziranosti sindikata v jeseniški občini ter o predlogu sestave predsedstva občinskega sindikalnega sveta Jesenice. Izvršnemu odboru je bila posredovana tudi informacija o deseti seji delavskega sveta železarne Jesenice.

Bogdan Langus je poročal, da so organizirali tekmovanje v kegljanju na asfaltu. Tako udeležba na tekmovanju kot rezultati so skromni, vendar važno je sodelovati. Izvršni odbor je sprejel sklep o odkupu določenega števila vstopnic za letno kopališče.

LIVARNA

Četrta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila v sredo, 21. junija. Vodja TOZD Jože Oswald je poročal o finančnem poslovanju za obdobje januar-april. Zaradi prepozno prodanih jeklenih odlitkov kupcem, ki niso pravočasno poravnali računov, obdobja niso pozitivno zaključili. Ugotovili so, da bo finančni plan realiziran s 30. junijem, količinski plan pa do konca leta. To bo doseženo le z izboljšano tehnološko in delovno disciplino. V kolikor se nameravajo preusmeriti na zunanjo prodajo, bodo morali biti izdelki še bolj kvalitetni. Vodja TOZD je v nadaljevanju seje predlagal, naj bi s prostovoljnimi delom zbrali odpadno bronovino in jo prodali prek nabavnega oddelka, denar pa namenili sindikalni organizaciji. V ta namen so imenovali komisijo petih članov.

Na seji so se dogovorili o dvodnevnem izletu na Plitvice in otok Rab, in sicer 26. in 27. avgusta. Prijave bodo zbirali od 15. julija do 1. avgusta. Prispevek za člane kolektiva je 300 din, svojci pa naj bi plačali polno ceno 680 din. Prijave bosta sprejemala Anton Križaj ter Milena Mencinger. Na mesto Jožeta Poljanca so v izvršni odbor sindikata kooptirali Miroslava Arnuša. Denarno pomoč so dodelili trem sodelavcem, ki so dalj časa odsotni zaradi bolezni.

Kisikarna Sava

USPEH UDELEŽENCEV SOZD SŽ NA REPUBLIŠKEM PRVENSTVU KOVINARJEV

Letošnje tekmovanje kovinarjev za prvenstvo Slovenije je sklenjeno. Slovenske železarne so na svojo udeležbo in dosežene uspehe lahko ponosne. Skupina naših 40 tekmovalcev je med 237 udeleženci dosegla eno prvo, tri druga in tri tretja mesta.

Pohvaliti moramo vse livarje, strugarje, orodjarje, rezkarje in varilce železarn Jesenice, Ravne in Štore za znanje, sposobnost in hrabrost, ki so jih dokazali z vključitvijo v tekmovanje, posebno priznanje pa zaslužijo izbranci za republiško prvenstvo.

Isreno čestitam zastopnikom Slovenskih železarn, ki so se na tekmovanju v najplemenitejši tekmovalni zvrsti – delovni sposobnosti prebili v sam republiški vrh. Ponosni smo na rezkalca Boštjana Lutra iz železarne Ravne, ki je postal republiški prvak; na livarja Ferda Krauzla iz železarne Ravne, varilca Ivana Maleka ter Franca Peternela iz železarne Jesenice za osvojena druga mesta in na stugarja Jožeta Kotnika iz železarne Ravne ter varilca Jerneja Markeža in Jožeta Gračnerja iz železarne Jesenice za osvojena tretja mesta, kakor tudi na uspešen nastop ostalih tekmovalcev. S svojimi rezultati ste manifestirali ugled slovenskega železarstva.

Pred nami je sedaj prvenstvo kovinarjev Jugoslavije. Tovarišem Lutru, Krauzlu, Maleku, Peternelu, Kotniku, Markežu in Gračnerju, ki ste si priborili čast vključitve v ta najvišji krog tekmovanja, želimo veliko sreče in uspehov.

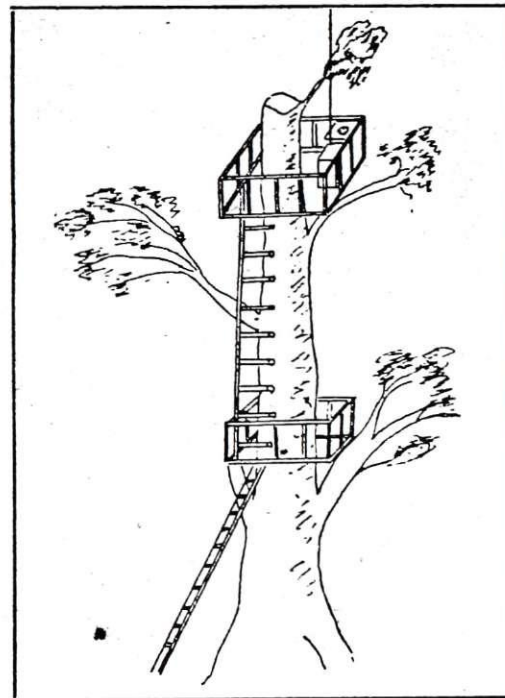
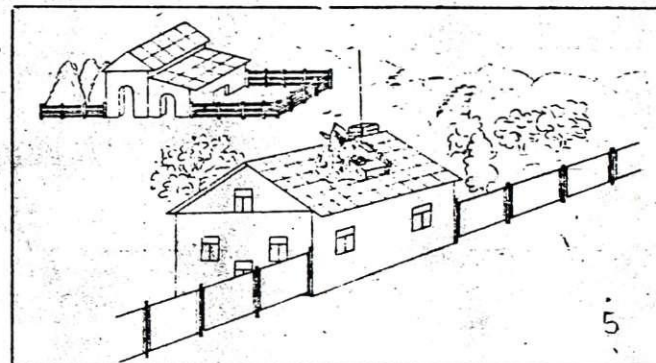
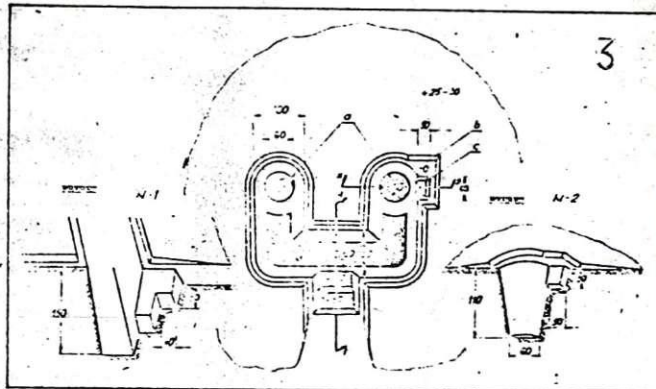
Tekmovalni duh pri delu spodbuja pridobivanje znanja, sposobnosti in delovne vneme, zato ga moramo v vseh sestavinah naše sestavljene organizacije združenega dela pospeševati. Prihodnja leta se mora povečati število udeležencev, v tekmovanje pa se morajo vključiti vse naše proizvodne delovne organizacije. Tekmovalni uspehi v elitni zvrsti – delu so najboljši spridevalci resnične sposobnosti, zato morajo svoje učinke imeti tudi na delovno napredovanje.

Gregor Klančnik

Pripravljenost je vedno
boljša kakor
golo pričakovanje...

Tito

VIZUALNE OPAZOVALNICE CZ

DELO VIZUALNE OPAZOVALNE POSTAJE

Delo VOP bomo obravnavali s stališča opazovanja zračnega prostora in terena, pri čemer se ne bomo ustavljali pri specifičnih nalogah, ki jih imajo VOP pri ABK-kontroli ozemlja ter pri minskem opazovanju in javljanju na morju in na rekah. Ta vprašanja naj bi obravnavali posebej, pri čemer ne bi smeli prezreti tega, da sta glavni namen in naloga VOP opazovanja zračnega prostora in javljanje, oziroma da mora biti način dela VOP določen z zahtevami, ki izvirajo iz te naloge.

Zračni prostor in zemljišče je treba opazovati in o tem javljati nepretrgoma od trenutka zasedbe VOP, pa do odhoda iz nje. Če se VOP premešča z enega položaja na drugega, je treba opazovati tudi med premikom.

V eni izmeni se načeloma določi en sam opazovalec. Če pa je radarsko opazovanje izrazito oteženo (na hribovsko-planinskem zemljišču in v razmerah močnega elektronskega oviranja) in če so pogoji za letenje na majhnih višinah ugodni (dobra optična vidljivost), naj bi v eni izmeni določili opazovalca in njegovega pomočnika, tako da opazovalec opazuje najverjetnejšo smer naleta sovražnikovega letalstva, pomočnik pa drugi del odseka (cone) opazovanja.

ZAHVALA DELAVCEM TOZD PLAVŽ

Delavci TOZD Plavž so od svojega nekdanjega sodelavca Vinka BEGUŠA, po tem ko so mu poslali spominsko – jubilejno značko plavžev in knjižico z zgodovino plavžev, prejeli naslednjo zahvalo:

»Po vrnitvi z dopusta sem bil prijetno presenečen, ker sem prejel knjižico in značko ter se vam za izkazano pozornost in trud iskreno zahvaljujem.

Sam sem namreč osebno sodeloval pri gradnji obeh plavžev, kakor tudi pri »tajanju« prvega plavža in zamrznjenih martinovk v letu 1945.

Čeprav sem že četrto stoletje »trgan od Jesenic, še vedno spremljam razvoj Železarne v vseh njenih dogajanjih in sem vesel ter hkrati ponosen na vse, kar jeseniški železarji doseže. Čutim, da sem še vedno eden vas. Še prav posebno zadovoljstvo in ponos pa me navdajata, ker sinovi naših plavžarjev, martinarjev, valjavcev, kovačev vodijo in upravljajo tovarno. Kaj to pomeni, razumemo le tisti, ki smo pod tujo upravo kot hlapiči služili svoj trdi vsakdanji kruh.

Želim, da boste tudi v bodoče dosegali in presegali dosežke preteklih let ter še enkrat hvala!«

PROGRAMSKA IN VOLILNA SEJA OK ZSMS JESENICE

V petek, 23. junija, je bila v prostorih restavracije Kazina programska in volilna seja občinske konference ZSMS Jesenice. Poleg delegatov osnovnih organizacij ZSMS iz krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela, šol, specializiranih organizacij in društev so se seje udeležili tudi sekretar občinske konference ZKS France Kobentar, predsednik občinske konference SZDL Zdravko Črv, predsednik občinskega sindikalnega sveta Teodor Kreuzer in sekretar občinske konference ZSMS Valjavo.

Za sejo so mladi delegati že predhodno prejeli zelo obsežno poročilo o delu jeseniške mladinske organizacije v obdobju med IX. in X. kongresom ZSMS. Uvodne besede oziroma povzetek poročila je na seji podal predsednik OK ZSMS Jesenice Franjo Kragolnik. Poudaril je, da je programska in volilna seja sklicana v obdobju velike politične aktivnosti na vseh področjih, predvsem pa ob uspešnem zaključku dela XI. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Iz poročila je moč razbrati, da je za to obdobje občinske konference ZSMS značilno, da je vse napore usmerila v razreševanje temeljnih nalog, ki so bile izpostavljene na kongresih zveze komunistov in na IX. kongresu ZSMS.

Celotno poročilo je v vseh pogledih dovolj kritično in objektivno ter predstavlja zaokroženo celoto aktivnosti mladih med obema kongresoma. Po uvodnih besedah predsednika OK ZSMS je Slavko Mežek podal predlog novega akcijskega programa občinske konference za naslednje mandatno obdobje. Poudaril je predvsem naloge, v katere se bodo morali z vso resnostjo vključiti vsi mladi, organizirani v zvezi socialistične mladine. Program dela bo moč uresničiti le ob spoznanju in prizadevanjih, da se naprej krepimo vlogo in akcijsko enotnost članstva in osnovnih organizacij ZSMS v vseh sredinah, kjer mladi živijo in delajo. Le z močnimi in akcijsko utrjenimi osnovnimi organizacijami ZSMS bo moč ustvariti pogoje, da bo mlada generacija enakopravno in odgovorno sodelovala pri razreševanju temeljnih vprašanj razvoja naše družbe.

Podanemu poročilu in predlogu novega akcijskega programa je sledila zelo pestra razprava, v kateri so delegati še konkretno osvetlili določene probleme, ki so bili v poro-

čilu nakazani le polovično. Razpravljali so Mitja Zagar, Miro Kočevar, Ana Pagon, Franc Kobentar, Simona Rihtaršič, Zdravko Stare, Teodor Kreuzer, Milojka Cvetkovič, Mujaga Haskič in Nevenka Juvan so s svojimi besedami brez dvoma dali pomemben prispevek za nadaljnjo usmeritev dela in aktivnosti jeseniške mladinske organizacije.

Novi sekretar OK ZKS Jesenice Franc Kobentar je še posebno poudaril, da so mladi danes že zelo prisotni v razvoju naše samoupravne družbe, vendar jih doseženi uspehi ne smejo uspavati. Posebno v temeljnih organizacijah in krajevnih skupnostih mora priti do izraza skupno delo vseh subjektivnih socialističnih sil. V prihodnje bo pri tem potrebna še večja odgovornost članov ZSMS, še posebno pa mladih komunistov. Posebno pomembne naloge čakajo mlade v jesenskem obdobju, ko bodo na vrsti volitve novih organov v krajevnih skupnostih. Ob koncu pa je sekretar OK ZKS Franc Kobentar še poudaril, da morajo mladi v svoje delo vključiti tudi sprejete smernice VIII. kongresa ZKS in XI. kongresa ZKJ.

Iz razprave pa moramo še posebno poudariti besede Simone Rihtaršič in Mira Kočevarja. Delegatka iz centra srednjih šol Jesenice je zbranim spregovorila o samoupravi dijakov, delegat iz Iskre — TOŽD Blejska Dobrava pa je zelo obsežno in konkretno predstavil delo mladih v tej temeljni organizaciji. Ostali

razpravljali so za tem spregovorili še o delu klubov OZN, o problemih jeseniških študentov in o delu mladih v posameznih sredinah.

Po sprejetju poročila in novega akcijskega programa so delegati izvolili nove organe občinske konference ZSMS. V 16-člansko predsedstvo so bili izvoljeni: Miro Kočevar, Ivo Zeleznikar, Branko Pagon, Slavko Mežek, Breda Ambrožič, Milojka Cvetkovič, Rina Klinar, Anton Komic, Ana Pagon, Tihomir Kostić, Zvone Zimic, Pavla Klinar, Mujaga Haskič, Ilija Marjanac, Rado Cvetkovič in Radiša Kajadi-novič. Za novega predsednika so izvolili Slavko Mežka, za sekretarja pa ponovno Branka Pagona. Razen tega so na seji izvolili še osem delegatov za X. kongres ZSMS, ki bo jeseni v Novi Gorici. Na posameznih področjih bodo mlade Jeseničane zastopali: Slavko Mežek, Miro Kočevar, Ana Pagon (družbenoekonomske odnose), Branko Pagon, Ivo Zeleznikar (krajevne skupnosti), Bojan Erjavšek, Breda Ambrožič (vzgoja in izobraževanje) ter Pavla Klinar (družbene organizacije in društva).

Ob zaključku petkove programske in volilne seje OK ZSMS Jesenice so podelili še letošnja priznanja meseca mladosti mentorjem ZSMS in prizadevnim mladim družbenopolitičnim delavcem. Med mentorji so priznanja prejeli Miha Zemva, Vera Smukavec, Ivan Tušar in Jožica Bakovnik, med mladimi družbenopolitičnimi delavci pa Mujaga Haskič, Miro Ražman, Janko Rabič, Olga Šimic in Rudi Mikula.

J. Rabič

RAZGOVOR NA TEMO: »RESOLUCIJA VIII. KONGRESA ZKS«

Komisija za idejno politično delo pri osnovni organizaciji ZSMS Javornik — Koroška Bela je v sredo, 14. junija, organizirala razgovor s tovarišico Albino Tušar članico CK ZKJ o resoluciji VIII. kongresa ZKS, kar bi moralo zanimati slehernega člana ZK v naši sredini. Vendar pa smo se o interesu za spoznavanje dokumentov kongresa slovenskih komunistov očitno zmotili. V upanju, da čim širšemu krogu članov ZK, ki živijo na območju KS Javornik — Koroška Bela omogočimo, da se na tak način spozna z nalogami, ki so pred nami, je organizator razposlal vabila na razgovor širokemu krogu prebivalstva. Vabljenih je bilo 280 članov ZK, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in društva ter člani OO ZSMS Javornik — Koroška Bela. Skupaj je bilo vabljenih 330 krajanov. Toda močno nas je razočarala udeležba, saj je razgovoru prisostvovalo le 34 članov ZK in mladincev z Javornika in Koroške Bele. Svojo odsotnost je opravičilo le devet članov ZK in trije člani OO ZSMS — Javornik — Koroška Bela zaradi zaposlenosti. Kljub majhne-

mu številu prisotnih pa je razprava dokaj dobro potekala. Prisotni so dali največ poudarka uresničevanju zakona o združenem delu, dohodkovnim odnosom, povezovanju krajevnih skupnosti s TOŽD in mladinski problematiki.

Tovarišici Tušarjevi se moramo zahvaliti za njeno izvajanje, saj nam je celotno temo podala preprosto in lahko razumljivo. Predvsem mi mladi si želimo še več takšnih oblik izobraževanja in spoznavanja dokumentov, ki so pomembni za naše vsakdanje življenje in vključevanje v naš samoupravni sistem.

Kaj pa starejši člani naše družbe in v določeni meri tudi člani ZK? Ali naj neuspeh obisk na razgovoru o resoluciji VIII. kongresa ZKS pomeni nezainteresiranost za tematiko, za katero smo prepričani, da marsikomu še ni znana? Odgovor na to vprašanje bi radi slišali od samih članov ZK, predstavnikov DPO, pa tudi mladih, članov OO ZSMS Javornik — Koroška Bela, ki iz opravičenih ali neopravičenih razlogov niso bili prisotni na tem, pa tudi prejšnjih podobnih razgovorih!

Branka Smole

KAJ JE S PLESI V MLADINSKEM KLUBU NA JAVORNIKU?

V četrtek, 22. junija, je bil v mladinskem klubu na Javorniku razgovor o problematiki javnega reda in miru na plesih v mladinskem klubu na Javorniku, katere prireja OO ZSMS Javornik — Koroška Bela vsako soboto.

Ze sami odgovorni mladinci smo spoznali, da se ob sobotah v kulturnem domu in okolici nekateri mladinci neprimerno vedejo. Delali smo, kar je v naših močeh, vendar nismo uspevali, upamo pa, da bomo z razpravo prišli do ugodne rešitve problema, je bilo rečeno v uvodu.

Ze takoj na začetku razprave je bilo poudarjeno, da ni namen razprave plesu ukiniti, temveč najti primerno rešitev in sprejeti ustrezne sklepe. Ugotovljeno je bilo, da zahaja na te ples vedno širši krog mladih in to od Kranjske gore do Kranja. Iz tega lahko le sklepamo, da mladi na širšem območju nimajo primernega prostora, oziroma prirediteljev za zabavo, zato se v tako velikem številu zatekajo v mladinski klub, kjer pa je vsekakor premajhen prostor. Kaj zdaj storiti? Naj zapremo tem mladim še to edino zabavo? Odločili smo se, da tega vsekakor ne storimo, vendar pa so zaradi številnih pripomb potrebni ustrezni ukrepi.

Predstavniki postaje milice Jesenice nam je razložil nekaj členov iz odloka občinske skupščine o javnem redu in miru, iz katerih so bile razvidne naše in naloge milice v podobnih situacijah.

Odločili smo se, da bo na vsakem plesu reditelj, ki bo imel redarski trak. Poudarjeno pa je bilo, da redar in nihče iz osnovne organizacije ni odgovoren za dogajanja izven prostora mladinskega kluba.

Vsi prisotni na razgovoru so bili mnenja, da do nerada pride največkrat šele po 22. uri — po plesu in

sicer v restavraciji ali pa zunaj nje. Navedeni so bili tudi primeri, ko so člani predsedstva OO ZSMS Javornik — Koroška Bela prosili za intervencijo postaje milice in se ta ni odzvala ali pa je prišla že prepozno. To je seveda povezano s pomanjkanjem delavcev na postaji milice. Naša naloga je, da uredimo tako, da neredov ne bo, saj intervencija ne more biti edini ukrep.

Ugotovljeno je tudi bilo, da so večkrat kršitelji miru in reda gostje restavracije, kljub temu je krivda na OO ZSMS.

Pojavlja pa se tudi problem vinjenosti mladih oseb. UJV bo opozorila hotelsko podjetje Gorenjke, da mladoletnim osebam ne toči alkoholnih pijač, prav tako pa bo Gorenjko opozorila tudi KS Javornik — Koroška Bela in OO ZSMS. V primeru, da se bo točenjem alkoholnih pijač mladoletnim osebam nadaljevalo, bo UJV podjetje Gorenjke kaznovala. Če pa se stanje ne bo izboljšalo, se bodo plesi prekinili.

Sprejeli smo sklep, da krajevna skupnost skliče posvet nekeje med 11. in 15. julijem, na katerega bodo vabljeni vsi prisotni na tem razgovoru in predstavniki Gorenjke ter OK ZSMS Jesenice.

Pomemben je tudi sklep, da OO ZSMS nikakor ni odgovorna za posameznike in kontrolo, kam vsak posameznik odide po končanem plesu. Predstavniki postaje milice je poudaril, da izkušnje kažejo, da kršitelji miru največkrat niso člani OO ZSMS Javornik — Koroška Bela, temveč mladinci, ki so prišli na ples od drugod.

Sklenjeno je bilo, da bosta še dva plesa in sicer zadnji 1. julija. Potem pa bodo plesi šele jeseni ob pričetku novega šolskega leta.

Branka Smole

Delegati na volilni in programski seji OK ZSMS Jesenice (Foto J. Rabič)

PROGRAMSKO-VOLILNA KONFERENCA OO ZSMS CENTRA SREDNJIH ŠOL

V petek, 9. junija, je bila programska-volilna konferenca osnovne organizacije centra srednjih šol.

Ob analizi delovanja OO ZSMS centra srednjih šol je bilo ugotovljeno, da vse naloge, ki so bile sprejete v programu dela OO ZSMS na programski konferenci v oktobru, niso realizirane.

Največ pozornosti je namenjenih oblikam samoupravljanja na šoli, med katerimi pa imajo najpomembnejšo vlogo oddelčne konference. Izvedene so bile v vseh redovnih konferencah. S tem smo dosegli, da so dijaki dobili večjo možnost uveljavljanja svojih interesov in da je v primerjavi z lanskim letom storjen korak naprej. Vendar pa so oddelčne konference uspele v tistih razredih, kjer je večja idejno politična zrelost in zavest mladih. Težimo za tem, da bi v prihodnje dogradili vsebinsko stran oddelčnih konferenc. Oddelčne konference naj bi postale res razprave dijakov in ne le zgolj pregled ocen uspehov in neuspehov doseženih v konferenci.

Formirane so bile vse komisije, ki so izdale svoje programe. Večji del nalog izdanih v teh programih pa ni realiziranih. V celoti lahko ocenimo, da so bile vse komisije v prvem delu mandatnega obdobja bolj delavne kot v drugem. Tako bi za prvi del mandatnega obdobja lahko rekli, da je bila komisija za informiranje med najbolj aktivnimi, začela je izdajati informativni list Mladi informator, v katerem je poročala o delu OO ZSMS. V tem šolskem letu pa se komisija ne more pohvaliti s svojim delom, saj ji v prvem polletju ni uspelo izdati niti enega lista. Šele v drugem polletju je s pomočjo literarnega krožka, ki deluje na šoli, izdala glasilo. Glede same informiranosti na šoli pa lahko rečemo, da bi se morali vsi zavedati načela, da informiranost ni samo pravica, temveč tudi dolžnost posameznega člana. Predvsem bi morali imeti tu pomembno vlogo predsedniki posameznih aktivov.

Tudi komisija za kulturo se ne more pohvaliti s svojim delom. V začetku šolskega leta si je zadala vrsto nalog, vendar pa ni realizirala nobene. Sklicala je več sestankov, na katere pa se dijaki niso odzvali in so s tem pokazali nezainteresiranost za to področje. V lanskem letu so izvedli literarni večer, vendar pa letos kljub velikemu številu mladih ustvarjalcev na šoli ni bilo dovolj prispevkov, da bi literarni večer lahko ponovno izvedli. Kot kaže so mladi najbolj zainteresirani za šport, saj je bila komisija za šport tokrat najbolj delavna in uspešna; vseskozi so pripravljali tekmovanja in srečanja.

Komisija za izobraževanje je v prvi polovici šolskega leta pripravila plesni tečaj, za katerega pa je zanimanje upadalo in ga je na koncu obiskovalo le malo dijakov. Komisija je pripravila tudi predavanje o zakonu o združenem delu, ki se ga je udeležilo le 32 dijakov. To pa seveda niso bile vse akcije naše OO ZSMS. Udeležili smo se pohoda »po poteh partizanske Jelovice«, »okrog okupirane Ljubljane«, obe leti so se dijaki naše OO ZSMS s svojim bataljonom udeležili osrednje proslave na Pristavi ob dnevu mladosti; ob dnevu JLA smo obiskali vojske na Bohinjski Beli, izvedli protestni pohod skozi Jesenice, kot pomoč naši narodnostni skupnosti na avstrijskem Koroškem in sodelovali na tekmovanju o znanju o desetih partijskih kongresih, ki je bilo na ŽIC.

Lani v mesecu mladosti je naša OO ZSMS na povabilo mladincev iz Kočevja sodelovala na srečanju, posvečenem jubileju. V letošnjem letu smo jim želeli povabilo vrniti, a so zaradi drugih srečanj morali gostovanje odpovedati.

Zelo velika aktivnost se je pokazala, ko smo se pripravljali na organizacijo okrogle mize na temo »samoupravljanje na šoli«, kjer je bilo izpostavljenih nekaj pomembnih vprašanj.

Lahko rečemo, da smo uspeli mladinske ure vključiti v urnik z izmenjavo razredne in mladinske ure.

Vendar pa jih izvajajo le v malokaterih razredih, čeprav lahko ugotovljamo, da so v nekaterih razredih na mladinskih urah razpravljali o dokumentih 8. kongresa ZKS in zakona o usmerjenem izobraževanju.

Tudi na naši šoli oziroma centru imamo dijake — delegate v organih šole, vendar ugotavljamo, da nam delegatski sistem tudi v smeri — predsedstvo osnovne organizacije in aktivni, ne deluje.

Delegati v organih šole ne prinašajo povratnih informacij in ne informirajo mladih. Tudi predsedniki aktivov ne prihajajo redno na seje predsedstva in tako ne morejo prenašati stališč baze — dijakov ali jih informirati o pomembnih akcijah. Kot smo že ugotovili, imajo pomembno vlogo aktivni ZSMS. Ti nam omogočajo širšo razpravo o določenih zadevah in vprašanjih, kot so uveljavitev in interes mladih v naši samoupravni družbi, delegatski sistem ter odnos delegat — baza itd.

Iz razprave na poročilo lahko ugotovimo:

- krožek OZN ni deloval. Sklicano je bilo nekaj sestankov, vendar je bilo zaradi prevelike nezainteresiranosti dijakov delovanje krožka onemogočeno. Ob tem se nam postavlja vprašanje, zakaj takšna pasivnost. V posameznih razredih bi morali razpravljati o družbenopolitičnem delu, da bi presegli pasivnost in izboljšali kvaliteto našega dela;

- napačno je to, da ko ugotavljamo splošno neaktivnost, tega problema ne analiziramo. Potrebno je aktivno reševati probleme, potrebna je aktivnost vseh in konkretna povezava med osnovno organizacijo in svetom šole, nikogar pa ni, ki bi to zvezo vzpostavil;

- vsebina se ne razširja v celotno bazo, sledi pa neizvrševanje sprejetih nalog;

- za uveljavljanje zakona o usmerjenem izobraževanju je potrebna splošna aktivnost vseh mladincev;

- premalo je povezave z organizacijami in društvi;

- premalo mladincev je evidentiranih za delo v MDA — letos se je število celo zmanjšalo. V lanskem letu je bilo v brigadah 32 naših dijakov, letos pa je evidentiranih le 16;

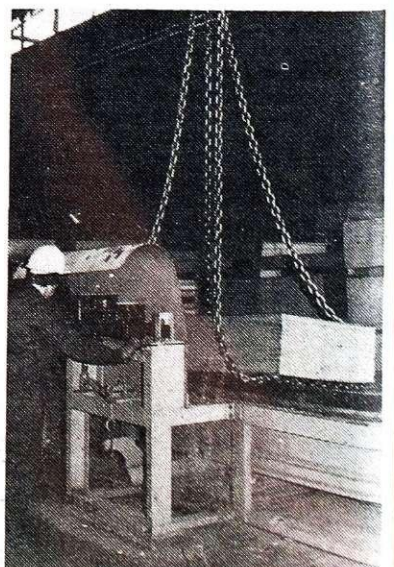
- vprašljiva je iniciativnost;

- list »Vizije« ni samo strogo literaren, temveč naj bi bila v njem objavljena tudi poročila o delu OO ZSMS, oziroma o delu posameznih komisij;

- na konferencah OO ZSMS centra srednjih šol naj bi apelirali tudi glede učenja — potrebna je spodbuda.

Vsekakor je pred novim predsedstvom, ki smo ga ta dan potrdili, še vrsta neizvršenih nalog. Za predsednika OO ZSMS CSS smo izvolili Vlada Šaponja, dijaka drugega letnika in za sekretarja Radmilo Tučen, dijakino prvega letnika. Člani novega predsedstva pa so predsedniki aktivov ZSMS v posameznih razredih.

Branka Smole

V adjustaži valjarne bluming

V OO ZSMS DS ZA KOMERCIJALNE IN FINANČNE ZADEVE PRIČELI Z DELOM

Mladinska organizacija ZSMS v delovni skupnosti za komercialne in finančne zadeve je pred kratkim imela sestanek, katerega je vodila nova predsednica Vesna Otoničar. V uvodu je podala poročilo o dosedanjem delu in prebrala program dela, izvolili pa smo tudi novo vodstvo posameznih komisij.

Člani osnovne organizacije naj bi delo sprejeli bolj resno in se sestankov udeleževali v polnem številu, saj bomo lahko samo s tem dokazali, da smo sposobni organizirati in uresničiti program dela na vseh družbenopolitičnih področjih.

Sprejete naloge niso enostavne, vendar upamo, da bomo z medsebojno pomočjo in skupnim delovanjem mladih tudi te ovire premagali.

ZS

OBISK MLADIH IZ KRUŠIKA NA JESENICAH

Pretekli petek in soboto, 23. in 24. junija, so se na obisku na Jesenicah mudili mladinci iz kolektiva tovarne Krušik iz pobratene občine Valjevo. V petek dopoldan so si najprej ogledali več obratov v Železarni in tehnični muzej, v popoldanskem času pa še okolico Jesenic. V soboto dopoldan so mladi iz Krušika prisostvovali razgovoru v Kazini, ki ga je pripravil koordinacijski svet ZSMS Železarnice. Uvodoma je predsednik poslovnega odbora Železarnice Peter Kunc predstavil železarski kolektiv, predsednik izvršnega odbora OO sindikata Štefan Ščerbic pa je mlade goste iz Valjeva seznanil z delom družbe političnih organizacij. Ob koncu so se dogovorili, da bodo mladi železarji vrnili obisk, in sicer v septembru, ko v Valjevu praznujejo občinski praznik. V soboto popoldan so se mladi iz Krušika srečali še v prijateljski nogometni tekmi z jeseniškimi nogometaši.

J. R.

ZELENA LUČ ZA CELODNEVNO OSNOVNO ŠOLO NA JESENICAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

Že v uvodu moramo poudariti, da v jeseniški občini zelo uspešno uresničujemo pogoje, da bodo osnovne šole lahko celoviteje zagotavljale vsestranski razvoj učencev, omogočale boljše vzgojnoizobraževalne rezultate in večje podružbljanje vzgoje in izobraževanja. S tem mislimo na postopno prehajanje na celodnevno osnovno šolo, ki se je doslej že uveljavila kot oblika in metoda, ki zagotavlja uresničevanje teh ciljev. V tem času pa se je tudi med ljudmi že uveljavilo spoznanje o vzgojnoizobraževalnih prednostih celodnevne šole. Tako smo v občini imeli v šolskem letu, ki se ta čas sklepa že 22,14 % oddelkov v celodnevni šoli, oziroma 20,8 % vseh učencev v osnovnih šolah (republiški srednjeročni program do leta 1980 postavlja za cilj najmanj 25 % rednih oddelkov osnovnih šol), in sicer v osnovnih šolah Žirovnica in Kranjska gora. Razen tega je bilo tudi 6,6 % učencev zajetih v podaljšano bivanje. Z dograditvijo prve faze osnovne šole na Plavžu pa bodo z novim šolskim letom 1978/79 prešli na celodnevno šolo prvi štirje razredi osnovne šole Tone Čufar v novi šoli na Plavžu in prvi trije razredi

osnovne šole Prežihov Voranc, ki ostane v sedanji stavbi. Tako bomo v šolskem letu 1978/79 imeli v občini že 39,3 % oddelkov oziroma 43,9 % učencev v celodnevni šoli! To je vsekakor velika kakovostna pridobitev predvsem za jeseniško mestno področje, na katerem je največji odstotek zaposlenih žena — mater.

Seveda pa tak prehod ni enostaven, tako z vzgojnoizobraževalnega, organizacijskega, kadrovskega, materialnega in drugih vidikov, kakor tudi z vidika določenih pomislekov nekaterih staršev. Vso to množico nalog pa že od lanskega decembra rešujejo tako pedagoška kolektiva obeh osnovnih šol, kakor tudi koordinacijska odbora pri krajevnih skupnostih Plavž in Sava. S tem tako lahko odpadejo dvomi in vprašanja o realnosti prehoda, kajti dejstvo je, da bodo z novim šolskim letom, z dograditvijo prve faze nove osnovne šole na Plavžu, dani za to pogoji. Združeno delo je s sprejemom dodatka k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana izobraževalne skupnosti Jesenice 1976 — 1980 za leto 1978 tudi združilo ustrezna sredstva. Trenutno je največja odgovornost na obeh pedagoških kolektivih in obeh koordinacijskih odborih, da kar najbolj ustrez-

no rešijo tudi ostale pogoje za prehod.

Koordinacijska odbora sta po komisijah in na sejah odbora obravnavala probleme in naloge v zvezi s prehodom ter poskušala poiskati najboljše rešitve. Predvsem pa je bilo delo odborov vpeto v koordiniranje in usklajevanje med politično iniciativo in operativno, to je šolami. Pri tem delu sta odbora dobivala ustrezno podporo in pomoč tako pri družbenopolitičnih organizacijah, kakor organih skupščine občine. Kajti celotnega bremena prehoda ni mogoče naložiti izključno pedagoškima kolektivoma. Odbora sta zato z njima sodelovala in verificirala njihove predloge, oziroma strokovne rešitve.

Oba odbora ugotavljata, da za prehod na celodnevno osnovno šolo razredne stopnje obeh osnovnih šol ni teoretičnih preprek, pač pa je bilo in bo še potrebno rešiti številna praktična vprašanja. Tako so rešili, da bodo okrog šeststo obrokov hrane prevažali v novo šolo na Plavžu z lastnim kombijem, za katerega je sredstva zagotovila občinska izobraževalna skupnost in to iz šolske kuhinje. Učenci v celodnevni šoli bodo namreč prejeli malico in kosilo v šoli. Težave so imeli tudi z rekreacijskimi površinami, ker bo okolje šole še gradbišče in ker telovadnica v prvi fazi še ne bo gotova. Telovadnico bodo v prehodnem obdobju imeli v večnamenskem prostoru, rekreacijske prostore pa bodo uredili na travniku, kjer je sedaj Šrancov kamp, turistično društvo pa jim je ponudilo tudi Trim stezo ob Jesenicah, ki jo bo potrebno do konca še urediti. Računajo, da jih bosta v teh prizadevanjih finančno podprli Vatrostalna — TOZD Jesenice in Universal. Za tri nove prosvetne delavce imajo v aprilu prihodnjega leta obljubljena tudi stanovanja. Delno imajo tudi rešeno vprašanje svobodne, oziroma interesne dejavnosti. Njihova težnja je, da bi za te dejavnosti pridobili kar največ zunanjih sodelavcev, mentorjev in organizacij združenega dela, društev in družbenih organizacij. Nekaj jih je že obljubilo sodelovanje, za ostale pa bodo s skupnim razpisom povabili k sodelovanju še druge, čeprav to ne bo šlo brez težav, ker se te dejavnosti odvijajo v glavnem od 12. do 15. ure, ko so ljudje na rednem delu. Samo na razredni stopnji osnovne šole Tone Čufar na Plavžu bi za interesne dejavnosti rabili 20 zunanjih sodelavcev. Pri reševanju tega vprašanja bodo obema koordinacijskima odboroma in pedagogom obeh šol morali priskočiti na pomoč organizacije združenega dela, društva in družbene organizacije, saj je interesna dejavnost ena bistvenih sestavin celodnevne šole in prizadevanj za podružbljanje šole ter njeno povezovanje z organizacijami združenega dela, okoljem in delom.

vračali iz šole v mraku, kakor je bilo doslej.

V zvezi s hojo v šolo in iz šole se tako oba odbora, kakor pedagogi mnogo ukvarjajo s tem, kako učencem zagotoviti maksimalno varnost na cesti. Ponovno se postavlja v ospredje že načrtovana in obljubljena semaforizacija križišča in prehoda za pešce na Plavžu (pri Čufarju), pa tudi sicer bi morali večje prehode za pešce urediti s semaforji, razen tega bodo morali delavci milice priskočiti na pomoč pri reševanju tega vprašanja.

V razgovoru je bilo tudi poudarjeno, da prehod več kot 700 učencev iz jeseniškega območja na celodnevno osnovno šolo pomeni tudi dodatna sredstva, ki si jih bodo delavci v šolstvu morali pridobiti na osnovi svobodne menjave dela z delavci v materialni proizvodnji. To je precejšnje breme, ki ga prevzema združeno delo, ob dejstvu, da istočasno gradimo novo šolo in da bo za dokončno izgradnjo potrebno zbrati še čez 23 milijonov dinarjev. Že letos je poprečna prispevna stopnja za izobraževalno skupnost večja od lanskeletne za 0,90 %, ko je podaljšano bivanje planirano le za zadnje štiri mesece, za prihodnje leto pa se bo stopnja nedvomno še bolj povečala, saj bo potrebno zagotoviti sredstva za 12 mesecev. Nedvomno bo to breme potrebno porazdeliti tudi na ostale interesne skupnosti, potrebno pa bo prehod na celodnevno šolanje ostalih razredov nekoliko upočasniti in za prehodno obdobje uveljavljati podaljšano bivanje, za kar bodo dane vse prostorske možnosti. Vsekakor pa sedanja prizade-

vanja pomenijo za jeseniško mestno območje izredno veliko pridobitev, saj nam nova šola na Plavžu omogoča celovit prehod na enozmenny pouk — vsa leta po osvoboditvi smo na Jesenicah imeli dve in dve in pol izmenski pouk.

Tako oba koordinacijska odbora kot oba pedagoška kolektiva so doslej naredili izredno pomembno delo za kar najbolj uspešen prehod štirih razredov osnovne šole Tone Čufar in treh razredov osnovne šole Prežihov Voranc na celodnevno osnovno šolo. Če smo prej poudarili večjo obremenitev združenega dela, pa moramo istočasno poudariti tudi izredno pridobitev za učence glede vzgojnoizobraževalnih prednosti, ki jih prinaša celodnevna šola. To je tudi velika pridobitev za zaposlene starše, ker se bodo otroci iz šole vračali po kosilu in že z izgotovljenimi šolskimi obveznostmi za naslednji dan. To pa seveda ne razbremenjuje staršev pri njihovem vzgojnem delu, kajti le skupna prizadevanja šole, staršev in okolja bodo dala maksimalne rezultate pri vzgoji celovite socialistične osebnosti.

Prepričani smo, da bosta koordinacijska odbora in pedagoška kolektiva obeh šol do pričetka novega šolskega leta uspešno premostili vse ovire in da bodo skupaj uresničili vse svoje zamisli ob izdatni pomoči tudi drugih dejavnikov v obeh krajevnih skupnostih in v občini. Še toliko bolj, ker je za prehod na celodnevno šolo živo zanimanje tudi med starši, ki bodo s svojim sodelovanjem in iniciativami tem prizadevanjem lahko veliko pomagali.

SKUPŠČINA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA JESENICE...

(Nadaljevanje s 1. strani)

II. Za denarna nadomestila je bilo v tem času porabljeno skupno 4.819.719 din ali 27,6 % glede na porabo v letu 1977.

III. Ostali odhodki, ki zajemajo predvsem sredstva za službe, stroške denarnega prometa, samoupravo, so skupaj znašali 839.821 din ali 21,3 % porabe v letu 1977.

Za investicije v zdravstvu pa je bilo v prvih treh mesecih porabljeno

1.766.579 ali 32,9 % porabe v letu 1977.

Vsekakor so stroški zdravstvenega varstva, kakor tudi porabljena sredstva za nadomestila osebnega dohodka v času odsotnosti zaradi bolezni, v primerjavi z letom 1977 previsoki in bomo temu problemu morali skupaj nameniti več pozornosti in to tako izvajalcev, kakor uporabnikov zdravstvenega varstva.

Poseben problem, ki izstopa, pa je odsotnost z dela zaradi bolezni, nesreč pri delu in na poti na delo.

Odsotnost z dela do 30 dni, ki gre v breme organizacij združenega dela:

Jesenice	Kranj	Radovljica	Šk. Loka	Tržič	Regija	
nesreče pri delu	3.353 124,2	3.846 101,3	1.326 84,6	2.767 106,6	1.390 171	12.782 110,04
poklicne oblezni	27 71,0	32 246,1	13 108,3	41 80,4		103 99,32
bolezni	38.162 125,9	66.396 119,9	24.208 94,0	32.987 127,2	14.302 120,2	176.054 118,0
skupaj	41.542 124,7	70.374 118,7	25.547 94,0	35.795 125,3	15.692 123,4	176.054 117,5

Odsotnost z dela nad 30 dni v breme skupnosti zdravstvenega varstva:

nesreče pri delu	2.788 142,4	2.344 114,9	962 100	630 45,9	723 145,5	7.547 108,2
poklicne bolezni		53		83		136 412,1
bolezni	21.445 116,0	32.736 101,8	16.008 110,9	14.384 94,8	5.624 95,0	90.197 103,8
nega druž. članov	2.202 109,2	9.148 82,9	2.234 156,4	3.140 110,5	2.252 76,9	19.876 103,2
izolacija, spremstvo	127 88,2	619 97,3	207 106,7	138 95,8	167 71,4	1.233 92,3
skupaj	26.547 117,5	44.900 97,9	19.411 113,9	18.375 94,1	8.766 85,3	118.039 104,1
skupno izgub. dni	68.089 122,3	115.274 109,7	44.978 101,7	54.180 122,6	24.458 106,4	306.979 111,2

Iz razpredelnice je razvidno, da smo se v prvem tromesečju glede odsotnosti zaradi bolezni ali v zvezi z boleznijo v vseh občinah, razen v Radovljici, ponašali zelo nerensno, posebno v tistih odsotnostih, ki grejo v breme organizacij združenega dela. Skoraj lahko rečemo, da imajo Jesenice v tem pogledu primat. V lanskem letu je bilo skupno izplačanih nadomestil osebnega dohodka zaradi odsotnosti v regiji 172.831.927 dinarjev, na Jesenicah pa 34.226.312 dinarjev. Če bomo tako nadaljevali, kot smo začeli v prvih treh mesecih, bodo izplačila v letu 1978 dosegla še višje številke, za kar pa, moramo takoj povedati, nimamo kritja; to je za tisto odsotnost, ki se izplačuje iz sredstev zdravstvene skupnosti.

Drugo važno vprašanje na seji je bilo sprejem finančnega načrta zdravstvene skupnosti za leto 1978.

Za leto 1978 je programirano skupno 145.667.000 din dohodka ali 18,9 % več kot v letu 1977. Zaradi novo sprejete prispevne stopnje, ki veljajo od 1. 7. 1978, so prispevek iz dohodka organizacij združenega dela v letu 1978 povečal za 61,8 %, prispevek iz osebnega dohodka pa le za 13,6 %. Prispevek za zdravstveno varstvo upokojujencev se v letu 1978 poveča le za 8,6 %, kar je precej izpod povečanih stroškov za zdravstveno varstvo upokojujencev. Na republiški ravni je bil o prispevku za zdravstveno varstvo upokojujencev sprejet sklep, da se plačuje na osnovi števila upokojujencev, neupošteva se višine izplačanih pokojnin na območju zdravstvene skupnosti občine. Ta sklep je bil sprejet, ne da bi

o tem razpravljale občinske zdravstvene skupnosti. O tem je že razpravljala republiška zdravstvena skupnost na prvi seji skupščine, kakor tudi izvršni odbori občinskih zdravstvenih skupnosti. Na osnovi prihodka je bil napravljen tudi plan odhodkov, iz katerega navajam le glavne postavke.

Glavni odhodek je v splošnem zdravstvenem varstvu, za kar je planirano 103.837.000 din ali 71,5 % celotnega proračuna. Za nadomestila osebnega dohodka zaradi bolezni ali v zvezi z boleznijo je programirano skupno 20.671.000 din ali 14,4 %, ostali stroški pa v višini 14,1 %. Celoten dohodek se je v primerjavi z letom 1977 povečal za 18,9 %, odhodek pa za 17,3 %. Glede na višino sredstev bomo morali prvenstveno pozornost nameniti krepitvi splošne zdravstvene službe, kritično pa obravnavati stroške za bolnišnično zdravljenje ter ostale dohodke v zvezi z zdravstvenim varstvom. Pri vsem tem pa moramo imeti v vidu politiko preventivnega zdravstvenega varstva občinske zdravstvene skupnosti. Pri tem pa je mišljeno zmanjševanje stroškov bolnišničnega zdravstvenega varstva, ki zajema več kot 50 % stroškov celotnega zdravstvenega varstva. Seveda bo pri tem potrebno angažirati zdravstveni kader v splošnih amulantah.

Skupščina je razen tega obravnavala tudi višino potnih stroškov, ki jih imajo zavarovanci v zvezi z zdravstvenim varstvom.

Stane Torkar

BRATSTVO IN ENOTNOST '78

V nedeljo, 2. julija, bomo pozdravili naše drage goste, člane ZRVS iz SR Črna gora. Sprejem gostov bo ob 12. uri v Kranju, nato pa se bodo odpeljali v Kranjsko goro, kjer bo skupno kosilo in nato ogled Planice ter izvira Save.

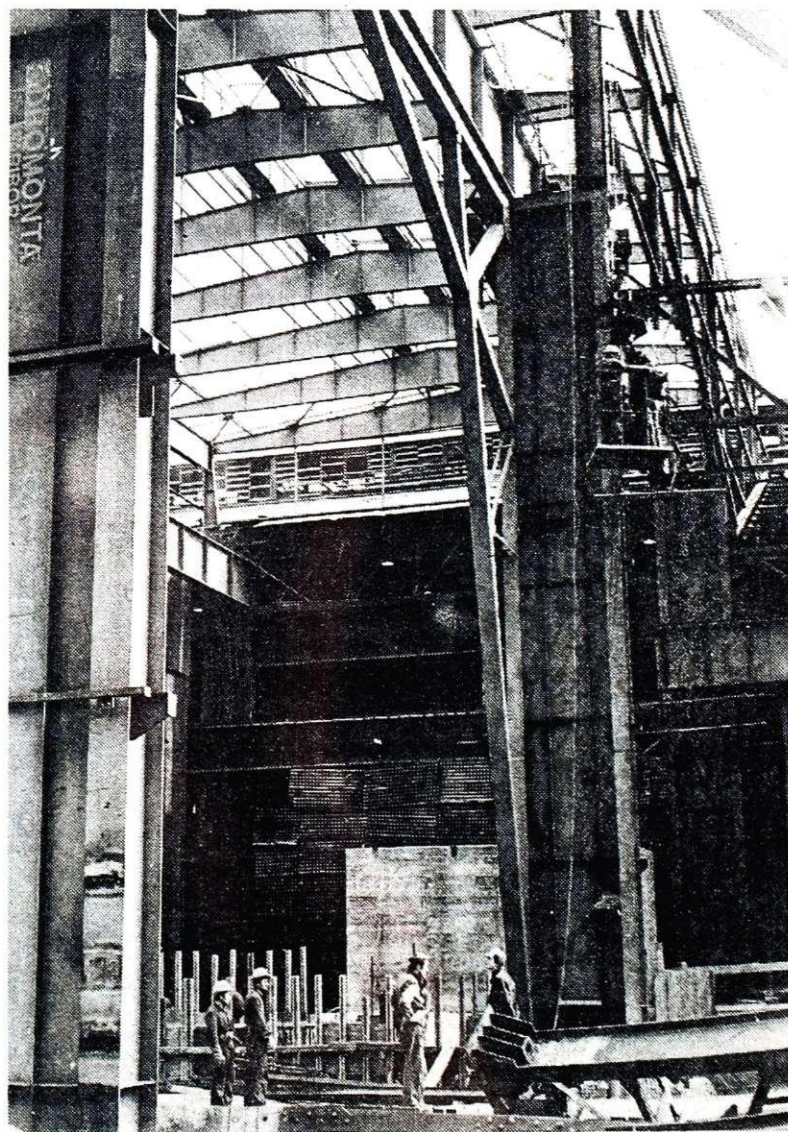
V kulturnem programu bodo sodelovali pevci iz Kranjske gore ter instrumentalni ansambel narodnih pesmi iz Rateč. V večernem delu programa se bodo zbrali v hotelu Kompas gostje in predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Jesenice.

Dan pred praznikom dneva borca si bodo gostje iz Črne gore ogledali najprej muzej talcev v Begunjah in dolino Drage, kjer bodo položili vence na grobove talcev. Ob tej priložnosti bo gostje z dogodki med NOB seznanil predsednik občinskega odbora ZZB NOV Jesenice Jože Ulčar. Na programu je še ogled železarne Jesenice, popoldan pa še gradu in muzeja na Bledu.

Na tovariškem srečanju, ki bo v hotelu Erika v Kranjski gori, bo sodelovala folklorna skupina z gorenjskimi narodnimi plesi. To bo tudi priložnost za izmenjavo medsebojnih izkušenj pri delu organizacij ZRVS.

V torek, 4. julija, se bodo gostje iz Črne gore z avtobusom odpeljali v Dobropolje, kjer bo osrednja proslava osmega srečanja rezervnih vojaških starešin Jugoslavije Bratstvo in enotnost 78. Ob osrednji proslavi v Dobropolju bodo izdali posebno številko Naše obrambe, da bi lahko goste in druge udeležence proslave seznanili z razvojem organizacije ZRVS.

Jože Urh

Hala konti-liva

PREDLOG RAZDELITVE GRADBENIH POSOJIL ZA LETO 1978

Odbor za stanovanjska vprašanja je na svoji 12. redni seji dne 26. 6. 1978 obravnaval vloge posameznih prosilcev, ki so se javili na razpis za gradbena posojila (objava v ŽELEZARJU dne 11. 5. 1978).

Pri obravnavi posameznikov se je odbor pridrževal v največji možni meri pogojev, ki jih predpisuje novi Pravilnik o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev Železarne Jesenice in sklepa delavskega sveta ZJ z dne 31. 5. 1978 o višini gradbenih posojil za leto 1978 in sicer:

- za novogradnjo maksimalno 100.000,— din
- za rušenje in novogradnjo 100.000,— din
- za adaptacijo, dograditev 50.000,— din
- za nakup stanovanja 100.000,— din

Odbor je obravnaval tudi vloge tistih prosilcev, ki v preteklih letih niso prejeli posojila do maksimalne

višine odobrene za določeno leto in jim odobril v skladu z razpoložljivimi sredstvi do višine, ki jim pripada.

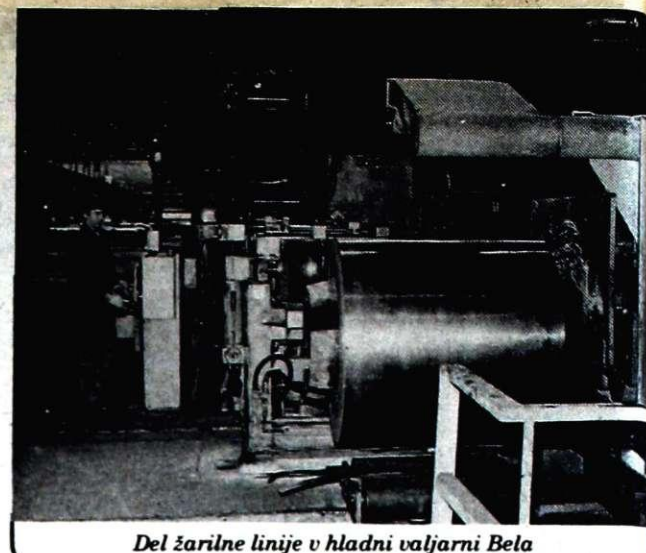
Prosilce, ki so v preteklih letih dobili največ možnega posojila, odbor ni obravnaval, ker niso upravičeni prejeti ponovno posojila.

Prav tako odbor ni obravnaval prosilcev, ki niso predložili ustrezne dokumentacije v roku, ki je bil razpisan za gradbena posojila.

Po temeljiti razpravi je odbor razdelil gradbene posojila.

Pritožbe na delitev lahko vloži prizadeti prosilec v roku 15 dni od objave na oddelek za družbeni standard pri Kadrovskem sektorju.

Kadrovski sektor
Oddelek za družbeni standard

Del žarilne linije v hladni valjarni Bela

Tek. št.	Primek in ime	Del. št.	TOZD-DS	KV	Faza dograd.	Posojilo v ZJ	Višina posojila	Izprazni stanovanj
1.	Alič Janez	21164	blum. št.	KV	III.	—	100.000,—	
2.	Ažman Alojz	30709	RO	U-4	adapt.	—	50.000,—	
3.	Barbo Marjan	23824	transport	VK	I. (mat. za III. fazo)	—	50.000,—	
4.	Bučar Alojz	23558	livarna	KV	adapt.	—	30.000,—	
5.	Bernik Jože	20307	remont. del.	VK	III.	—	100.000,—	
6.	Božnar Vencelj	20037	HV Bela	PK	IV.	—	50.000,—	
7.	Cankar Marjan	9685	Blum. št.	KV	II. (mat. za III. fazo)	—	60.000,—	
8.	Čeh Ignac	19451	Blum. št.	KV	III.	—	100.000,—	
9.	Čufer Bogdan	31801	Vzdrževanje	KV	dograditev	—	50.000,—	
10.	Dakakobler Milan	15288	Valj. prof.	KV	III.	—	100.000,—	
11.	Dečman Alojz	19943	HV Bela	KV	dograditev	—	50.000,—	
12.	Dobravac Metka	26753	Energetika	VK	I. (mat. za III. fazo)	—	100.000,—	
13.	Drešar Valentin	19528	Jeklarna	KV	II. (mat. za III. fazo)	—	100.000,—	
14.	Emeršič Janez	26661	HV Bela	KV	III.	40.000,—	40.000,—	
15.	Frelj Marica	80121	Komerc.-fin.	U-3	dograditev	—	30.000,—	
16.	Gabrovšek Silva	80123	SEO-TKR-NG	U-2	III.	—	100.000,—	
17.	Golja Brane	30225	HV Jesenice	KV	dograditev	—	50.000,—	
18.	Graj Miran	26975	Remont. del.	KV	III.	—	100.000,—	
19.	Horvat Miro	31084	SEO-TKR-NG	U-3	IV.	—	100.000,—	
20.	Izda Milka	80169	Komerc.-fin.	U-2	nakup stan.	—	90.000,—	
21.	Jakopič Franc	4246	Valj. prof.	KV	adapt.	—	50.000,—	
22.	Jenko Ludvik	4244	Kadr., spl. zadeve in inform.	KV	adapt.	—	50.000,—	
23.	Jesenšek Valentina	80624	Komerc.-fin.	U-3	adapt.	—	25.000,—	
24.	Jesenšek Albert	5745	Energetika	VK	adapt.	—	50.000,—	
25.	Kavalir Damjana	29154	Valj. 2400	VK	adapt.	—	30.000,—	
26.	Kavčič Anica	81474	Komerc.-Fin.	U-2	adapt.	—	50.000,—	
27.	Kenda Janko	20610	HV Jesenice	KV	dograditev	—	40.000,—	
28.	Kenig Janez	24679	Remont. del.	VK	II. (mat. za III. fazo)	40.000,—	50.000,—	
29.	Kleindienst Franc	19763	Vzdrževanje	KV	III.	—	50.000,—	
30.	Klinar Jakob	6169	Valj. žice in prof.	VK	dograditev	—	20.000,—	
31.	Kocjančič Franc	21845	Remont. del.	VK	III.	50.000,—	50.000,—	
32.	Kokelj Anton	15546	Energetika	VK	dograditev	—	50.000,—	
33.	Komic Ivica	81495	SEO-TKR-NG	U-4	dograditev	—	30.000,—	
34.	Kordež Alojz	12190	Komerc.-Fin.	KV	III.	30.000,—	100.000,—	
35.	Kos Katarina	81484	SEO-TKR-NG	U-5	III.	—	100.000,—	
36.	Kralj Franc	25267	Stroj. del.	VK	III.	—	100.000,—	
37.	Kralj Jože	24737	Vzdrževanje	VK	III.	—	50.000,—	
38.	Kurent Pavel	19432	Jeklarna	VK	adapt.	—	100.000,—	
39.	Logar Anton	12789	Komerc.-fin.	VK	III.	—	100.000,—	
40.	Lozar Žarko	31896	SEO-TKR-NG	U-5	III.	—	100.000,—	
41.	Luks Stane	81015	SEO-TKR-NG	U-4	dograditev	—	50.000,—	
42.	Luznar Miha	upokoj.	—	—	adapt.	—	30.000,—	
43.	Malej Stanko	20322	Vzdrževanje	VK	adapt.	40.000,—	40.000,—	
44.	Marinšek Edo	23979	Žebljarna	VK	IV.	—	100.000,—	
45.	Matkovič Anto	26955	Transport	PK	II. (mat. za III. fazo)	—	100.000,—	
46.	Miklić Anton	81573	Valj. blum.	U-5	nakup	—	100.000,—	
47.	Miklić Anton st.	upokoj.	—	—	nakup	—	100.000,—	
48.	Miklić Pavla	29212	Komerc.-Fin.	U-3	adapt.	—	50.000,—	
49.	Neuman Jože	80327	SEO-TKR-NG	U-5	adapt.	—	50.000,—	
50.	Neuman Milena	80416	Komerc.-Fin.	U-3	adapt.	—	50.000,—	
51.	Noč Franc	24481	Vzdrževanje	VK	adapt.	—	100.000,—	
52.	Oblak Avgustina	60361	Vzdrževanje	NK	II. (mat. za III. fazo)	—	100.000,—	
53.	Pančur Božo	80926	Kadr., spl. zadeve ter inform.	U-4	II. (mat. za III. fazo)	—	50.000,—	
54.	Petrovič Ivanka	17917	Žičarna	KV	dograditev	—	50.000,—	
55.	Petrovič Ervin	22325	Transport	KV	dograditev	—	30.000,—	
56.	Piber Ferdinand	9002	Žebljarna	VK	adapt.	—	50.000,—	
57.	Pintar Franc	16680	Energetika	KV	adapt.	15.000,—	15.000,—	
58.	Platiša Ana	30407	Elektrode	PK	adapt. R	—	40.000,—	
59.	Pogačar Martin	15653	Žičarna	KV	adapt.	—	50.000,—	
60.	Poljanec Jože	23830	Livarna	VK	II. (mat. za III. fazo)	—	100.000,—	
61.	Pretnar Franc	81565	Livarna	U-3	I. (mat. za III. fazo)	—	40.000,—	
62.	Pristov Matilda	upokoj.	—	—	adapt.	—	100.000,—	
63.	Ravnik Vida	81081	Komerc.-Fin.	U-3	III.	—	50.000,—	
64.	Rijavec Ivanka	60806	Družb. preh.	PK	adapt.	—	50.000,—	
65.	Robić Anton	28640	HV Bela	KV	adapt.	—	50.000,—	
66.	Rožić Jože	6684	Jeklarna	U-4	adapt.	—	100.000,—	
67.	Rugelj Ludvik	15049	Jeklarna	KV	II. (mat. za III. fazo)	—	50.000,—	
68.	Skumavec Vinko	24042	HV Bela	U-4	III.	—	100.000,—	
69.	Srpčič Alojz	23296	Stroj. del.	KV	II. (mat. za III. fazo)	—	50.000,—	
70.	Simon Jože	20750	Jeklarna	KV	I. (mat. za III. fazo)	—	50.000,—	
71.	Simon Jože	30907	Energetika	VK	I. (mat. za III. fazo)	—	50.000,—	
72.	Spec Stanislav	18679	Valj. 2400	KV	adapt.	6.000,—	30.000,—	
73.	Stern Majda	60771	Družb. preh.	U-3	adapt.	—	100.000,—	
74.	Taler Anica	60468	Družb. preh.	KV	III.	—	30.000,—	
75.	Tomaš Marjeta	24730	Komerc.-Fin.	U-3	adapt.	—	10.000,—	
76.	Trobič Mirko	21591	Jeklarna	VK	adapt.	—	100.000,—	
77.	Vajs Igor	29837	Komerc.-Fin.	U-4	III.	—	100.000,—	
78.	Vilman Ivan	25364	Žičarna	VK	III.	—	100.000,—	
79.	Wolf Maks	24940	Valj. žice	VK	adapt. R	—	50.000,—	
80.	Zajc Alojz	60774	Družb. preh.	U-3	adapt.	—	50.000,—	
81.	Zajc Terezija	60193	Družb. preh.	PK	adapt.	—	25.000,—	
82.	Zaveljčina Janez	29155	Elektrode	U-5	II. (mat. za III. fazo)	—	100.000,—	
83.	Zupan Anton	6771	Stoj. del.	VK	II. (mat. za III. fazo)	—	100.000,—	
84.	Zupan Ludvik	13742	Remont. del.	KV	adapt.	—	50.000,—	
85.	Zupan Mitja	81441	SEO-TKR-NG	U-4	III.	—	100.000,—	
86.	Zupančič Janez	28001	Plavž	KV	adapt. R	—	100.000,—	
87.	Sušnik Pavla	16419	Plavž	VK	adapt.	—	50.000,—	
88.	Sušnik Stanislav	6117	Transport	VK	adapt.	20.000,—	50.000,—	
89.	Leban Vida	7164	Vzdrževanje	KV	adapt. R	—	20.000,—	
90.	Čehajc Dževad	28554	HV Bela	KV	nakup	—	50.000,—	

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON

ZAIRE IN KOBALT

Afriška država Zaire ima največje zaloge in proizvodnjo kobalta na svetu. To kovino uporabljajo v majhnih količinah kot dodatek za visoko legirane magnete, pri nekaterih kemičnih procesih in v letalski ter oboroževalni industriji. Leta 1977 so v Zairu proizvedli okoli 13.500 ton kobalta. Drugi največji proizvajalec te kovine na svetu je Avstralija in je v preteklem letu dosegla količino 3.400 ton.

Nahajališča kobaltove rude so običajno skupaj z zalogami bakrove ali nikljeve rude. V Zairu so nahajališča kobalta skupaj z bakrovo rudo in na vsakih 100 ton bakra pridobijo okoli šest ton kobalta. Takšne koncentracije kobalta kot v Zairu niso doslej odkrili nikjer drugje na svetu.

Potrebe po kobaltu v svetu rastejo hitreje kot narašča proizvodnja bakra in s tem tudi kobalta v Zairu. Danes imajo največje zaloge kobalta na svetu v ZDA in sicer približno 18.000 ton. To je znatno nižja številka kot 38.000 ton, ki jo smatrajo kot normalno strateško rezervo. Ker so se zaloge v zadnjem času precej znižale, so ZDA že leta 1976 prenehale s prodajo te kovine. Na ponoven pričetek prodaje računajo le v slučaju, če bo zagotovljena zanesljiva in normalna proizvodnja v Zairu.

V tej afriški državi so predvideli, da bodo zaradi zmanjšanih svetovnih potreb in nižje cene zmanjšali letos izvoz bakra za 15 %, isto sta sklenila tudi Zambija in Peru. Največja težava je v tem, ker je svetovna cena bakra nižja kot proizvodni stroški v teh državah. Če pa rudniki in topilnice bakra v zairski pro-

vinci Shaba (bivša Katanga) zaradi znanih dogodkov ne bodo kmalu pričeli normalno obratovati, potem bo letošnja proizvodnja bakra še nižja kot so predvidevali. Zaradi zadostne ponudbe bakra, na svetovnem tržišču, to ne bo imelo večjih posledic pri svetovni preskrbi s to kovino. Hujša posledica pa bo, ker bo vzporedno s proizvodnjo bakra v Shabi padla tudi proizvodnja kobalta. Ponudba te kovine na svetovnem tržišču namreč ne pokriva vseh želja kupcev. Predvsem velja to za industrijske države zahodnega sveta z ZDA na čelu. Zato tudi tako veliko zanimanje zahodnih držav za zadnje dogodke v Zairu.

ŽELEZOVA RUDA V SVETU

Prikazati najvažnejša nahajališča železove rude v svetu ni lahka naloga. In to zato, ker so zelo številna, zelo razpršena po svetu in močno različna glede na svoj razvoj. Razen tega so nekatera nahajališča pomembna samo za lokalno preskrbo. Čeprav predstavljajo takšna nahajališča važen del svetovnih zalog, vendar direktno ne vplivajo na potek prodaje te važne surovine v svetu.

Nahajališča železove rude v svetu lahko razdelimo na naslednja področja:

— Tri velika področja z nahajališči železove rude v deželah v razvoju: Latinska Amerika, Jugovzhodna Azija in Afrika.

— Štiri industrijsko razvite države, velike izvoznice železove rude: Avstralija, Kanada, Švedska in Sovjetska zveza.

Iz prve razpredelnice je razvidna svetovna proizvodnja železove rude v letih 1965, 1970 in 1975, medtem ko prikazuje naslednja zanesljive in možne svetovne rezerve (v milijonih ton):

	1965	1970	1975
Svet skupaj	621,58	762,4	914,5
ZDA	88,93	91,3	86,0
Kanada	36,28	48,3	44,0
Sovjetska zveza	153,57	195,6	233,0
LR Kitajska	39,05	43,0	70,0
Japonska	2,51	1,6	0,9
Države EGS	84,46	83,1	61,5
Ostale zah. evr. države brez Švedske	37,04	20,0	18,0
Švedska	29,38	31,8	32,0
Države Lat. Amerike brez Braz.	37,62	48,3	52,0
Brazilijska	20,77	30,0	79,0
Jugovzhodna Azija brez Indije	17,48	15,1	15,0
Indija	23,85	19,2	19,0
Afrika brez Južnoaf. rep. in arabskih držav	21,12	29,8	29,0
Južnoafriška republika	9,10	12,2	12,0
Avstralija	6,81	51,3	100,0
Ostale države	2,94	14,5	18,0

	zanesljive rezerve	možne rezerve	skupne rezerve
Svet skupaj	251.456	530.894	782.350
ZDA	7.617	97.898	105.515
Kanada	33.628	86.389	120.017
Sovjetska zveza	110.483	193.818	304.301
LR Kitajska	5.882	24.751	1.510
Japonska	12.877	8.640	21.517

MAKSIMUM KMETIJSKIH IN GOZDNIH ZEMLJIŠČ

Zlasti v zadnjem času se pojavlja vse več vprašanj, kako prilagoditi površino kmetijskih in gozdnih zemljišč zahtevam, ki jih postavlja zakon o kmetijskih zemljiščih. Posebno v nekaterih krajevnih skupnostih občani želijo določena strokovna pojasnila, katerih pa zaradi objektivnih vzrokov pogosto ne dobijo. Glede na to dajemo naslednje pojasnilo:

Bistvo nastalih vprašanj se nanaša na problem, kako, oziroma na kakšen način naj občani, ki po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih (Ur. list SRS, št. 26/73) nimajo statusa kmeta, prilagodijo površino kmetijskih zemljišč in gozda maksimumu, določenem v 51. členu citiranega zakona. Gre torej za tri elemente, ki jih velja obrazložiti, to pa so:

1. občani, ki nimajo statusa kmeta,
2. zakonsko določen maksimum,
3. rok.

1. Zakon daje definicijo za tiste občane, ki imajo status kmeta. To so tisti občani, ki z osebnim delom obdelujejo kmetijsko zemljišče, stalno živijo v kraju, kjer se to zemljišče nahaja in s kmetijsko dejavnostjo redno ustvarjajo pomemben dohodek. Pri tem ni bistveno ali imajo tudi druge vire dohodkov kot npr. iz delovnega razmerja, pokojnine, obri ipd. Od tega pravila so možne tudi določene izjeme. Omeniti velja še to, da za kmetijstvo pristojni občinski upravni organ odloča o zadevah glede statusa kmeta.

2. Občan, ki nima statusa kmeta, ima lahko v lasti največ 1 hektar kmetijskih in gozdnih zemljišč skupaj, od tega največ 0,5 hektarja gozda in 0,5 hektarja vinograda. To velja za ravninske predele, medtem ko je v gorskih in hribovitih predelih maksimum 3 hektarje, spet pa le 0,5 hektarja gozda in 0,5 hektarja vinograda. V ta maksimum pa se šteje tudi površina vseh članov ožje družinske skupnosti.

3. Vse to se neposredno nanaša na rok. Zakon v 115. členu namreč določa, da morajo občani do 24. avgusta 1978 prilagoditi obseg svojih zemljišč zgoraj navedenemu maksimumu. V kolikor občani do tega dne sami ne prilagodijo obsega svojih zemljišč ali gozdnih površin predpisaniemu maksimumu, so na zahtevo kmetijsko zemljiške skupnosti ali gozdno gospodarske organizacije združenega dela dolžni vsak čas prodati po svoji izbiri višek kmetijskega ali gozdnega zemljišča, in sicer po ceni, kakor jo določajo predpisi o razlastitvi. Če pa občani niti ne prijavijo za premoženjsko pravne zadeve pristojni službi viška svojih zemljišč, se lahko kaznuje z denarno kaznijo do 5.000 din.

Ker je torej zmanjšan maksimum za nekmete, daje zakon takim občanom možnost, da do 24. avgusta sami prilagodijo obseg svojih zemljišč dovoljenemu obsegu. Torej občani, ki nimajo statusa kmeta, pa imajo skupaj z ožjimi družinskimi člani v ravninskih predelih več kot 1 ha, v gorskih in hribovitih predelih pa več kot 3 ha kmetijskih in

gozdnih površin skupaj ali ki imajo več kot 0,5 ha gozda ali več kot 0,5 ha vinograda ne glede na lego, lahko sami do navedenega roka prilagodijo obseg zemljišč. Kaj pomeni prilagodijo? Pomeni, da lahko višek površin odprodajo, podarijo, se odpovedo višku svojih zemljišč, lahko pa vsa zemljišča zadržijo, če si v skladu z zakonom pridobijo lastnost kmeta. Ker je bilo glede zadnje možnosti že nekaj povedanega, le še to, da o tem v skladu z upravnim postopkom, torej z odločbo odloči upravni organ, pristojen za kmetijske zadeve.

Verjetno je najbolj zanimiva prva možnost, torej odprodaja. Pri tem ima prednostno pravico nakupa kmetijska organizacija združenega dela in kmet, katerega zemljišče meji na zemljišče, ki ga prodaja občan. Če ta dva prednostne pravice nakupa ne uveljavljata, ima prednost kmetijsko zemljiška skupnost, nato druga kmetijska organizacija združenega dela ali drug kmet, ki ima zemljišče v primerni oddaljenosti. Ne glede na to pa ima prednostno pravico nakupa zakupnik kmetijskega zemljišča, bodisi da je to kmet ali kmetijska organizacija združenega dela.

V kolikor gre za prodajo gozdnega zemljišča ali gozda ima prednostno pravico nakupa organizacija združenega dela, ki gospodari z gozdovi v tem območju (v občini Jesenice torej GG Bled - TOZD Gozdarstvo Jesenice), v hribovitih in gorskih predelih pa tudi kmet, ki mu je gozdarstvo pretežno vir dohodka. Gre torej za določeno omejitev pogodbenih svobode, kar pa je podrejeno načelu, da naj kmetijsko zemljišče pridobiva tisti, ki ga obdeluje. To prednostno pravico pa mora občan upoštevati samo v primeru, ko želi zemljišče ali gozd odprodati, ne velja pa za druge primere odtujitve, npr. menjava, darilo, odpoved itd.

Občan, ki namerava prodati kmetijsko zemljišče ali gozd, je dolžan pisмено ponudbo v treh izvodih izročiti pristojnemu krajevnomu uradu, oziroma, kjer teh ni, občinskemu upravnemu organu, pristojnemu za premoženjsko-pravne zadeve. Ponudba mora vsebovati označbo in ceno zemljišča ali gozda ter druge prodajne pogoje. Takšno ponudbo je treba nabiti na razglasno desko na krajevnom uradu oziroma skupščini občine in jo hkrati poslati kmetijsko zemljiški skupnosti. Rok za uveljavitev prednostne pravice nakupa znaša 30 dni od dneva, ko je ponudbo prejela kmetijsko zemljiška skupnost. Zakon drugačen postopek sankcionira z denarno kaznijo do 5.000 din.

Upravičenec realizira prednostno pravico do nakupa z enostransko pravno obvezno izjavo, da bo pod pogoji, ki jih je prodajalec navedel v ponudbi, kupil ponudbeno zemljišče ali gozd. Takšna izjava prednostnega upravičenca ima to posledico, da se z njo prodajalec zavezuje, da mora upravičencu prodati zemljišče ali gozd, pač pod pogoji, navedenimi v ponudbi.

Čeprav je dana informacija precej pozno, pa vendarle upamo, da bo marsikomu še vedno dobrodošla pri urejanju, oziroma prilagajanju obsega zemljišč ali gozdov predpisaniemu obsegu.

Ahec Božo

O AKCIJI INŠPEKTORJEV TUDI IZVRŠNI SVET

Že tolikokrat omenjena akcija tržne in kmetijske inšpekcije o kontroli kakovosti sadja in zelenjave, cen in založenosti trga na območju občine Jesenice je svoj epilog dobila tudi na osmi seji izvršnega sveta skupščine občine Jesenice.

Čeprav je napisano, da je akcija inšpektorjev dobila svoj epilog, to pravzaprav ni povsem točno, saj je izvršni svet zadolžil oddelek za gospodarstvo za realizacijo nekaterih sklepov. Stanje založenosti in kvalitete je namreč takšno, da se bo treba čim prej resneje spoprijeti z akcijo za samoupravno dogovarjanje glede preskrbe tržišča v naši občini. Ugotovitev inšpekcije, da je založenost tržišča izredno slaba in da je našemu občanu ponujeno v glavnem potrošno blago druge kvalitete, zahteva konkretna prizadevanja za izboljšanje tega stanja. Rezultati akcije kažejo, da to za našo občino velja nasploh. Če so ugotovili, da je založenost na samih Jesenicah slaba, potem velja za poslovalnice izven Jesenic (Žirovnica, Javornik, Kranjska gora), da je izredno slaba. Tudi razpon cen pri istem asortimentu blaga utegne biti večji od 100%, seveda pri različnih ponudnikih. Cene sadja in zelenjave so dneve in niso pod družbeno kontrolo, predpisana je samo marža v trgovini na debelo in drobno. Glede na nabavno ceno se sme pri oblikovanju cene

uporabljati največja dovoljena stopnja marže, ki je v glavnem 20%. Seveda pa se pri kalkulaciji cen pršte vajo tudi vsi odvisni stroški.

Toliko torej o založenosti tržišča, izvršni svet pa je poleg tega obravnaval še nekatere druge zadeve. Svoje mnenje je podal k predlagani organizaciji temeljnega javnega

tožilstva v Kranju in enotam v Kranju in Radovljici, obravnaval je predlog pogodbe glede izdelave urbanistične dokumentacije o osnovah prometne ureditve trase avtoceste od Žirovnice do vstopa v Karavanški predor in trase rekonstrukcije ceste Jesenice - Rateče. Na tej seji je bila imenovana tudi strokovna grupa, ki bo izdelala program gradnje Centra I. na Jesenicah.

Naslednja, 9. seja izvršnega sveta bo v sredo, 28. junija.

Ahec Božo

O DELU MLADIH IN URESNIČEVANJU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

V sredo, 21. junija, je bila sedma seja komiteja občinske konference ZKS Jesenice, ki jo je vodil sekretar France Kobentar.

Najprej so razpravljali o delu in aktivnosti občinske organizacije ZSMS Jesenice in ugotovili, da je bilo njeno delo v preteklem obdobju plodno. Predsednik občinske konference ZSMS Franjo Kragolnik je poročal, da je bilo delovanje pretežno usmerjeno v prizadevanja za uresničevanje določil zakona o zdru-

ženem delu, v prizadevanja za stabilizacijo gospodarstva, uvajanje samoupravnega planiranja, vključevanje mladih v aktivne ZSMS in v ZKS, v organizacijo in izvedbo številnih manifestativnih akcij, v izvajanje pravilne štipendijske politike. Bili so delavni na področju razvijanja tradicij NOB, informiranja, prostovoljnih delovnih akcij in drugo.

Sekretar komiteja občinske konference ZKS France Kobentar je pri tem poudaril, da naj bi bili mladi v bodoče še bolj aktivni soustvarjalci v konkretnem boju za samoupravne družbenoekonomske odnose, bolj naj bi se slišal njihov glas v samoupravnih organih. Bolj naj bi se uveljavljala mladostna zagnanost, predanost, krepila odgovornost, sploh naj bi se mladi bolj uveljavljali v sleherni sredini. Tone Pintar, delegat Železarne je govoril o velikih možnostih za vključevanje mladih, ki prebivajo v samskih domovih. O tem so razpravljali na več sestankih, med drugim tudi mladih komunistov. Dogovarjali so se o usmerjanju za življenje in delo, o ustreznem organiziranju mladih, samoupravnem organiziranju v samskih domovih in razvijanju vseh drugih aktivnosti v okviru ZSMS.

Slavko Osredkar je med drugim dejal, da je normalno, da so mladi v ZSMS kritični do metod našega dela. Dokazljivo je, da so se mladi vključili v reševanje družbenopolitičnih vprašanj. Menil je, da je treba aktivnost usmeriti v usposabljanje mladih delegatov, da bodo sposobni oblikovati stališča v okviru skupnih dogovorov in interesov. Potrebno bi bilo tudi kritično oceniti pouk samoupravljanja v šolah in pri tem najti najustreznejše metode poučevanja, da bi bil pouk kar najbolj konkretno povezan s političnim trenutkom.

V nadaljevanju je sekretar komiteja France Kobentar navzočim seznanil, da bo o uresničevanju zakona o združenem delu v jeseniški občini razpravljala 29. junija občinska konferenca ZKS. Člani komiteja in konference so gradivo že prejeli, o njem pa bodo predhodno razpravljali tudi osnovne organizacije. Navzoči so soglašali, da o tem spregovori konferenca, ko bodo znana tudi stališča osnovnih organizacij zveze komunistov.

Dogovorili so se še o drugih pravih na četrto sejo občinske konference ZKS, ki bo danes, 29. junija, in na kateri bodo poleg navedenega razpravljali in sklepali še o ustanovitvi novih ter ukinitvi nekaterih osnovnih organizacij in o novi organiziranosti občinske organizacije ZKS in njenih organov.

B.

KRAJEVNI PRAZNIK KS ŽIROVNICA IN DAN GORENJSKEGA ODREDA

Krajevna skupnost, družbenopolitične organizacije Žirovnice, občinski odbor ZKB NOV Jesenice ter domicilni odbor Gorenjskega odreda obveščajo borce Gorenjskega in Korškega odreda, predvsem pa borce Cankarjevega bataljona, ki so 29. junija 1942 sodelovali pri požigu železniškega in cestnega mostu v Mostah pri Žirovnici, aktiviste, svojce ustrelenih talcev, mladino, delovne ljudi in občane iz KS Žirovnica, delovne ljudi in občane z Jesenic in z drugih gorenjskih občin, da je v nedeljo, 2. julija, krajevni praznik KS Žirovnica in dan Gorenjskega odreda.

Na ta dan bo ob 9. uri pred spomenikom talcev v Mostah pri Žirovnici spominska komemoracija.

Po komemoraciji bo od 10.30 dalje tovariško srečanje na Glencah, to je nad tovarno Planika v Zabreznici, kjer bo godba na pihala z Jesenic pod taktirko Ivana Knifca izvedla koncert v počastitev krajevnega praznika.

Sodelavec pri Sack škjarjah v valjarni debele pločevine

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI

Ostale zah. evr. države brez			
Švedska	3.879	3.660	7.539
Švedska	3.370	-	3.370
Latin. Amerika brez Brazilije	4.094	48.219	52.313
Brazilija	30.050	10.164	40.214
Jugovzhodna Azija brez Indije	2.590	7.761	10.351
Indija	8.646	20.406	29.052
Arabske države	1.271	3.529	4.800
Afrika brez Južnoafr. rep. in			
arabskih držav	2.535	17.948	20.483
Južnoafriška rep.	3.013	2.940	5.953
Avstralija	16.165	-	16.165
ostale države	5.128	3.489	8.617

LATINSKA AMERIKA

Ta celina ima ogromne zaloge kvalitetne železove rude. Cenijo jih na okoli 92 milijard ton, od tega je samo v Braziliji 40 milijard ton. Količina nakopane železove rude in izvoz v letih 1965, 1970 in 1975 sta znašala (v milijonih ton):

Leto	1965	1970	1975
Skupna proizvodnja	58,4	82,3	132,2
Brazilija	20,8	34,8	79,5
Venezuela	17,5	21,9	24,4
Peru	7,1	9,7	9,5
Čile	12,1	11,3	9,8
Ostale države	0,9	4,6	9,0
Skupni izvoz	47,8	53,7	97,2
Brazilija - izvoz	12,7	28,1	63,3

Razpredelnica kaže, da se je količina nakopane železove rude v državah Latinske Amerike po letu 1965 izredno povečala. To velja predvsem za Brazilijo. Razen tega so tudi načrti za bodoče povečanje izkopa te rude v tej državi izredno obsežni. Vzporedno s tem je tudi predvideno v Latinski Ameriki izredno povečanje porabe železarskih proizvodov in s tem tudi rast proizvodnje do leta 2000. Poraba in proizvodnja jekla na tej celini v letih 1965, 1970 in 1975 ter predvideno povečanje do leta 1985 in 2000 je naslednje (v milijonih ton):

Leto	1965	1970	1975	1985	2000
Poraba jekla	12,0	18,8	28,8	48,0	164-282
Proizvodnja	~8,0	13,2	18,3	57,0	162-197

Zaradi predvidenega izrednega povečanja porabe in proizvodnje jekla v državah Latinske Amerike do leta 2000 se bo že v bližnji prihodnosti zgodilo, da bodo dežele, ki imajo manjše zaloge železove rude, kmalu postale njen uvoznik. Druge dežele, ki se razvijajo bolj počasi, to so predvsem tiste ob Pacifiškem oceanu, bodo lahko tudi v bodoče ostale izvoznice te rude, vendar v bolj omejenih količinah in sicer od 10 do 15 milijonov ton letno. V tem položaju sta predvsem Čile in Peru. Venezuela, ki se precej hitro razvija v industrijsko državo, bo ostala izvoznik železove rude še največ petnajst let. Daleč največji izvoznik te rude pa bo kljub hitro rastoči industrializaciji tudi v bodoče ostala Brazilija. Izvozna količina se bo gibala preko 100 milijonov ton in se bo do leta 2000 povečala na okoli 200 milijonov ton.

JUGOVZHODNA AZIJA

Na tem področju ima največje zaloge železove rude Indija. Od skupno 33 milijard ton jih je 29 milijard ton v tej državi. Bogate zaloge ima brez dvoma tudi LR Kitajska, vendar dosegljivi podatki niso popolnoma zanesljivi.

Iz razpredelnice je razvidna proizvodnja in izvoz železove rude s tega področja v letih 1965, 1970 in 1975, naslednja pa kaže za isto obdobje ter za leti 1985 in 2000 predvideno porabo in proizvodnjo jekla (v milijonih ton):

Leto	1965	1970	1975	1985	2000
Skupna proizvodnja		41,3	46,5		55,7
Indija		23,8	31,4		40,3
Izvoz Indija		10,9	16,5		23,5

Leto	1965	1970	1975	1985	2000
Poraba jekla	16,7	19,8	24,6	51-83	191-315
Proizvodnja	8,1	11,6	17,3	55	166-222

Z izjemo Indije vse ostale dežele Jugovzhodne Azije nimajo večjih zalog železove rude in jo zato tudi ne izvažajo. Lahko predvidevamo, da jo bodo morale s rastjo železarske proizvodnje vedno več uvažati.

(nadaljevanje prihodnjič)

Koroški Slovenci so v republiki Avstriji izpostavljeni že celo stoletje, zlasti pa v minulih petdesetih letih, nenehnemu raznarodovalnemu pritisku. Da ta pritisk ni prenehal, dokazujejo tudi povojna desetletja, čeprav je bilo slovensko ljudstvo na Koroškem skupaj z najboj zavednimi protinacističnimi pripadniki večinskega naroda edino, ki se je z orožjem v roki postavilo nacizmu po robu. Ne samo zato, da bi se v sklopu narodno osvobodilne vojske Jugoslavije, ki je bila edina realna sila, ki je lahko tudi na avstrijskem ozemlju organizirala oboroženi boj proti Hitlerju, borilo proti nacizmu, marveč tudi zato, da bi si dokončno priborilo svojo nacionalno in socialno svobodo in enakopravnost. Vse tisto, česar po letu 1918 zaradi neizpolnjenih nemško-avstrijskih predplebiscitnih obljub ni uživalo niti v prvi avstrijski republiki, da o obdobju 'Anschlusa' niti ne govorimo, ko so se tako imenovani 'Abwehrkämpferji' Maier-Kai-bitschevega kova odločili za 'dokončno rešitev koroškega uprašanja', kakor smo lahko med drugo svetovno vojno prebrali v koroških nacističnih časnikih (npr.: v št. 307, z dne 6. novembra 1942 v 'Kleine Kärntner Zeitung' v uvodniku 'Das Ziel Kärntens für 1943' s podnaslovom 'Die Lösung der sogenannten Kärntner Frage').

To je bil čas, ko so množico slovenskih družin že izselili iz Koroške v notranjost Reicha — v taborišča. To je bil čas, ko so nacisti, ki jih med nekdanjimi 'abwehrkämpferji' ni bilo malo, že uresničevali svoj genocid nad slovenskim prebivalstvom na Koroškem, pa tudi čas, ko se je koroško slovensko ljudstvo s pomočjo gorenskih aktivistov Osvobodilne fronte že zbiralo v tej narodnoosvobodilni in protifasistični organizaciji slovenskega naroda, v organizaciji, ki ni bila nikoli nacionalistično šovinistična, saj so jo vodili ljudje, ki jim je bil šovinizem vselej tuj in ki so se vselej zavdali, da narod, ki zatira, ali ki bi hotel zatirati druge narode, ne more biti svoboden.

Najboljša priča za resničnost teh besed je prav lik prvega vodilnega organizatorja narodnoosvobodilnega in protifasističnega boja na Koroškem, slovenskega narodnega heroja Matije Verdника-Tomaža, sina Koroških Slovencev Tomaža Verdника in Marije, rojene Obiličnik, ki ju je življenjska pot že pred prvo svetovno vojno, kakor mnoge druge Koroške Slovence, pa tudi nekatere pripadnike avstrijskonemške narodnosti, pripeljala na Jesenice, Tomaža leta 1899, Marijo pa leta 1902.

Ob tem je treba poudariti, da so bili prav koroški delavci na Jesenicah pionirji razrednega delavskega gibanja in soustanovitelji krajevnih organizacij Socialno demokratične stranke in socialističnega kovinarskega sindikata 'Metallarbeiterverband'. Jeseniški socialni demokrati (z redkimi izjemami) pa so bili tisti, ki so se tudi pri nas na Jesenicah postavili netenje obojestranskega nacionalističnega šovinizma po robu v času pred prvo svetovno vojno. To pa seveda ne pomeni, da so bili socialni demokrati slepi za germanizatorske vele-nemške načrte in stari monarhijski in za narodnostno zatiranje nemških narodov v Austro-Ogrski, ki je zlasti do nas Slovencev izrabljala kronovinsko (deželno) razdelitev in na ta način z nemškimi večinami zatirala slovenski narodni razvoj predvsem na Koroškem in Štajerskem.

Ta fevdalni anahronizem, ki so ga tudi kasneje pri germanizaciji Slovencev izrabljale vse protislovenske avstrijskonemške šovinistične sile, so za takratno celotno monarhijo obsodili socialni demokrati na VII. kongresu avstrijske socialne demokratične stranke septembra 1899 v Brnu, kjer je avstrijska socialna demokracija sprejela svoj narodnostni program, v katerem je rečeno:

»Spriču tega, da narodnostne homatijske v Avstriji hromijo sleherni politični napredek in sleherni kulturni razvoj narodov, da je te homatijske pripisati v prvi vrsti politični zaostalosti naše javne ure-ditve in da je zlasti nadaljevanje narodnostnega boja eno tistih sredstev, s katerimi si vladajoči razredi varujejo svoje gospostvo in ovirajo sleherni krepkejši izražanje ljudskih koristi,

izjavlja strankin zbor:

— končna ureditelj narodnostne-ga in jezikovnega uprašanja v Avstriji v smislu enakega prava in enakopravnosti in pameti je pred-vsem kulturna zahteva in zato v življenjskem interesu proletariata;

— takšna ureditelj je mogoča le v res demokratičnem občestvu, ki temelji na splošni, enaki in nepo-sredni volilni pravici (ki je, kakor veste, leta 1899 v habsburški monar-hiji še ni bilo) in v katerem so odpravljeni vsi fevdalni privilegiji v državah in deželah, kajti šele v takem občestvu lahko pridejo do be-sede delovni razredi, ki v resnici vzdržujejo državo in družbo;

— gojiti in razvijati narodne samobitnosti vseh narodov v Avstriji je mogoče le na osnovi nekega prava in ogibaje se slehernemu za-tiranju, zato se mora proti vsem drugim zavreči sleherni birokratski-državni centralizem, prav tako kakor FEVDALNI PRIVILEGIJI DEŽEL. (Avstrija je bila in je še danes razdeljena po stari fevdalni ureditvi dežel. Tako smo bili Slo-venci pod Habsburžani razdeljeni na Kranjsko, Koroško, Štajersko, Primorsko-Küstenland, prekmurski Slovenci pa so spadali pod ogrski del monarhije);

— na tej (ne fevdalni) in edinole na tej osnovi bo mogoče v Avstriji namesto narodnostnega prepira uvesti narodnostni red, in sicer s priznavanjem naslednjih smernic:

1. Avstrija naj se preobrazi v demokratično narodnostno državo.

2. Namesto zgodovinskih (fevdalnih) kronovin naj se osnujejo SAMOUPRAVNA TELESNA, ki bo do razmejena po NARODNOSTNIH MEJAH (žal, je kasneje avstrijska soc. demokracija na to svojo zahtevo pozabila, vsaj, kar zadeva Slovence) in katerih zakonodajo in upravo bodo opravljale narodne zbornice, izvoljene na osnovi splošne, enake in neposredne volilne pravice.

3. Vsa samoupravna ozemlja enega naroda tvorijo skupaj narodnostno enotno zvezo, ki opravlja svoje narodnostne zadeve popolnoma avtonomno.

4. Pravice narodnostnih manjšin varuje poseben zakon, ki naj ga sklene državni parlament.

5. Ne priznavamo nobene narodnostne predprave in zato zame-tujemo zahtevo po državnem (nemškem) jeziku; če je potreben posredovalni jezik, bo določil državni parlament.

Strankin zbor kot organ med-narodne socialne demokracije v Avstriji izreka prepričanje, da se na osnovi teh smernic narodi lahko sporazumejo;

— slovesno izjavlja, da priznava pravico sleherne narodnosti do narodnostnega obstoja in razvoja;

— da pa si morajo narodi vsak napredek svoje kulture priboriti le v tesni vzajemni solidarnosti, ne pa v malenkostnem medsebojnem prepiru, da zlasti delavski razred vseh je-zikov v interesu slehernega po-sameznega naroda, kakor v interesu skupnosti, vztraja pri mednarodni bujni združenosti in pobratimstvu in mora bojevati svoj politični in strokovni boj v sklenjeni enotnosti.

Tak je bil leta 1899 narodnostni program avstrijske socialne demokracije. Ko bi ga le-ta kdaj uresničila ali vsaj vztrajala pri njem, bi bilo najbrž to moje pisanje danes odveč. Morda me je zapeljala letnica, v kateri je prišel na Jesenice delat v tovarno Kranjske industrijske družbe oče narodnega heroja Matije Verdника-Tomaža, ali pa zavest, da smo slovenski partizani na Koroškem v vseh letih narodno-osvobodilnega boja na Koroškem ta načela imeli za svoja, čeprav nismo vedeli, da so bila zapisana že na brnskem kongresu avstrijske social-ne demokracije, o kateri razmišljam prav zaradi njenega odnosa do Slovencev in toku zgodovine, še zlasti pa do njenega odnosa do koroških Slovencev. Tako sem, na primer v januarski številki socialnodemokratične revije 'Naši zapiski' iz leta 1904 bral in obenem tudi zvedel, da so v mesecih pred izidom te številke pogladi slovensčino s sodišč in drugih deželnih uradov na Koroškem. Ob misli na današnji čas sem se naravnost zgrozil nad številko o številu Slovencev na Koroškem, ki so ga takrat priznavali avstrijski socialni demokrati, predhodniki tistih socialistov, ki so leta 1976 preštevili slovensko manjšino, namesto da bi skušali popraviti strahotno zgodovinsko krivico in zlo, storjeno našemu narodu na Koroškem. Citiram nekaj odstavkov iz omenjene socialnodemokratične revije:

»Na Koroškem živi več kakor 100.000 (da, sto tisoč!) Slovencev, ki so večinoma kmečkega in delavskega stanu. Naravno je, da so zato tudi na Koroškem smatrali sloven-ski jezik kot deželni jezik in ga kot takega uporabljali tudi v uradih.

Toda razmere so se nenadoma spremenile. NAENKRAT JE SLO-VENSKI ŽIVELJ NA KOROŠKEM IZGUBIL VSE PRAVICE. Slovenec se na koroški sodnji ne sme več zagovarjati v svojem jeziku in tudi v drugih uradih se mora posluževati nemščine, torej jezika, ki ga večinoma ne razume (tako je bilo leta 1904) ali pa, če ga razume, jezika, ki ni njegov. Tako je v šolah, tako pri podjetjih itd.

Mi (socialni demokrati) nismo šovinisti. Toda načelo, da se narodu da, kar je narodu, moramo vedno zastopati; kajti že brnški program pravi, da ima sleherni narod pravico do svojega razvoja. BI-ROKRATIČNA AVSTRIJA PA TEGA NAČELA NOČE PRIZNA-TI (a danes, kako je s tem v Avstriji danes, v letu 1978!) in posebno Slovenci smo morali mnogokrat čutiti, da smo manjvredni.

Torej tak položaj! Izgon sloven-sčine s sodišč in iz deželnih uradov! — je zavladal na Koroškem že več kakor pred sedmimi desetletji. In že takrat se je, kakor se že sedem desetletij, s slovenskim uprašanjem na Koroškem ukvarjal deželni zbor in to tako, kakor vselej v nesloven-sko korist:

»S koroško zadevo se je pečal tudi deželni zbor.

»Le vzemite, za pot in tveganje,« je rekel gospod in potisnil bankovec za nekaj centimetrov proti Žerjalu.

Zdaj je Žerjala zgrabila barantavska strast: hote užaliti poga-jalca, da bi ga tako zatrdno prepričal, kako s tako ponudbo ne bo kupčije. Iz notranjega žepa, kjer je imel v debeli, že močno izguljeni denarnici bankovce, je Žerjal prav tako vzel bankovec za sto nemških mark.

»Če ste v stiski, gospod, vzemite tole. Lahko bom utrpel. Vi pa to v Ljubljani premenjajte. Zapravite! Po vojni to ne bo imelo vrednosti. Kot vsak drug pobarvan papir.«

No, gospoda se je prijel. Precej je pokazal, da ni teh misli. Tudi kes ga je obšel. Gospa, ki se v strahu ni znašla, je pogledovala zdaj enega, zdaj drugega. Potem je osupla drhtela.

»Gospod bo tako dober, da nas bo zastonj peljal do meje? O, še srečaš dobre ljudi,« je začela vzklikati. Srečna je pogledovala po sobi, nato je olajšano zavzdihnila: »Pa sem se bala, kako ste oderuški.«

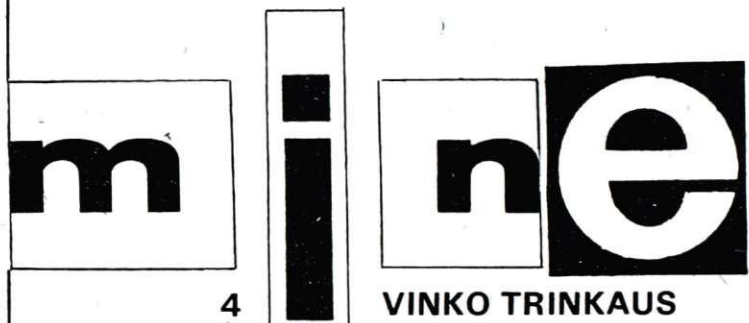
»Tole vam povem: dam denar, če potrebujete. Po vojni, če bi se kako videli in bi lahko utrpeli, mi vrnete. Samo, do meje vas ne pospremim. Ampak, da se razumemo — ne gre za pot. Peljem vas nazaj do železniške postaje, če želite. Lahko se zgodi, da vas na meji kako ujamejo. Potlej bi povedali, kje ste bili, kdo vas je peljal do meje. V težave bi me spravili. Tako pa ... postregel sem; nič ne vem, kam greste. Vaša stvar.«

Gospa se je spet obračala k možu, Žerjalu. Le da zdaj ni vedela, kako naj si razlaga Žerjalovo čudno vedenje.

»Gospodar namiguje, da je revež, vendar nas ni pripravljen popeljati preko meje za sto nemških mark. Kot pravi, marke po vojni ne bodo imele vrednosti.«

»Saj drugega denarja pa nimamo,« je vzkliknila gospa. Strah se je spremaal z obupom. Vila je debeluškaste, nežne roke. »Kaj pa potlej?«

»Vrednosti imate. Zlato bo zmerom imelo vrednost. Pada, se veča, vendar zlatnino lahko zamenjaš za vsak denar. Če že res tve-

gam življenje, umiram za druge, ki mi niso prijatelji, ne sorodniki, nekaj pravice pa imam, da bi mi to poplačali. Kaj če me raztrga mina, še Berganta? Ostane žena, sama, z njivami v bregovih, kjer moraš biti skoraj privezan, da ne omahneš v dolino. Vsaj toliko, da se izravna. Seveda, če vam je toliko na tem, da pridete varno preko meje. Drugače se raje vrnite. Grem z vami, zastonj, kot sem obljubil. Grdih poti sem vajen. Če nas spotoma dobijo Nemci, ni dovoljeno hoditi ponoči, vendar vi želite na železniško postajo. Ne poznate poti, razumete? Samo trud, nobene nevarnosti.«

»Mama, pa jim damo zlatnino. Mi bomo že nekako. Znanec imamo v Ljubljani. Pomagali nam bodo. Tile v hribih, saj vidiš, kakšno imajo, kako težko živijo,« je razburjena predlagala hči.

Bila je videti boljše volje od matere. Žerjal ni vedel, če pogo-varja mater, ker si tako močno želi preko meje, na drugo stran ali se ji smilijo, zaradi revščine, ki jo razvajeno dekle huje občuti. Ni pre-mišljal o tem. Nagib kakršenkoli, dekle mu pomaga. Hvaležno ji je pokimal.

»Koliko tega,« je precej mrko vprašal mož. Vsa prejšnja hli-njena prijaznost je splahnela iz njegovega gladkega obraza.

»Ne da bi hotel ravno veliko, a več ko daste, mirnejši bom,« je s hlinjeno zadrego odvrnil Žerjal.

Nič mu ni bilo nerodno. Presvetli naj jih pamet in mu dajo vse, da mu ne bo treba jemati potlej, po smrti.

Gospod in gospa sta se spogledala, hči je pokimala in začeli so snemati prstane in jih polagati na mizo. Žerjal je spremljal vsak gib. Gospa je imela prstan z velikim zelenim kamnom. Slišal je, da so nekateri pravi, imajo veliko vrednost, drugi, podobni, so vredni nekaj več kot črepinja od steklenice. Tega on ni znal presoditi. Vendar do kamnov mu ni bilo toliko kot do zlatnine. Z zadovoljstvom je ogledoval široka poročna prstana, se zmrdoval nad tankim prstančkom dekleta. Potem je nepremično gledal v broško, ki jo je imela gospa pripeto na ovratnik zelenkaste bluze. Njegov pogled se je prestavil na dekletovo verižico. Gospa je to opazila.

»Ne,« je proseče zastokala. Potem je sklenila dlani in poprosila.

»Kupili smo ji za šestnajsti rojstni dan.«

Žerjal ni vztrajal. Verižica bo njegova, to je vedel, samo z nekaj več neprijetnega dela. Bolj ga je grizlo, da gospod noče potegniti iz žepa zlate ure. Čudni so ti možki, z urami. Oklepajo se jih, do zadnjega. Njemu pa se dogaja, da eksplozija mine pokvari kolesje in ura stoji. No, ta je vsaj zlata. Tudi vrednost. Drugo dobi, čeprav bo manj vredno. No najbrž dobi, če ne bodo prav v bližini obmejni stražarji. Že dvakrat so ga pregnali, da je moral pustiti nekaj dragocenosti. Od takrat je bil trši že v sobi. Kar imaš, skriješ, tega ne vzamejo.

»Verjemite, da mi je zelo težko,« se je opravičeval Žerjal in z robom dlani vlekel dragotino v drugo, nastavljen dlan. »Tudi siromašni moramo živeti. Radi pomagamo, vendar od nečesa moramo živeti. To je za primer smrti.«

(Se nadaljuje)

ANICA AŽMAN
V NAJVEČJEM SNEŽNEM METEŽU
NA VELIKO POTOVANJE V DEŽELE OB EKVATORJU

Na tej večerji je bila tudi skupina Italijanov, ki so z vikom in krikom hoteli dobiti najboljše mesta, ker so bili na programu narodni in obredni plesi. V teh plesih so Indonezijci skoro nedosegljivi. Vsak plesalčev prst govori, vsaka kretanja njegove roke nekaj pove, plesalčev obraz pa ostane ves čas, ko pleše, popolnoma negiben. Veselje in žalost se izražata samo s kret-njami.

Z mislimi, da je že znameniti beneški trgovec Marko Polo koncem 13. stoletja prinesel prva poročila o tem otoškem svetu, smo se podali na azijski kontinent — na Tajsko.

PRIHOD NA TAJSKO

Letališče Bangkok. Obmejne formalnosti smo zelo hitro opravili. Ko so obmejni uslužbenci videli, da nas je precej, so takoj povečali število uslužbencev. Kovčki so bili rentgensko pregledani in vsak je svojega lahko videl na ekranu.

Dekleta so nas okrasila s cvetno kito, sestavljeno iz drob-nih rožic v ornamentni obliki.

Tajski vodič nam je razlagal v nemškem jeziku:

»Tajska leži v jugovzhodni Aziji, meji na Burmo, Laos, Kambodžo, Siamski zaliv in Malezijo. Vse te dežele bodo spo-znali tisti, ki so se javili za dodatni izlet v Zlati trikotnik — na tromejo. Ima 42 milijonov prebivalcev. Uradni jezik je tajščina. Denarna enota pa bath. Tajska je starodavna monarhija. Dežela je zanimiva zaradi slikovite arhitekture in je edina dežela v jugovzhodni Aziji, ki je nikoli niso zavzeli kolonialisti. Za-hvala za to gre predvsem kralju Monghut in njegovemu sinu kralju Chulakangkorn, ki sta vladala od leta 1851 do 1910. Mo-dernizirala sta deželo in podpisala trgovinske pogodbe z Anglijo in Francijo. Leta 1932 je Tajska postala ustavna monarhija. Leta 1971 je vojaško-civilna hunta pod vodstvom generala Thanom Kitikačorna prevzela oblast, a že leta 1973 je moral Thanom odstopiti. Imenovan je bil civilni kabinet. Država je razdeljena na 72 provinc.«

Besedica Thai pomeni svoboda. Glavno mesto je Bangkok, ki je prestolnica šele od leta 1769, prej pa je to bila Ayudhija. Je moderno mesto. Ima pa dva obraza. Na eni strani bogastvo, ki je v rokah tujih družb, na drugi pa revščina, kjer živijo ljudje na čolnih, ali pa v primi-tivnih lesenih hišicah ob kanalih.

Nemško govoreči vodič se je včasih nekam čudno obnašal. Povedal je, da lahko on menja dolarje in da plača več kot v banki. Razložil je tudi načrt za naslednji dan. Ker sem verjela njegovim besedam, bi bila kmalu zamudila izlet, načrtovan za tisti dan. K sreči je še en sopotnik verjel tajskega vodiču. Takrat, ko sva midva prišla na napovedan zajtrk, so drugi že odšli. Nihče od naših domačih vodičev ni kontroliral, če smo vsi. Na srečo je glavni vodič ostal doma in je po moledovanju in godrnjanju uredil tako, da sva se s taksijem odpeljala za sku-pino. Bila sem ob 15 dolarjev, za katere pa mi ni žal, saj sem si v Damarsaduaku ogledala plavajoči trg na robu pragozda.

Gospodinje se nakupovat vozijo s svojimi majhnimi sam-pongi. Kupujejo z velikih sampongov, natovorjenih z rižem, sadjem, ribami, povrtnino, mesom, s kakosovimi orehi, venci banan in ananasov. Trgujejo brez posebnega hrupa. Razne pro-dajalnice ob kanalu dopolnjujejo to tržišče.

Promet je zelo živahen. Če ne vidiš floating marketa, ne doživiš Tajske.

Ogledali smo si še Nakon Pathom, kjer je znameniti ležeči kip zlatega Budhe. Tempelj ima 115 m visoko kupolo, katere rumeno-rdeča fajansa se blešči na soncu.

V Rožnem vrtu — prekrasnem parku, smo imeli kosilo, nato pa smo se vrnili v Bangkok, kjer smo imeli prosto za naku-povanje, po večerji pa ogled klasičnih plesov.

V glavnem je vsa trgovina v rokah Kitajcev. Kitajec je marljiv, ves dan sedi v trgovini, še zvečer je tam. Pravijo, da je spretnejši od Židov. Nihče se ne more meriti z njim, vsa družina pomaga. Žena šiva srajce, bluze, sestavlja igrače. Drugi dan je vse to že v trgovini, na najbolj vidnem mestu.

REVOLUCIONARNE TRADICIJE – NEUSAHLJIV VIR BORBENE MORALE

(Nadaljevanje s 1. strani)

govanja tradicij ni v tem, da se z njimi in našo preteklostjo le ponašamo, ker smo sodobni in aktivni ustvarjalci revolucionarnih sprememb, temveč v tem, da iz tradicije črpamo stalno moč za nove stvaritve in delovne uspehe.

Borbene tradicije naših narodov in narodnosti morajo biti vir novih moči za današnje potrebe in jutrišnji dan, spodbuda za usposabljanje vseh naših socialističnih sil, spodbuda za vsakega posameznika za uspešno usposabljanje in delovanje v ljudskem odporu. Morajo biti vtiske v celotno vsebino in oblike znanstveno-izobraževalnega, strokovnega in političnega dela, še posebno pa v vzgojnoizobraževalno vsebino naših šol. Z negovanjem in gojitvijo ter črpanjem moči iz naše revolucionarne preteklosti je dana možnost, da se vsak občan navdušuje nad doseženimi rezultati in se poistoveti s herojskimi primeri in podvigi borcev in partizanskih enot, ki so v najtežjih trenutkih za obstoj naših narodov in narodnosti prostovoljno prišli za orožje in se proslavili s hrabriimi podvigi in kakor je rekel tovariš Tito – jurišali na nebo – da bi uresničili cilje, za katere so šli v boj.

DEJAVNIKI NEGOVANJA REVOLUCIONARNIH IN BORBENIH TRADICIJ

Negovanje in razvijanje revolucionarnih tradicij ni bilo zaključeno s koncem narodnoosvobodilnega boja in te naloge niso imele same prejšnje generacije, temveč ta pojmovanja ustvarja in dograjuje vsaka nova mlada generacija. Vsaka generacija spoznava, proučuje in osvaja prejšnje tradicije, to je vse tisto, kar je pozitivnega skozlo zgodovino, oplemenitve stare tradicije in vnaša v njih novi duh. Skozlo množico vsebin, oblik in metod predstavlja in uveljavlja nove kvalitete ter s tem daje svoj prispevek kreativni ustvarjalnosti generacij, ki jih bodo zamenjale.

Odnos mladih generacij do revolucije, do aktivnega soustvarjanja v samoupravnih družbi je v mnogočem odvisen od poznavanja pogojev in oblik, v katerih se je naša revolucija odvijala, od poznavanja poti, ki jo je naša družba prehodila v preteklosti, od poznavanja pridobitev revolucije in od poznavanja in razumevanja mladine, ki je svojo mladost vtakla v revolucionarno preteklost. Zaradi tega je danes naloga vseh družbenih subjektov, ne samo v spoznavanju revolucionarne preteklosti, temveč tudi v ustvarjanju idealov in vrednot revolucije, v vgrajevanju moralnih in etičnih vrednot in norm v današnje družbene odnose. Vzgoja mlade generacije v duhu bratstva in enotnosti, socialističnega patriotizma in v pripravljenosti za požrtvovalno obrambo svobode in integritete svoje samoupravne socialistične domovine je pomembna naloga vseh subjektov družbe, ki negujejo in prenašajo revolucionarne tradicije na mlade. Da bi lahko trajno in uspešno gojili revolucionarne tradicije, moramo imeti dobro organizacijo, koordinirano delo in dolgoročne koncepte in programe kulturnega, vzgojnega in izobraževalnega delovanja na vseh stopnjah in v vseh samoupravnih organih, družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnostih, šolah, fakultetah, organizacijah in društvih.

Ustanovitev ustreznega telesa pri republiški in nekaterih občinskih konferencah SZDL pomeni vključevanje široke fronte dejavnikov, med katerimi borčevska organizacija prevzema važen del obvez in odgovornosti za ohranitev, prenašanje in razvijanje revolucionarnih tradicij na mlado generacijo. Pri takem koordiniranem delu v okviru SZDL borčevska organizacija prilagaja svojo aktivnost novim oblikam in metodam dela. SZDL bo tako povezovala v enotno fronto vse družbene dejavnike pri razvijanju in prenašanju revolucionarnih tradicij.

Prenašanje revolucionarnih tradicij na naše mlade generacije se krepi iz leta v leto. Na tem področju so dosežene nove kvalitete podružbljanja revolucionarnih tradicij. S proučevanjem naše narodnoosvobodilne borbe v kroških in v drugih oblikah v srednjih, višjih in visokih šolah se mladi temeljito seznanjajo z našo slavno preteklostjo in utrjujejo znanje o trajno prisotnih vrednotah, ki so del splošne kulture in zavesti samoupravne družbe. Te vrednote se razvijajo tudi preko raznih drugih oblik, ki jih organizirajo borčevska in druge organizacije, kot so razni pohodi po poteh partizanskih enot, kurirjev in ilegalcev, z obiskovanjem krajev, v katerih so se dogajali pomembnejši dogodki v času NOB, nadalje z obiskovanjem in urejanjem grobišč padlih borcev in talcev, z

organiziranjem različnih skupnih prireditev s pripadniki Jugoslovanske ljudske armade, teritorialne obrambe in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami ob različnih armadnih in državnih praznikih. V naši armadi so v vseh enotah in ustanovah, ki negujejo vojne tradicije svojih enot, posebne spominske sobe, kasarne so poimenovane po narodnih herojih, partizanskih enotah in drugih velikih osebnostih, organizirane pa so pri domovih JLA in vojaških klubih tudi posebne sekcije za negovanje revolucionarnih tradicij.

Starešine, ne glede na to ali so bili udeleženci NOB ali ne, vgrajujejo v vsakodnevne vežbe in pouk primere velikih osebnosti hrabrih borcev in enot ter s tem pomembno vplivajo na posodabljanje in povezovanje vojno-strokovnega in političnega usposabljanja vojakov s tradicijami naše revolucije.

Iz vsega tega je razvidno, da negovanje revolucionarnih tradicij narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije pomeni posredovanje in stalno bogatitev njenih vrednot, ki slonijo na neprekinjenih akcijah in v duhu dialektičnega materializma, to je na postavki, da revolucija neprekinjeno traja. Ker, kakor je napisano v programu Zveze komunistov Jugoslavije, »nič ni že narejeno in ne more biti tako sveto, da ne bi moglo biti preseženo in odstopiti mesta naprednejšemu, svobodnejšemu, bolj humanemu«. Zato je naša družba zainteresirana, obogati in oplemeniti revolucionarne tradicije z novimi in sodobnejšimi vsebinami. Sporočila, ki jih nosijo v sebi, danes spodbujajo sedanje pa tudi bodoče generacije pri reševanju pomembnih družbenih problemov in zahtevajo aktiven odnos do vseh aktualnih idejnih in političnih dogajanj in pojavov v družbi, v boju za izgradnjo in uveljavitev novih samoupravnih socialističnih družbenih odnosov.

V specifičnih revolucionarnih pogojih je bila med narodnoosvobodilnim bojem in revolucijo ustvarjena množica vrednot med borci – partizani in širokimi ljudskimi množicami. Na spoznanjih enotne politične platforme Komunistične partije Jugoslavije so borci gradili moralne kvalitete in jih prenašali na ostale množice. Čeprav so v partizanske enote prihajali ljudje iz različnih družbenih slojev in prinašali s seboj pečat svoje sredine, so jih v borbeni resničnosti in praksi zamenjali in obogatili z visokimi moralnimi vrednotami kot so humanizem, hrabrost, disciplina, poštenost, vztrajnost, vzdržnost, tovarištvo in drugo. V boj so odšli v veri za boljši jutrišnji dan in zato se niso niti takrat, ko je bilo v nevarnosti življenje, omajali na poti svoje opredelitve, v viziji in ciljih, za katere so šli v revolucijo.

Te vrednote so ostale kot trajna temeljna osnova in motivi sedanjega delovanja, ki nas ne spominjajo samo na slavno preteklost, temveč nas potrjujejo v sodobnih gibanjih naše družbe in še posebno v koncepciji ljudskega odpora. Zato mlada generacija kot neposredni bojnikov za nove ideje, spoznanja in rešitve, ki je bila nosilka najrevolucionarnejših dejanj v narodnoosvobodilnem boju, prevzema breme nadaljnje boja za razvoj naše samoupravne socialistične družbe in uresničevanja koncepcije ljudskega odpora. Njej pripada zahtevna in odgovorna naloga, da se na svetlih tradicijah narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije napaja s tistimi vrednotami borbene morale, ki ji bodo vedno služile v vseh splošnih obrambnih pripravah in v boju proti morebitnemu napadcu.

Svetislav Nikolić

Pretekli teden so na Hrušici izvedli obrambni dan. Na sliki del sodelujočih (Foto J. Rabič)

27. SEJA SVETA KRAJEVNE SKUPNOSTI JAVORNIK – KOROŠKA BELA

Predsednik sveta krajevne skupnosti Marjan Tomaš je za četrtek, 22. junija, sklical 27. redno sejo. Najprej so pregledali izpolnjevanje sklepov sprejetih na prejšnji seji, ki so bili vsi razen enega izpolnjeni. Kmetijsko zemljiško skupnosti bodo posredovali informacijo o najemnih pogodbah za kmetijsko zemljišče na Pristavi in prosili za strokovno mnenje. Predsednik komisije za gošpodarska in komunalna vprašanja je člane sveta krajevne skupnosti seznanil, da je potrebna učinkovita akcija za obnovo poslopja šole v Javorniškem rovtu. Svet krajevne skupnosti je že v letu 1976 imenoval odbor, ki je pripravil načrt preureditve poslopja, medtem ko bodo v prihodnjem tednu na seji omenjenega odbora obravnavali predlog finančnega načrta obnove objekta.

Marina Pekolj, predsednica odbora za izgradnjo otroškega vrtca in uvedbe celodnevne šole, je poročala o trenutnem stanju izgradnje. Objekt je dokončno zgrajen, delavci komunalnega podjetja Kovinar pa so začeli z urejanjem okolice, tako da bodo vsa dela opravljena do praznovanja krajevnega praznika, ko bo tudi svečana otvoritev vrtca.

Predsednik krajevne konference SZDL je posredoval kratko informacijo o predvidenem praznovanju krajevnega praznika. Bistvenih pripomb ni bilo. Program praznovanja bodo dokončno izoblikovali na skupni seji članov IO KO SZDL in koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja.

Obravnavo predloga samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za gradnjo novega osrednjega kulturnega doma na Jesenicah so odložili do jeseni, gradivo bodo pred-

ložili bodočim samoupravnim organom obeh krajevnih skupnosti, v kolikor bo sprejet predlog o preoblikovanju.

Predsednik sveta krajevne skupnosti je še obrazložil predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi temeljne skupnosti za železniški in luški promet prometnega središča v Kranju. Brez pripomb so sprejeli tudi predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi občinske skupnosti za zaposlovanje, ki ga je obrazložil vodja delegacije za zaposlovanje Uroš Krže.

DVE PROSLAVI V DOLINI POD PONCAMI

V krajevni skupnosti Rateče so imeli v nedeljo, 25. junija, kar dve proslavi. Proslavljali so krajevni praznik in 80-letnico obstoja gasilskega društva Rateče.

Rateški gasilci so na večer pred proslavo organizirali sektorsko gasilsko vajo, katere so se poleg domačega gasilskega društva udeležili tudi gasilska društva iz jeseniške občine. Po uspehi vaji pa je poklicna gasilska in reševalna četa železarne Jesenice prikazala gašenje požara s peno. Vsi navzoči so kljub močnemu dežju z zanimanjem spremljali gasilske veščine.

Proslava, ki je bila namenjena praznovanju krajevnega praznika, 80-letnice rateških gasilcev in dneva borca je bila pod vznožjem smučarskih skakalnic v Planici in se je je kljub slabemu vremenu in dežju udeležilo veliko krajanov in gostov. Poleg kulturnega programa, ki so ga izvedli otroci iz otroškega vrtca, aktiv mladinske organizacije in žirov-

Ob sklepu seje so pozitivno ocenili izvedbo obrambnega dne in se tudi strinjali z ugotovitvami analize takoj po izvedenem obrambnem dnevu.

V dodatni točki dnevnega reda je bil svet KS seznanjen z nameravani izgradnjo potrošniške postaje plinovoda. Postaja bo zgrajena na Koroški Beli v neosrednji bližini bencinske črpalnice, nameravani gradnji bo krajevna skupnost izdala biroju za urbanizem in stanovanjsko poslovanje ustrezno soglasje.

Svetu krajevne skupnosti je bila posredovana še informacija o nadaljevanju izgradnje rekreacijskega centra na Kresu. V bližnji prihodnosti bodo začeli z izgradnjo dveh tenis igrišč.

niški vokalni oktet, so odkrili tudi spominsko obeležje v spomin na 2. februar 1942, ko so tam imeli prvi zbor rateški aktivisti OF.

Najbolj prizadevnim krajanom so podelili bronasta priznanja OF in sicer: Antoniji Klančar, Feliksui Piceljui, Alojzu Mlinarju in Francu Podlipniku. Poleg priznanj OF pa so bila podeljena tudi priznanja Gasilske zveze Slovenije, ki so jih dobili ob svojem prazniku in visokem jubileju najbolj prizadevnim in najstarejši gasilci iz Rateč.

Podeljeni so bili tudi pokali in diplome najboljšim ekipam in streljanju z polavtomatsko puško, ki je bilo v nedeljo dopoldne pod vznožjem 120 metrske skakalnice v Planici.

Za sklep proslave so člani gorske reševalne čete prikazali reševalno akcijo v gorah, rateški gasilci pa gasilske vaje z ročno črpalko iz leta 1898, ki je še sedaj v uporabi stanju. Vsem udeležencem so vojaki iz Radovljice delili vojaški pasulj, ki je vsem dobro teknil.

Obe proslavi v dolini pod Poncami sta odlično uspeli. Krajevna skupnost, gasilsko društvo in družbenopolitične organizacije iz Rateč zaslužijo vso pohvalo, da so organizirali tako veliko prireditev, ki jim je kljub slabemu vremenu in dežju v celoti uspela.

A. Kerštan

KRAJANI GORI NA IZLETIH

Zadnje čase razen organizacije iz Gorij vse pogostejše pripravljajo izlete v razne kraje Slovenije in v zamejstvo. Tako je v nedeljo, 18. junija, kmetijska zadruga Bled, pod okolišje katere spadajo tudi Gorje, organizirala celodnevni izlet na avstrijsko Koroško (Zgornjo Štajersko) za ogled nasadov črnega ribeza. Gorje so tudi znane po ribezovih nasadih in zato je bila udeležba na izletu dokaj številna in so se izletniki vračali z zadovoljstvom in vedrino.

Isto nedeljo, (18. junija) je društvo upokoencev Gorje za svoje člane organiziralo popoldanski izlet iz Gorij v Volčji potok, kjer so občudovali urejen park in najrazličnejše rože. Takih in podobnih izletov si upokoenci iz Gorij še želijo.

V soboto, 24. junija, so prizadevne žene iz Gorij organizirale celodnevni izlet v bolnico Franja, v Lipico in v Portorož. Celodnevni izlet in na tako dolgi relaciji je bil za nekatere, predvsem starejše žene, utrudljiv, kar bi kazalo v bodoče upoštevati.

Danes, 29. junija, pa je organiziran izlet za kmečke žene v Lipico.

DRUGO SREČANJE PREŽIHOVIH ŠOL V LJUBLJANI

Bila je sredo. Učenci, ki smo šli na Prežihovod, smo se zbrali na železniški postaji. Sedli smo v vlak Jesenice–Ljubljana, ki je kmalu odpeljal. Po enourni vožnji smo izstopili seveda v Ljubljani. Napotili smo se proti osnovni šoli Prežihov Voranc. Tam so nas lepo sprejeli. Po kosilu smo se seznanili z gostitelji. Moja gostiteljica je bila Ana in z njo sem odšla domov. Doma sem spoznala tudi njene starše. Ob sedemnajsti uri smo se vsi učenci – Prežihovci zbrali v festivalni dvorani, kjer smo kulturniki imeli nastop. V kulturnem programu so se predstavile Prežihove šole iz Doberdoba, Raven na Koroškem, Ljubljane in Jesenic. Po končanem srečanju s kulturniki smo se razšli.

Naslednji dan so bile športne igre. Košarkarice in košarkarji iz Jesenice so odigrali tekmo s sovrstniki iz Ljubljane, zatem pa je bilo še tekmovalje v odbojki. Po končanem tekmi je bilo kosilo in nato razglasitev rezultatov. Dobili smo tri diplome, za spomin pa še majolko in ljubljanskega zrnaja. Povabili so nas tudi na Ljubljanski grad, vendar smo se mi morali vrniti na Jesenice.

B.

Henrika Zupan

SAMOSTOJNA RAZSTAVA BONIJA ČEHA NA JESENICAH

V soboto, 1. julija, bodo ob 18. uri v mali dvorani in čitalnici Delavskega doma na Jesenicah odprli samostojno razstavo slik akademskega slikarja — domaćina BONIJA ČEHA. Slikar se je s to razstavo doslej predstavil že v Radovljici in v Kranju, o njegovi slikarski ustvarjalnosti pa je umetnostni zgodovinar in likovni kritik Avguštin Čena napisal:

Človeška figura je najpomembnejši objekt slikarskega in kiparskega raziskovanja Bonija Čeha. Raznolikost oblik, iz katerih je zgrajeno človeško telo, možnost njihovega razstavljanja in ponovnega sestavljanja, prenašanja v volumen ali plošev predstavlja odlično gradivo za likovno oblikovanje. Tudi potencialne možnosti najrazličnejših oblik gibanja, ki se skrivajo v človeškem telesu, predstavljajo za umetnika neizčrpn vir možnosti ustvarjanja oblikovnih zapletov in razpletov, s katerimi slikar lahko napolni slikarski prostor in vnaša vanj živahno, v vse smeri razvijajočo se dinamiko.

Seveda pa je človeška figura samo eden od elementov Čehove kompozicijske igre. V njo se ustvarjalno vključuje oblikovno premišljeno zasnovani ambient, ki obdaja figuro in ki ga sestavljajo v prostorskem gibanju izredno aktivne ploskve, črte ali telesa. Te kot na nekim imaginarnem odru obdajajo in razgibujejo osnovno figuralno jedro.

Nov, prostor oblikujoč element predstavljajo tudi barvne lise, ki jih slikar kot tanko lazurno prevleko smiselno nanaša na ustvarjeni obrisi sklet in z njeno pomočjo v ploskvi razvijajočo se kompozicijske elemente prostorsko razgibuje in oblikuje.

Sistem združevanja in razdruževanja likovnih elementov je pri Boniju Čehu najbolj viden v grafiki, kjer osnovna kompozicijska shema ni tako kot v slikarstvu zabrisana v lazurnih prelivi, temveč se javlja v ostrih konturah. Še bolj pa je ta igra vidna v mali plastiki, s katero se je slikar pred nedavnim prvokrat predstavil v Radovljici.

Čehov sistem graditve plastike in njenega ambianta iz temeljnih likov-

nih prvin vabi gledalca k aktivnemu sodelovanju pri oblikovanju umetniškega dela. Na osnovne sestavine razstavljen plastični lik ustvarja možnosti poljubnega dodajanja in odzemanja likovnih elementov in predstavlja obenem rafiniran poskus dedukcije celovitosti likovnega dela v njegovo abstraktno nasprotje in obratno. Terakote Bonija Čeha so odlični in nazoren primer predstavitve nastajanja likovnega dela v vseh njegovih fazah od bolj ali manj realističnih osnov do meja vedno večje abstrakcije. Z odvzemanjem in dodajanjem kiparske stvarine se dejansko dokopljemo do razumeva-

KRANJ IN VRBA STA SPREJELA POVERJENIKE IN DRUGE GOSTE PREŠERNOVE DRUŽBE

V nedeljo, 18. junija, sta Kranj in Vrba sprejela nad 300 dolgoletnih poverjenikov in okrog 200 drugih gostov Prešernove družbe, ki to leto slavi svojo 25-letnico delovanja.

Proslava se je začela ob 10. uri v dvorani kina Center v Kranju. Pisatelj Ivan Potrč, predsednik Prešernove družbe, je pozdravil navzoče in se zahvalil poverjenikom in gostom za dosedanje požrtvovalno sodelovanje. Prebral je pozdravno brzojavko Edvarda Kardelja, ki se slavlja ni mogel udeležiti.

Pisatelj Berjo Zupančič je pozdravil udeležence v imenu republiške konference SZDL in podelil priznanja. Posebna pozornost je veljala pisatelju Mišku Kranjcu, ki je 23 let vsestransko in požrtvovalno delal pri Prešernovi družbi, obenem pa mu je čestital k njegovi 70-letnici.

Pesnik Andrej Kokot je pozdravil srečanje v imenu koroških Slovencev in se zahvalil družbi, da je dajala knjige Slovincem tudi onkraj Karavank. Predsednik skupščine kulturne skupnosti Slovenije France Stiglic je imel slavnostni govor. Razmišljal je o tem, kako se vse oblike umetnosti med seboj prepletajo in dopolnjujejo. Vsaka umetnost po svoje plemeniti človeka, mu pomaga živeti ter koristno in plodno porabiti prosti čas. Največ se je seveda ustavljal pri knjigi in njenem poslanstvu.

Proslavo so čudovito obogatili pevci akademskega komornega zbora iz Kranja, igralec Rudi Kosmač pa je občuten predstavil nekaj Prešernovih pesmi. Posebni delegaciji poverjenikov sta odnesli venec na Prešernov grob in k spomeniku v Kranju. Vsi udeleženci slavja so potem obiskali še Prešernovo rojstno hišo, kamor so prinesli tudi cvetje. Ogledali so si tudi cerkvico sv. Marka in občudovali v prelepem in sončnem junijskem dnevu lepoto Prešernovega rojstnega kraja in njene okolice.

V Vrbi je pozdravil udeležence Zdravko Mežek, predsednik krajevnih skupnosti Žirovnica in orisal krajevo skupnost, predvsem pa poudaril, koliko pomembnih mož je izšlo iz teh vasi. Vokalni oktet domače Svobode, je pod vodstvom Marjana Jemca ubrano zapel nekaj pesmi. Mladinke, oblečene v narodne noše, so postregle z domačim žganjem.

Srečanje je bilo poverjenikom in gostom prisrčno priznanje za dosedanje delo, hkrati pa nas je spodbudilo in obvezalo, da bomo še bolj požrtvovalno iskali nove poverjenike, predvsem pa nove naročnike za to našo najcenejšo zbirko knjig.

Marija Sitar,
poverjenik
Prešernove družbe

Uničujoči plaz je 29. marca 1909 uničil prvi in drugi Aljažev dom v Vratih

Otvoritev obnovljenega Aljaževega doma v Vratih (Foto J. Rabič)

ANDREJ MORE — GANDI JE VODIL PARTIZANSKO ČETO 2.429 m VISOKO

Jeseniški planinci, plezalci in alpinisti so v času narodnoosvobodilnega boja kmalu ugotovili kje je njihovo mesto. Z redkimi izjemami so odšli iz partizane, kjer so bili odlični borci in še mnogo boljše kurirji. Poznali so vse planine in gosto mrežo stečin divjadi, lovskih in planinskih poti v Karavankah, na Mežakliji, v vseh treh triglavskih dolinah, pa tudi na Pokljuki in celo na Jelovici jim niso bile nepoznane.

Za Mihom Arihom-Miholom se je odzval klicu domovine tudi Matevž Frelj. Ko je bila mera polna in so Nemcem pomagali »hajkati«
še domači raztrganci in je črna roka neusmiljeno morila najboljše sinove in hčere našega naroda, so odšli med »gošarje«
tudi mlajši skalasi, smučarji, planinci, plezalci, alpinisti in gorski reševalci. Kolikor jih ni ostalo pod Stolom, Golico, Roščico in Kepe na kurirskih linijah in med obveščevalci, ki so hodili daleč na koroško stran, se jih je aktivno vključilo v čete in bataljone Jeseniško-bohinjskega odreda, kjer so partizani daleč preko Krme, Pokljuke in Bohinja, preko bukovskih gora na Primorskem.

Andreju More-Gandiju, vrhunskemu telovadcu, še mnogo večjemu ljubitelju gora, planincu, plezalcu, alpinistu in nesebičnemu ter požrtvovalnemu gorskemu reševalcu, je bilo leta 1944 trinideset let, ko je skupaj z Matevžem Freljom in številnimi drugimi gorniki odšel v partizane in se vključil med borce Jeseniško-bohinjskega odreda. Matevž je kmalu po prihodu na Mežakljo padel med hajko raztrgancev, tudi Gandi je bil ob tej priliki dvakrat ranjen v desno nogo, vendar se je kmalu zizal.

V prvih dneh meseca oktobra, ko je gorski svet v Radovni in Krmi jesensko zacvetel v rdečih in zlatih barvah in se je po gorah že kristalil prvi sneg, je prva četa Jeseniško-bohinjskega odreda taborila v senkih Mežaklje nad požgano vasjo Srednja Radovina.

Komandant odreda je skupaj s komandirjem čet nenehno nekaj pripravljaj. 3. oktobra 1944 je dobila prva četa prvega bataljona važno in pomembno nalogo. Četa 64 borcev se je dobro oborožila s lahkim in težkim orožjem, potrebno municijo, hrano in vsem potrebnim. Med borci je bila tudi četna komisarka in bolničarka. Andreju Moretu-Gandiju je bila zaupana četa 64 borcev.

Gandi je drobil korake z Mežaklje skozi Gorenjo Radovino in dalje do Tnala nad Mojstrano. Pot je bila naporna in nevarna, vodila jih je daleč po Dolini preko meje na zahod do Bele peči in morda celo preko Trbiža v slovenske vasi v Kanalski dolini (Zabnico, Ovtjvo vas in Ukve), kjer naj bi med tamkajšnjimi zavednimi prebivalci dvignili upor proti nemškemu in italijanskemu fašizmu.

Povsod po Dolini so bile močne sovražne postojanke in zasede. S prehodom preko meje v Ratečah si borci niso delali skrbi. Vodstvo čete z Gandijem na čelu si je belilo glave kako bi najbolje opravili zaupano jim nalogo.

Zato so nad Tnalom pred Mojstrano zavili na levo v dolino Vrat. V gostišču Peričnik so si zavarovali in uredili prvo prenočišče. Oskrbeli so se z manjkajočo planinsko plezalno opremo; plezalno vrv so izpopolnili s preperelo vrvico za sušenje perila.

Preko Krede in mimo rovtov so prišli na Poldiv rovt. Med Brinovo glavo in Kališčem so hiteli v strmino skozi Rdeči potok. Četa je bila dokaj pisana, med njimi so bili dolinci, Bohinjci, Dolenjci in Štajerci.

mitraljez pa je bil po rodu Poljak. Nekateri so peli in vriskali, navduševali so se nad lepim gorskim svetom, Rjavina, Cmir, Stenar, Triglav in druge bližnje in bolj oddaljene gore so kipele v nebo v čudovito jasnem jesenskem dnevu. Bilo je 4. oktobra leta 1944. Nevajeni in težko otovorjeni so kleti strmino in meli. Do večera so prispeli na Jezera na Gruntih, kjer jih je gostoljubno sprejelo zavetišče jeseniških skalašev št. 2 v višini 2.140 m.

Gandi je bil vesel in dobro razpoložen. Spretno je podkuril ogenj in skuhal pravi gorski čaj. Tudi utrjeni so kmalu prišli do sapa in kmalu se je oglasila planinska in partizanska pesem, ki je odmevala dolgo v noč, svobodno v svobodnih gorah.

Se predno je jutranje sonce utegnilo poljubiti s svojimi rožnimi žarki Triglav in sosednje vrhove, je Gandi že priganjal, kakor je bila to njegova navada, k odhodu. Pokazal jim je veličastne Rokave in Oltarje. Kolona se je vila proti Grlu (2429 m), znanem prehodu na sever v Martuljški okraj. Sveže jutro jim je pregnalo utrujenost. Na Grlu se jim je ponujal prekrasen razgled. Pred njimi je zijala globina in praznina, okrašena z novim snegom. Tovariška komisarka in bolničarka Anica in mnogi drugi so zmajevali v glavo in odlagali težka bremena. Andrej se je ročno spustil po dobro razčlenjenih skalah, kaminih in polkah v globino Grla. Kmalu je varno pristal v krnici polni snega. Za njim so se spustili tudi vsi ostali, varovani na prepereli vrvici za perilo. Sestop je bil pod stenami Oltarjev in Široke peči kar hiter. Pri Treh mescenih so zadovoljni dušali in se okrepčali z bistro studenčnico. Skozi Za Ak so se po dobro nadelani in zavarovani lovski poti spustili na senošet pri Jasenih, kjer so si v senikih uredili in pripravili že zelo nujno potrebno prenočišče.

V varstvu martuljških gora in senikov so si zaželeli daljši počitek pred nadaljnjimi nalogami. Mimo Kranjske gore, Podkorena in Ratce so varno prešli mejo. Pri nekdanjem kolodvoru onstran meje so si dobro ogledali velika in bogata vojaška skladišča; na povratku jih bodo dobro izpraznili in zažgali.

Zaradi večjega števila vojaštva se je četa po varnih, stranskih poteh in stezah umaknila prenočevati k Belopeškim, Klanškim ali Mangartskim jezerom. Vzbudili so pozornost pri številnih pastirjih, lovcih, drvarjih in gozdarjih, ki so še preko noči opozorili vojaštvo na Titove partizane.

V zori drugega dne je bila prva četa prvega bataljona Jeseniško-bohinjskega odreda napadena. Padlo je nekaj borcev, med njimi tudi mitraljezec — Poljak, še mnogo več pa je bilo ranjenih. Misel na pohod dalje proti Trbižu in v Kanalsko dolino je bil s tem napadom onemogočen. Posamezni borci, udeleženci pohoda, so se mimo vojaških skladišč v Ratečah po različnih poteh vrnili v Radovino v svojo bazo.

Andrej More-Gandi si je izbral isto pot skozi Martuljek in preko Grla v dolino Vrata in dalje v Radovino in Pokljuko, kjer so borci Jeseniško-bohinjskega odreda uspešno vodili boje za dokončno osvoboditev našega planinskega sveta.

Jeseniški železar, partizan, kurir Andrej More-Gandi je v času NOV, pred 34 leti vodil prvo četo prvega bataljona Jeseniško-bohinjskega odreda v višini 2.429 m naših vedno svobodnih gora.

Uroš Zupančič

Bivak II. (2.140 m) pod Rokavi in Oltarji

V VRATIH ODPRLI OBNOVLJEN ALJAŽEV DOM

V nedeljo, 25. junija, je bila v Vratih otvoritev obnovljenega Aljaževega doma, ki je bila združena s praznovanjem 200-letnice prvega pristopa na Triglav in z drugimi letošnjimi planinskimi jubileji. Kljub zelo slabemu vremenu se je v nedeljo v Vratih zbralo precej planincev, ki so ob 10. uri prisostvovali slovesnosti ob otvoritvi obnovljenega planinskega postojanke. Uvod v slovesnost so naznanili pevci vokalnega okteta DPD Svoboda Žirovnica — Breznica z znano planinsko pesmijo Oj, Triglav moj dom. Zbranim planincem in gostom, med katerimi so bili predsednik skupščine občine Jesenice Slavko Osredkar, predsednik izvršnega sveta Ivo Ščavničar, predsednik Planinske zveze Slovenije Miha Potočnik, predsednik OK SZDL Zdravko Crv in drugi, je spregovoril predsednik Planinskega društva Dovje — Mojstrana Stanko Kofler. Za njim je mojstranski planinec izrekel vrsto pohvalnih besed tudi predsednik slovenske planinske organizacije, ki je še posebej poudaril, da planinci z velikim veseljem sprejemajo obnovljeno postojanko, ki jim nudi prijetne prostore za postanek in počitek pred vzponi v triglavsko pogorje.

Obnovljeni Aljažev dom je zatem odprl predsednik skupščine občine Jesenice Slavko Osredkar, delegacija planincev pa je s slovesnostjo ponesla venec na grob Jakoba Aljaža na Dovjem in k spomeniku padlim gornikom v Vratih.

V kulturnem programu so ob otvoritvi doma sodelovali člani okteta DPD Svoboda Žirovnica — Breznica, recitatorji in domača folklorna skupina, ki pa svojo nastopa zaradi močnega dežja ni mogla do konca odplesti.

Planinci in gostje, ki so si zatem ogledali notranjost obnovljenega doma, so bili zelo navdušeni. Aljažev dom je zunanji videz povsem obrzl, notranjost pa je sedaj prilagojena današnjemu načinu gradnje sodobnih planinskih postojank. V obnovi doma so veliko truda vložili člani Planinskega društva Dovje — Mojstrana, ki so v času obnove opravili več kot 2000 prostovoljnih ur. Posebno zaslužen za uspešno organizacijo obnove je brez dvoma Avgust Delavec, ki mu je ob otvoritvi doma predsednik PD Dovje — Mojstrana izročil skromno darilo. Obnova Aljaževega doma je stala 4.000.000 dinarjev, največ sredstev pa sta prispevali Planinska zveza Slovenije in skupščina občine Jesenice.

Omenimo še, da so ob tej priložnosti v Aljaževem domu odprli razstavo o triglavski planinstvu v Mojstrani oziroma v razglavskem pogorju.

J. Rabič

RAZPIS ŠTIPENDIJ

IZVRŠNI ODBORI SKUPNIH KOMISIJ PODPISNIC
SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ŠTIPENDIRANJU
UČENCEV IN ŠTUDENTOV V OBČINAH JESENICE,
KRANJ, RADOVLJICA, ŠKOFJA LOKA IN TRŽIČ

RAZPISUJEJO ŠTIPENDIJE IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV

za šolanje na srednjih šolah in študij na višjih in visokih šolah
za šolsko leto 1978/79 v občinah Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja
Loka in Tržič.

1. Do štípendije iz združenih sredstev so upravičeni:
- učenci in študenti, pri katerih lanskoletni dohodek na člana
družine ne presega 2.580 din. Pri priložnosti iz kmetijskih družin in ti-
stih, ki izkazujejo dohodek iz kmetijstva, se dohodek na člana družine
izračuna tako, da se katastrski dohodek pomnoži s 14, oziroma
2,5 in zmnožek deli s številom družinskih članov;
- učenci in študenti s stalnim bivališčem v navedenih obči-
nah.

2. Štípendije bodo podeljene po kriterijih družbenega dogovora
in samoupravnega sporazuma o štípendiranju učencev in študentov.
Štípendiranje se ureja s pogodbo.

3. Izpolnjeni vlogi za štípendijo obr. DZS 1,65 (dobi se v knji-
garni) je treba priložiti:

- overjen prepis ali fotokopijo dokazil o učenem uspehu iz pre-
teklega šolskega leta (zadnje šolsko spričevalo, potrdilo o opravljen-
ih izpitih);

- potrdilo o šolanju za šolsko leto 1978/79

- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih čla-
nov (izdaja ga davčna uprava pri skupščini občine); iz potrdila mora
biti natančno razvidno število preskrbljenih in nepreskrbljenih dru-
žinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu;

- potrdilo o dohodkih staršev iz preteklega koledarskega leta
(obrazec je odtiskan že v vlogi za štípendijo).

Zajeti morajo biti vsi dohodki (dohodki iz rednega delovnega
razmerja, dohodki iz kmetijstva in obrti, dohodki iz dela v podaljš-
anem delovnem času, dohodki s sezonske zaposlitve in drugih de-
javnosti), razen regresa, od 1. januarja do 31. decembra. Če so starši
upokojeni, priložite decembrski odredek od pokojnine;

- kandidati, ki prejemajo kadrovske štípendije, morajo pred-
ložiti kopijo pogodbe o kadrovski štípendiji, ostali pa na obrazcu
podpišejo izjavo, da ne prejemajo štípendije druge, oziroma da ni-
majo nikakršnih štípendijskih obveznosti;

- prosilci, ki se šolajo na poklicnih šolah, morajo na potrdilu o
šolanju navesti čas teoretičnega pouka;

- poročeni študentje, ki imajo svoje gospodinjstvo, morajo to
dokazati s potrdilom krajevne skupnosti, skrbstvenega organa, ali
matičnega urada;

- učenci in študentje, ki stanujejo med šolanjem izven kraja
stalnega bivališča, morajo to dokazati s potrdilom o začasnem biva-
lišču.

4. Razpis velja tudi za učence in študente, ki prejemajo štípen-
dijo pri organizacijah združenega dela ali samoupravnih interesnih
skupnostih, pa njihova štípendija skupaj z lanskoletnim dohodkom
na člana družine ne presega že navedenih minimalnih stroškov (raz-
like med kadrovsko štípendijo in pripadajočo solidarnostjo).

5. Na razpis se lahko prijavijo tudi učenci in študenti iz drugih
republik, ki že prejemajo štípendijo organizacij združenega dela na
Gorenjskem.

6. Učenci, ki so končali šolanje na srednjih šolah, pa so že pre-
jemali štípendijo iz združenih sredstev in bodo nadaljevali šolanje
na višjih in visokih šolah ter želijo prejemati štípendijo naprej, mo-
rajo vložiti zahtevek za štípendijo (obr. 1,65) z vsemi navedenimi
prilogi. Za štípendijo lahko zaprosijo šele tedaj, če jim štípenditor
ni ponudil ustreznih zaposlitve.

7. Štípendisti ostalih letnikov srednjih, višjih in visokih šol, ki
so že prejemali štípendijo iz združenih sredstev, predložijo doku-
mentacijo navedeno pod točko 3 tega razpisa.

8. Rok razpisa poteče za učence srednjih in študente višjih in
visokih šol 31. julija 1978, tisti pa, ki bodo v poletnih mesecih še
opravljali obveznosti ali spremenili vrsto šolanja, lahko oddajo
vloge še od 15. 8. do 31. 8. 1978.

9. Prosilci, ki do tega roka ne bodo mogli predložiti potrdila o
šolanju oziroma frekvencijskega potrdila, naj ostalo dokumenta-
cijo kljub temu oddajo strokovni službi.

10. Prošnje z zahtevanimi prilogi oddajo prosilci osebno v
uradnih dnevih za:

- občino Jesenice - na enoti skupnosti za zaposlovanje
Kranj, Jesenice, Titova 74, ponedeljek in torek od 8. do 12.
ure;

- občino Kranj - na skupnosti za zaposlovanje Kranj, C.
JLA 12/H8/, ponedeljek in sredo od 8. do 12. ure (ob sredah od
15. ure);

- občino Radovljica - na enotni skupnosti za zaposlova-
nje Kranj, Radovljica, Kranjska 13, sredo in četrtek od 8. do
12. ure (ob sredah od 15. ure);

- občino Škofja Loka - na enotni skupnosti za zaposlova-
nje Kranj, Škofja Loka, Stara cesta 1e, ponedeljek in sredo od
8. do 12. ure (ob sredah od 15. ure);

- občino Tržič - na enoti skupnosti za zaposlovanje
Kranj, Tržič, Trg svobode 18, torek in četrtek od 8. do 12. ure.

V ostalih dnevih vlog ne bomo sprejemali, niti dajali in-
formacij v zvezi s štípendiranjem.

11. Vloge za štípendijo so takse proste.

12. Nepopolnih vlog izvršni odbori komisij podpisnic samo-
upravnega sporazuma o štípendiranju ne bodo obravnavali.

13. Prednost pri pridobitvi štípendije bodo imeli:

- prosilci z boljšim učenim uspehom

- prosilci, ki so po mnenju službe poklicnega usmerjanja za iz-
brano šolo ali poklic primernejši,

- prosilci iz družin, ki so v slabšem socialnem ekonomskem
položaju in se brez družbene pomoči ne bi mogli šolati, zlasti tisti, ki
izhajajo iz delavskih in kmetijskih družin.

14. Strokovna služba bo sprejemala vloge vseh kandidatov, ki
so glede na razpisani cenzus do štípendije upravičeni, vendar
pri podelitvi štípendij ne bodo imeli prednosti naslednji poklici:

- na visoki stopnji: dipl. kmetijski inž. agronom in veterinar,
dipl. gozdarski inž., profesor tujih jezikov, prof. filozofije, prof.
zgodovine, prof. industrijske pedagogike, dipl. biolog, dipl. geograf,
dipl. geodet, dipl. živilski tehnolog, dipl. umetnostni zgodovinar,
dipl. farmacevt, stomatolog, zdravnik,

- na višji stopnji: gozdarski inž., inž. organizator, predmetni
učitelj: jugoslovanskih jezikov, tujih jezikov, biologije, kemije, zem-
ljepisa, zgodovine; višja medicinska sestra, višji sanitarni tehnik,
drugi višji zdravstveni delavci, socialni delavec,

- na srednji stopnji: geodetski tehnik, papirniški tehnik, mo-
delarski tehnik, usnjarski tehnik, oblikovalni tehnik, gozdarski teh-
nik, tekstilni tehnik, elektro tehnik - jaki tok, zobotehnik, sanitarni
tehnik, farmacevtski tehnik, zobni asistent, medicinska sestra -
babica,

- na podključni šoli: frizer, avtomobilnik, avtoklepar, grafik,
kozmetik, RTV mehanik.

15. Strokovna služba za zaposlovanje bo sprejemala tudi vloge
prosilcev, ki se šolajo v neprednostnih poklicih. Odločitev o dodelitvi
štípendije bo odvisna od presoje izvršnega odbora SKP. Nanjo bodo
vplivali še dodatni kriteriji, ki bodo pri ostalih kandidatih izpuščeni.

16. Vsi kandidati za štípendiranje iz združenih sredstev so se
dolžni javiti na razpise kadrovskih štípendij, če so razpisane za šola-
nje v njihovem poklicu.

17. Izvršni odbori SKP ne bodo podelili solidarnostnih štípen-
dij, dokler ne bodo oddane vse kadrovske štípendije za izbrani poklic.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 1. julija, bo na
Jesenicah od 15. do 19. ure
odprta **DELIKATESA** -
KAŠTA 2 na Tržnici.

V soboto, 8. julija, bo na
Jesenicah od 15. do 19. ure
odprta **SPECERIJA BLEJ**
- **SUPERMARKET UNI-**
ON, Titova 22.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi našega
dragega sina, brata in strica

MARJANA ŽMITKA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so
nam v teh težkih trenutkih stali ob
strani in nam pomagali: sodelavcem
iz Kovinoservisa, članom ZSMS in
vodstvu TOZD Kovinoservis, KS
ZSMS železarne Jesenice, blejskim
potapljačem, gasilcem Železarne in
Blejske Dobrave, civilni zaščiti Blej-
ska Dobrava, vsem zaposlenim v HE
Vintgar, pevcem DU Javornik -
Koroška Bela za zapete žalostinke,
pihalnemu orkestru Jeseniških žele-
zarjev, tovarišema Mirču in Jensterlu
za izrečene poslovalne besede, so-
delavcem iz Kovinoservisa in čla-
nom ZSMS Blejska Dobrava za fi-
nančno pomoč, sorodnikom, prijate-
ljem in znancom za podarjeno cvetje
in vence, sosedom za podarjeni ven-
ec in vso pomoč, ki so nam jo izka-
zovali v teh težkih dneh.

Posebno se zahvaljujem tovari-
šema Stanku Erlahu in Silvu Erjav-
cu, kakor tudi sosedoma tov.
Romihu in tov. Struni.

Iskrena hvala tudi vsem, ki ste ga
v tako velikem številu spremili na
njegovi zadnji poti.

**ZALUJOČI: mama Julka,
oče Marjan, sestra Cvetka in
ostalo sorodstvo**

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata
TOZD Elektrode se najlepše zahva-
lujem za prejeto darilo ob moji dol-
gotrajni bolezní. Marica Šmid

ZAHVALA

Ob upokojitvi se prisrčno zahva-
lujem za darilo in prijeten poslo-
vilni večer sodelavkam in sodelav-
cem ter poslovnim prijateljem.

Vsem skupaj želim še mnogo sreče
in uspehov pri delu.

Rozi Vister Piv-energija

ZAHVALA

Organizaciji KO ZB NOV Plavž se
iskreno zahvaljujem za desetdnevno
brezplačno letovanje na morju v
Novem gradu - Pineta, obenem se
zahvaljujem osebjem in upravniku
doma za pozornost in postrežbo.
Predvsem pa je vredna pohvale
čistoča ob obali in okrog hiše.

Edvard Mirtič in Tone
Gašperšič z ženo

ZAHVALA

Odboru osnovne organizacije sin-
dikata TOZD Hladna valjarna Bela
se iskreno zahvaljujem za denarno
pomoč v času moje bolezni.

Nada Tomič

ZAHVALA

Odboru osnovne organizacije sin-
dikata TOZD Jeklarna se najlepše
zahvaljujem za denarno pomoč, ki
sem jo dobil v času bolezni. Delov-
nemu kolektivu želim še mnogo
delovnih uspehov. Kasim Lovič

VZGOJNO- IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JESENICE

razpisuje
prosta dela in opravila
**vodja računovodstva
skupnih služb VIZ
za nedoločen čas s polnim
delovnim časom**

Pogoj: višja ekonomska izo-
brazba finančne smeri z naj-
manj tremi leti izkušenj v
računovodskih delih in opravi-
lih, oziroma srednja ekonoms-
ka izobrazba z najmanj deset
let izkušenj v računovodskih
delih in opravilih.

Pričetek dela 1. julija 1978,
oziroma po dogovoru. Kandi-
dati naj pošljejo pisne prijave
z dokazili o izpolnitvi pogojev
ter kratkim življenjepisom in
navedbo z dokazili o izpolnitvi
pogojev ter kratkim življenj-
episom in navedbo zaposlitev
v roku petnajst dni po objavi
razpisa na naslov: Vzgojno
izobraževalni zavod Jesenice,
Jesenice, Cesta Toneta Tom-
šiča št. 5.

Kandidati bodo pisno obvešče-
ni o izidu razpisa v roku
dvajsetih dni po koncu razpi-
sa.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

1. in 2. julija ameriški barvni kri-
minalni film **PAST ZA NEVIDNE-**
GA ob 17. in 19. uri. režija Earl
Bellamy. v glavni vlogi Joe Don
Baker.

3. in 4. julija francoski barvni lju-
bezenski film **ŽILI** ob 17. in 19. uri.
režija Philippe de Braka.

5. julija ameriški CS barvni kav-
bojski film **ZAGRIZI V KROGLO**
ob 17. in 19. uri. režija Richard
Brooks. v glavni vlogi Gene Hack-
man.

6. julija ni predstav.

7. julija italijanski barvni krimi-
nalni film **TELESNI STRAŽAR** ob
17. in 19. uri.

8. in 9. julija italijanski barvni pu-
stolovski film **SANDOKAN I. del** ob
17. in 19. uri. režija Sergio Solimo. v
glavni vlogi Kabir Bedi.

7. julija ameriški CS barvni kav-
bojski film **ZAGRIZI V KROGLO**
ob 18. in 20. uri.

8. in 9. julija ameriško-francoski
barvni kriminalni film **GANGSTER**
ob 18. in 20. uri.

KRANJSKA GORA

1. julija francoska barvna grozljiv-
ka **DRAKULA »OČE IN SIN«** ob
20. uri.

2. julija italijanska barvna kome-
dija **KARIERA SOBARICE** ob 20.
uri.

5. julija francoski barvni ljubezen-
ski film **ŽILI** ob 20. uri.

8. julija ameriški barvni krimi-
nalni film **PAST ZA NEVIDNEGA**
ob 20. uri.

9. julija francoski barvni ljubezen-
ski film **PRVIČ LJUBEZEN** ob 20.
uri.

KINO DOVJE MOJSTRANA

1. julija ameriški barvni pustolov-
ski film **PREPOROD V DIVJINI** ob
19. uri.

2. julija francoski barvni film -
grozljivka **DRAKULA »OČE IN
SIN«** ob 19. uri.

8. julija francoski barvni ljube-
zenski film **ŽILI** ob 19. uri.

9. julija ameriški barvni kriminal-
ni film **PAST ZA NEVIDNEGA** ob
19. uri.

NAHRBTNIKI PO UGODNI CENI

Srečko Porenta iz Virmaš bo za delavce Železarne prodajal:
nahrbtnike:

- »ŠPIK« - alpinistični, s podaljškom in montažnimi žepi (za
vse kategorije alpinizma) cena 600 din

- »LJUBNIK« - primeren za izletnike, to je manjši planinski

nahrbtnik za planince in smučarje cena 400 din

- OTROŠKI NAHRBTNIK, za vse pohode v naravo, šolske

športne dneve in podobno cena 140 din

Vse navedene modele boste lahko kupili 6. julija od 10. do 16.

ure v veliki dvorani pri Jelenu.

Ugodnost! Nahrbtnika artikel »ŠpiK« in »Ljubnik« lahko kupite
v dveh obrokih in sicer se prvi obrok odtegne pri prvem mesečnem
obračunu, drugi pa naslednji mesec.

S seboj prinesite zadnji izplačilni listek in osebno izkaznico.

ISKRA ELEKTROMEHANIKA KRANJ, TOZD TOVARNA TELEFONSKIH ENOT, Blejska Dobra 124

objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja in osebne do-
hodke naslednja prosta dela in naloge:

MOJSTRA I

- pogoja: srednja šola - elektro smeri (šibki tok), 6 let delov-
nih izkušenj,

PLANERJA I

srednja šola - elektro smeri (šibki tok), 1 leto delovnih izku-
šenj,

SAMOSTOJNEGA TEHNOLOGA I

srednja šola - elektro smeri (šibki tok), 6 let delovnih izkušenj,

SAMOSTOJNEGA KONTROLNEGA TEHNOLOGA II

srednja šola - elektro smeri (šibki tok), 3 leta delovnih izku-
šenj,

ŠTIRIH SAMOSTOJNIH KONTROLORJEV

triletna poklicna šola - elektro smeri, 3 leta delovnih izkušenj,

DVEH VRATARJEV - ČUVAJEV

končana osemletka, 3 leta delovnih izkušenj.

Prijave z opisom dosedanjih zaposlitev ter z dokazili o izpolnje-
vanju pogojev sprejema komisija za delovna razmerja in osebne do-
hodke 15 dni od izida oglasa na naslov: Iskra Elektromehanika
Kranj - TOZD Tovarna telefonskih enot, Blejska Dobra 124.

Kandidate bomo v 30 dneh po odločitvi komisije pisмено obve-
stili o izbiri.

AVTO-MOTO DRUŠTVO ŽIROVNICA

prireja

ob praznovanju krajevnega praznika KS Žirovnica, praznika
dneva borca in 20-letnice ustanovitve AMD - Žirovnica

III. AVTORALLY po Gorenjskem, ki bo v nedeljo,

2. julija na relaciji:

Moste - Begunje - Zapuže - Podvin - Črnivec - Podnart -
Lancovo - Radovljica - Bled - Bohinjska Bistrica - Stara Fužina -
Pokljuka - Zatrnik - Bled - Begunje - Završnica, v skupni dolžini
123,8 km.

Zbor vseh udeležencev avtorallya in sprejemanje prijav je ob
9,30 pred društveno pisarno AMD Žirovnica v Mostah. Vsak ude-
leženec tekmuje na svojo odgovornost, upoštevajoč veljavne cestno-
prometne predpise. Vsak udeleženec prejme 70,00 din startnine. Tri-
je najbolje uvrščeni avtorallya prejmejo praktična dari-
la. Pravico nastopa imajo člani AMD Žirovnica in sosednjih AMD.

Po zaključku avtorallya, predvidoma ob 14. uri, bo na priredit-
venem prostoru v Završnici družabno srečanje članov AMD Žirov-
nica.

ABC POMURKA - TRGOVSKO PROIZVODNA ORGANIZACIJA GOLICA JESENICE - TOZD DELIKATESA

objavlja prosta dela in naloge
poslovodje I v poslovalnici Kašta 3 na Jesenicah Sveti-
nova 8/a

Pogoji:

1. končana poslovodska šola,

2. štiri leta ustreznih delovnih izkušenj na poslovodskem
mestu,

3. ustrezne vodstvene in druge sposobnosti, ki se zahtevajo za
opravljanje del in nalog poslovodje,

4. trimesečno poskusno delo.

Delo se združuje s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Kandidati naj ponudbo z dokazilom o strokovnosti ter opisom
dosedanjih zaposlitev pošljejo na naslov: ABC Pomurka - trgovsko
proizvodna organizacija Golica Jesenice - kadrovska služba - Je-
senice, Titova 1, najkasneje do vključno 14. julija 1978.

**DANES SEJA OBEH ZBOROV
SKUPŠČINE TELESNOKULTURNE
SKUPNOSTI**

Pretekli teden so se sodelavke in sodelavci TOZD Elektrode pomerili v kegljanje na asfaltu. Tekmovanja se je udeležilo trideset tekmovalcev, med najboljšimi posamezniki pa so se odvijali pravi športni boji. Vsi tekmovalci so bili z organizacijo tekmovanja zelo zadovoljni, izrazili pa so željo, da bi bilo v prihodnje takšnih in podobnih tekmovanj še več.

REZULTATI – ženske: 1. Milka Klučevič 63 kegljev, 2. Sonja Muhar 62, 3. Jozica Smrke 41;

Moški: 1. Stanko Sedlar 67, 2. Franci